YOUTH INFO SURVEY 2025

eurodesk

Mobilita a úloha informovanosti mládeže

Nasnímaním tohto QR kódu stiahnete verziu tejto publikácie prevedenú z textu na reč.

VYDÁVATEĽ
Eurodesk Brussels Link AISBL
Vydané v roku 2025

REDAKTORKA
Audrey FRITH, riaditeľka Eurodesku

AUTOR
Ondřej BÁRTA, nezávislý prieskumník mládeže a konzultant špecializujúci sa na oblasti participácie, mobility, dobrovoľníctva a neformálneho učenia mládeže.

DIZAJN
Johana Siendones
Sara Garcia Ruiz

ILUSTRÁCIA
Johana Siendones Gómez
Stefania Delponte

Bárta, O. (2025). Prieskum informovanosti mládeže 2025: Mobilita a Úloha informovanosti mládeže.

VYDANÉ:
Odkaz na Eurodesk Brusel

DOI
10.5281/zenodo.15084150

Táto publikácia podlieha licencii Creative Commons Attribution-NonCommercial-No-Derivatives 4.0 International License.

Môžete:
Zdieľanie: Kopírovať a redistribuovať materiál v akomkoľvek médiu alebo formáte.
Prispôsobenie: Remixovať, transformovať a stavať na materiáli.

Za nasledujúcich podmienok:
Vlastníctvo: Musíte sa vzdať príslušného zisku, uviesť odkaz na licenciu a upozorniť, či boli vykonané zmeny. Môžete tak urobiť akýmkoľvek primeraným spôsobom, ale nie tak, aby sa dalo domnievať, že poskytovateľ licencie poveril Vás alebo schvaľuje Vaše účely..
Nekomerčnosť: Materiál nesmiete použiť na komerčné účely.

OBSAH

ČO JE PRIESKUM INFORMOVANIA MLÁDEŽE EURODESK 2025? 8

Ako čítať túto reportáž? 9

ČO SI MYSLIA MLADÍ ĽUDIA O MOBILITE? 12

Hlavný prínos! 19

AKO SA MLADÍ ĽUDIA UČIA O MOBILITE? 20

Hlavný prínos! 35

AKO PREŽÍVALI MLADÍ ĽUDIA MOBILITU V ROKU 2022 A 2023? 36

Hlavný prínos! 53

AKÉ VÝZVY MOBILITY NACHÁDZAJÚ MLADÍ ĽUDIA? 54

Hlavný prínos! 69

ČO SME SA NAUČILI Z PRIESKUMU INFORMOVANIA MLÁDEŽE EURODESK 2025? 70

BIBLIOGRAFIA 74

PRÍLOHY 75

Ukážka prieskumu informovanosti mládeže Eurodesk 2025 75

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1: Otvorenosť skúsenosti s mobilitou. 13
Obrázok 2: Obavy z klimatickej zmeny v kontexte mobility. 13
Obrázok 3: Výhody skúsenosti s mobilitou. 14
Obrázok 4: Preferované aktivity počas mobility. 15
Obrázok 5: Preferovaná dĺžka trvania mobility. 17
Obrázok 6: Preferované formáty mobility. 18
Obrázok 7: Skúsenosti s vyhľadávaním príležitostí mobility. 21
Obrázok 8: Zdroje informácií, týkajúcich sa mobility, pre tých, ktorí nikdy neskúšali hľadať príležitosti mobility. 21
Obrázok 9: Zdroje informácií, týkajúcich sa mobility, pre tých, ktorí už skúšali hľadať príležitosti mobility. 22
Obrázok 10: Užitočnosť zdrojov informácií o príležitostiach mobility. 25
Obrázok 11: Nápomocnosť druhov informácií o príležitostiach mobility. 27
Obrázok 12: Užitočnosť spôsobov prijímania informácií o príležitostiach mobility. 28
Obrázok 13: Všeobecné preferencie pri online vyhľadávaní. 29
Obrázok 14: Používanie sociálnych médií. 30
Obrázok 15: Frekvencia používania sociálnych médií. 31
Obrázok 16: Používanie sociálnych médií na vyhľadávanie informácií súvisiacich s mobilitou. 32
Obrázok 17: Kontrola informácií, ako faktov, nájdených na sociálnych médiách. 34
Obrázok 18: Podiely účasti na mobilite v roku 2022 alebo 2023. 37
Obrázok 20: Účel mobility v 2022 alebo 2023**.** 39
Obrázok 21: Formáty mobility v 2022 alebo 2023. 40
Obrázok 22: Podpora mobility v 2022 alebo 2023. 42
Obrázok 23: Špeciálna podpora mobility v 2022 alebo 2023, ak šlo o Erasmus+. 43
Obrázok 24: Špeciálna podpora mobility v 2022 alebo 2023, ak šlo o European Solidarity Corps. 44
Obrázok 25: Informačné zdroje mobility v 2022 a 2023. 45
Obrázok 26: Motivácia pre mobilitu v 2022 a 2023. 47
Obrázok 27: Koncipovanie žiadostí pre mobilitu v rokoch 2022 a 2023. 48
Obrázok 28: Použitie AI pri navrhovaní žiadostí o mobilitu, tými, ktorí začali proces podávania v roku 2021 alebo 2022, ale neboli úspešní. 49
Obrázok 29: Hodnotenie mobility 2022 a 2023. 49
Obrázok 30: Ochota povzbudiť ostatných ísť zažiť mobilitu. 50
Obrázok 31: Vplyvy mobility z rokov 2022 a 2023. 51
Obrázok 32: Dôvody, prečo nezažiť mobilitu. 55
Obrázok 19: Skúsenosti odpovedajúcich, ktorí v roku 2022 alebo 2023 neodišli do zahraničia, s mobilitou v prieskume Eurodesk Youth Info Survey 2025. 56
Obrázok 33: Prekážky, v prístupe k programom mobility, zažité mladými ľuďmi, ktorí sa podujali na mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023. 58
Obrázok 34: Prekážky, v prístupe k programom mobility, zažité mladými ľuďmi, ktorí nemali skúsenosť s mobilitou v rokoch 2022 alebo 2023, časť I. 59

Obrázok 35: Prekážky, v absolvovaní programov mobility, zažité mladými ľuďmi, ktorí sa podujali na mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023. 62
Obrázok 36: Prekážky, v prístupe k programom mobility, zažité mladými ľuďmi, ktorí nemali skúsenosť s mobilitou v rokoch 2022 alebo 2023, časť II. 63
Obrázok 37: Strasti mladých ľudi, ktorí sa podujali na mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023, pri návrate z týchto programov mobility. 65
Obrázok 38: : Prekážky, v prístupe k programom mobility, zažité mladými ľuďmi, ktorí nemali skúsenosť s mobilitou v rokoch 2022 alebo 2023, časť III. 66
Obrázok 39: Prežívanie kultúrneho šoku a spätného kultúrneho šoku u mladých ľudí, ktorí sa podujali na mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023. 67
Obrázok 40: Vedomie o kultúrnom šoku a spätnom kultúrneho šoku mladých ľudí bez skúseností s mobilitou v roku 2022 alebo 2023. 68
Obrázok 41: Vek odpovedajúcich. 76
Obrázok 42: Miesto bydliska odpovedajúcich. 77
Obrázok 43: Pohlavie odpovedajúcich. 77
Obrázok 44: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie odpovedajúcich. 78
Obrázok 45: Ekonomická aktivita odpovedajúcich. 79
Obrázok 46: Veľkosť sídiel bydlísk odpovedajúcich. 80
Obrázok 47: Ekonomická situácia odpovedajúcich. 81
Obrázok 48: Prostredie ľudí so skúsenosťou s mobilitou. 82
Obrázok 49: Menšinový pôvod u odpovedajúcich. 83
Obrázok 50: Vnímanie Európskej Únie. 84
Obrázok 51: Odber e-mailových noviniek opýtaných prieskumom. 84

PREAMBULA

Keď uvažujeme o zisteniach informačného prieskumu Eurodesk Youth Information Survey 2025, je jasné, že mladí ľudia naďalej považujú skúsenosti
s mobilitou za neoceniteľné pre ich osobný a profesionálny rozvoj. Prieskum poukazuje na nadšenie, s akým sa mladí ľudia púšťajú do týchto príležitostí, pričom ich skúsenosti hodnotia mimoriadne pozitívne. Zdôrazňuje však aj ťažkosti, ktorým čelia určité skupiny, najmä menšinová a nebinárna mládež, ktorá sa často stretáva so systémovými prekážkami, ktoré obmedzujú ich prístup k možnostiam mobility.

Prieskum odhaľuje, že mladí ľudia z menšinového prostredia, nebinárna mládež a ľudia z ekonomicky menej šťastných pomerov čelia značným prekážkam. Patria sem finančné a administratívne prekážky, ťažkosti pri získavaní nových priateľov v zahraničí a nedostatočné jazykové znalosti.
Okrem toho absencia prispôsobených informácií a podpory tieto výzvy zhoršuje, a preto je pre služby informovanej mládeže kľúčové prispôsobiť ich stratégie, aby tak lepšie slúžili týmto skupinám.

Prieskum tiež zdôrazňuje dôležitosť sociálnych médií a online platforiem pri šírení informácií súvisiacich s mobilitou. Využitím týchto platforiem môžu informačné služby pre mládež vytvárať inkluzívnejšie a dostupnejšie informačné stratégie, ktoré uspokoja potreby rôznych skupín mládeže.

Keď napredujeme, je nevyhnutné, aby sme riešili post-mobilitné výzvy, ktorým čelia mladí ľudia, vrátane kultúrneho šoku a spätného kultúrneho šoku. Poskytovanie praktického vedenia a podpory počas tejto fázy môže výrazne zlepšiť celkovú skúsenosť s mobilitou, najmä pre osoby z menšinového prostredia, u ktorých je väčšia pravdepodobnosť, že sa s týmito ťažkosťami stretnú.

Tento výskum ukazuje dôležitosť informačných a podporných služieb pre mládež pri dosahovaní cieľa “Európy v pohybe”, aby 20% žiakov s menšími príležitosťami využívalo vzdelávaciu mobilitu v zahraničí a stratégiu inklúzie a diverzity programu Erasmus+ a európskeho zboru solidarity (European Solidarity Corps).

Na záver, tento prieskum nielenže znovu potvrdzuje hodnotu skúseností s mobilitou pre mladých ľudí, ale potvrdzuje tiež potrebu prispôsobenej podpory a inkluzívnych stratégií. Poučením sa z týchto zistení môžeme pracovať na vytvorení spravodlivejšieho a podpornejšieho prostredia, ktoré umožní všetkým mladým ľuďom ťažiť z týchto obohacujúcich skúseností.

Audrey Frith,

Riaditeľka Eurodesku

ČO JE PRIESKUM INFORMOVANIA MLÁDEŽE EURODESK 2025?

Prieskumy informovania mládeže Eurodesk sa vykonávajú pravidelne s cieľom poskytnúť pohľad do oblasti informácií mládeže o mobilite. Predchádzajúce prieskumy sa uskutočnili v roku 2017 (Sabuni 2018), v roku 2019 (Sabuni 2019) a v roku 2022 (Bárta 2022). Každý z týchto prieskumov priniesol zaujímavé a užitočné zistenia o tom, ako mladí ľudia pracujú s informáciami, a poskytli aj náhľady do konkrétnych tém, ako je napríklad pandémia COVID-19 v prieskume z roku 2022.

Táto publikácia predstavuje výsledky prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025, ktorý sa zameral na informačné potreby mladých ľudí, ich motivácie a skúsenosti s príležitosťou mobility, ale tiež na prekážky a výzvy.
S výzvami sa stretli ľudia bez praktických skúseností s mobilitou, ako aj tí, ktorí takúto skúsenosť mali v roku 2022 alebo 2023. Prieskum preto identifikoval obavy, ktoré bránili mladým ľuďom v príležitosti mobility, a tiež výzvy mobility založené na skutočných zážitkoch z rôznych pobytov v zahraničí. Jednotlivé oblasti rozoberané v tomto prieskume zahŕňali vplyv obáv z udržateľnosti mobility, používanie umelej inteligencie (AI) a uvedomovanie si kultúrneho šoku a spätného kultúrneho šoku v súvislosti s mentálnym pokojom človeka počas a po období mobility.

Prieskum Eurodesk Youth Info Survey 2025 sa uskutočnil online od októbra do decembra roku 2024, hostila ho internetová stránka Eurodesk-u a obsahoval preklady do 29 jazykov. Prieskum bol distribuovaný prostredníctvom siete Eurodesk, jej členov a partnerov po celej Európe a zozbieral odpovede od 9903 respondentov. Po vyčistení súboru údajov od odpovedí, ktoré nespĺňali kritériá spoľahlivosti (napr. zodpovedaných menej ako 65% všetkých otázok prieskumu), bolo 7144 opýtaných z cieľovej skupiny 13–35-ročných s bydliskom v jednej z krajín zaradených do programov mobility EÚ, ako Erasmus+ alebo európsky zbor solidarity European Solidarity Corps.

AKO ČÍTAŤ TÚTO REPORTÁŽ?

Zistenia prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 sú prezentované v tejto reportáži. Reportáž je navrhnutá tak, aby inšpirovala k ďalšiemu uvažovaniu, a tak obsahuje veľké množstvo informácií. Táto kapitola poskytuje rady, ako hľadať zaujímavé fakty medzi všetkými zahrnutými informáciami.

Vzorka 7144 mladých respondentov prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 je opísaná v prílohe 1 tejto reportáže pre tých čitateľov, ktorých zaujíma, ako mladí ľudia vyjadrili svoje názory. Vzorka prieskumu bola statná a poskytla pádne dôkazy o všetkých skúmaných témach vrátane podrobných analýz.

Správa obsahuje grafy, ktoré zobrazujú odpovede respondentov prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 na všetky obsahované otázky, pričom všetky podiely sú zaokrúhlené na celé čísla, aby sa umožnilo ľahké čítanie grafov a textov. Uznávajúc, že mladí ľudia nie sú homogénnou skupinou, ale naopak, zahŕňajú rôzne podskupiny s jedinečnými potrebami a perspektívami, vykonali sa ďalšie podrobné analýzy, aby sa preskúmali rozdiely medzi nasledujúcimi podskupinami mladých ľudí:

Vekové skupiny

13-15-roční:
Mladí ľudia, ktorí väčšinou ešte plnia povinnú školskú dochádzku a sú právne považovaní za maloletých, čo má dôsledky na ich možnosti mobility *(napr. môže byť potrebný súhlas zákonného zástupcu na cestu do zahraničia, atď.)*;

16-18-roční:
Mladí ľudia, ktorí poväčšine navštevujú vyššie stredoškolské vzdelávanie *(stredné školy)* a sú stále zákonne maloletí, čo má dôsledky na ich možnosti mobility;

19-23-roční:
Mladí ľudia, ktorí buď vstupujú na trh práce alebo navštevujú univerzitu, ktorí sú už právne uznaní za dospelých a môžu cestovať cez hranice krajiny v súlade so všeobecnými predpismi;

24 – 29-roční:
Mladí ľudia buď už na trhu práce, alebo vstupujú na trh práce po ukončení univerzity;

30-35-roční:
Mladí ľudia v pokročilom štádiu kariéry a súkromného života.

Rodové skupiny

Žena

Muž

Nebinárne

Dosiahnuté vzdelanie

Nedokončená základná škola *(nedokončené nižšie stredné vzdelanie)*

Ukončená základná škola *(ukončenie nižšieho stredoškolského vzdelania)*

Absolventi stredných škôl *(ukončenie vyššieho stredoškolského vzdelania)*

Absolventi vysokých škôl *(získanie vysokoškolského titulu, ako je BA, MA, PhD, alebo podobne)*

Ekonomická situácia

Mladí ľudia z bohatého prostredia (*tí, ktorí si môžu mobilitu finančne pokryť bez problémov)*

Mladí ľudia z menej šťastného prostredia *(tí, ktorí môžu ísť do zahraničia len so silnou podporou grantových schém mobility)*

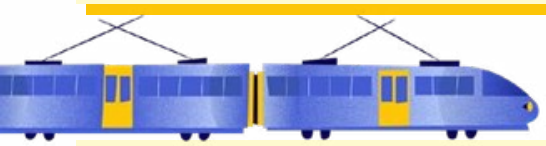
Veľkosť obydlia

Veľké mestské oblasti *(mestá a ich predmestia so 100000 obyvateľmi a viac)*

Stredne veľké usadlosti *(mestá od 5000 do 99999 obyvateľov)*

Vidiecke oblasti *(vidiecke osady s menej ako 5000 obyvateľmi alebo odľahlé oblastí)*

Blízkosť ľudí so skúsenosťami s mobilitou

Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí **aspoň jednu osobu so skúsenosťou s mobilitou**, či už priateľa alebo člena rodiny.

Mladí ľudia, ktorí vo svojom okolí **nemali ľudí so skúsenosťami s mobilitou**, či priateľa, či člena rodiny.

Menšinové a väčšinové pozadie

Menšinová mládež: Mladí ľudia, ktorí sa identifikovali ako príslušníci aspoň jednej z nasledujúcich menšín: etnická, rasová, LGBTQI+, so znevýhodnením, jazyková menšina *(t. j. nehovoria hlavným jazykom krajiny, kde mladí ľudia žijú).*

Väčšinová mládež: Mladí ľudia, ktorí sa identifikovali ako nepatriaci k žiadnej z vyššie uvedených menšinových skupín.

Analýzy boli vedené vo všetkých obsažných otázkach naprieč všetkými týmito podskupinami prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025. Zistenia sú uvedené v texte tejto reportáže podľa jednoduchého pravidla: Ak nie je zmienka o konkrétnej skupine, ktorá má špecifické (viac či menej časté, napríklad) skúsenosti, je to preto, že sa ich skúsenosti nelíšia od skúseností všetkých skúmaných mladých ľudí.

To znamená, že buď tam neboli žiadne rozdiely, alebo tieto rozdiely neboli štatisticky, či zmysluplne značné. Niekedy sú zaznamenané rozdiely, ktoré sú skôr malé (napr. jednopercentné). Je to preto, že keď napríklad len 5% opýtaných má určitý názor a potom 10% opýtaných v niektorej z podskupín zdieľa tento názor, znamená to, že tento konkrétny názor je dvojnásobne pravdepodobnejší v určitej podskupine mladých ľudí, a to ho robí značným.

Stále to znamená, že je to „len“ 10% mladých ľudí v jednej konkrétnej podskupine, ktorí zastávajú tento názor, a teda je potrebné mať to na pamäti. Často je cennejšie pozerať sa zoširšia: Ktoré podskupiny mladých ľudí zápasia s konkrétnymi výzvami mobility? Ktoré podskupiny mladých ľudí používajú TikTok? Ktoré z nich sa pri hľadaní informácií o mobilite viac spoliehajú na priateľov, učiteľov a zamestnávateľov? Odpovede na tieto otázky sú veľmi cenné, pretože poskytujú potrebný kontext na pýtanie sa na veľkosť rozdielov.

Pokiaľ ide o konkrétne rozdiely v rozdielnych podskupinách, v texte sú dva dôležité informačné body. Po prvé, ak existuje pútavý rozdiel, podskupiny sú navzájom porovnané, napríklad muži so ženami alebo nebinárna mládež. To ukazuje, ako sa tieto skupiny navzájom líšia, no táto informácia je poskytnutá len ak sú štatisticky a zmysluplne značné. Ďalšou informáciou je porovnanie výsledku konkrétnej podskupiny s výsledkom všetkých skúmaných mladých ľudí.

Celkové výsledky všetkých skúmaných mladých ľudí sú vždy zahrnuté v grafoch a udávajú dôležitý referenčný bod: Ak zhruba 70% 16-29-ročných bolo veľmi otvorených odchodu do zahraničia, je to oveľa viac, ako je bežné u všetkých mladých ľudí? V takomto prípade naozaj nie, je to len o niečo viac ako celkový výsledok 69%. A čo 13-15 a 30-35-roční ľudia, ktorí sú nadšení pre odchod do zahraničia v približne 60% prípadov? To je oveľa výraznejší rozdiel oproti celkovému výsledku 69% a ešte výraznejší oproti výsledku 16-29-ročných.

Teraz je zrejmé, že táto reportáž poskytuje veľa priestoru na ďalšie premýšľanie a zvedavosť. Poďme sa ponoriť do zistení!

eurodesk
Wir beraten zu Auslandsaufenthalten
PERSÖNLICH, KOSTENLOS
UND NEUTRAL

ČO SI MYSLIA MLADÍ ĽUDIA O MOBILITE?

OTVORENOSŤ ÍSŤ DO ZAHRANIČIA

Eurodesk Youth Info Survey 2025 skúmal názory mladých ľudí na mobilitu vo všeobecnosti. 98% odpovedajúcich uviedlo, že by boli ochotní ísť pre zážitok mobility do zahraničia (pozri graf 1[v anglickom jazyku]), so 69% je veľmi otvorených takejto myšlienke.

Podrobné analýzy ukazujú, že najotvorenejšími mladými ľuďmi boli ľudia vo vekovej kategórii 16–29 rokov (zhruba 70% z nich bolo veľmi ochotných ísť), pričom 13-15- a 30-35-roční o niečo menej nadšení z odchodu do zahraničia (zhruba 60% z nich bolo veľmi ochotných odísť). Rozdiely nie sú veľké, ale rozdiely v životných štádiách týchto skupín mladých ľudí odrážajú.
Pre 16-29-ročných je uskutočniteľné odísť do zahraničia na obdobie mobility, pretože sa očakáva, že sú emancipovaní od svojich rodičov, a stále majú značnú flexibilitu na to, aby si reorganizovali svoj život, pretože buď ešte študujú alebo sú na začiatku kariéry, a tiež si pravdepodobne zatiaľ nezaložili svoje vlastné rodiny. V prípade najmladších odpovedajúcich (13–15 rokov) musí byť každá mobilita vopred dohodnutá a organizovaná s ich rodičmi a vzdelávacími inštitúciami, čo kladie do cesty prekážky navyše. V prípade najstarších respondentov (30–35 rokov) je pravdepodobné, že majú svoju kariéru už rozbehnutú a môžu byť vo fáze zakladania vlastných rodín, preto môže byť pre nich ťažké zabezpečiť si pobyt mobility. Je pozitívne vidieť, že, napriek týmto bariéram, je dokonca v týchto vekových skupinách otvorenosť podstúpiť obdobie mobility v zahraničí pomerne vysoká.

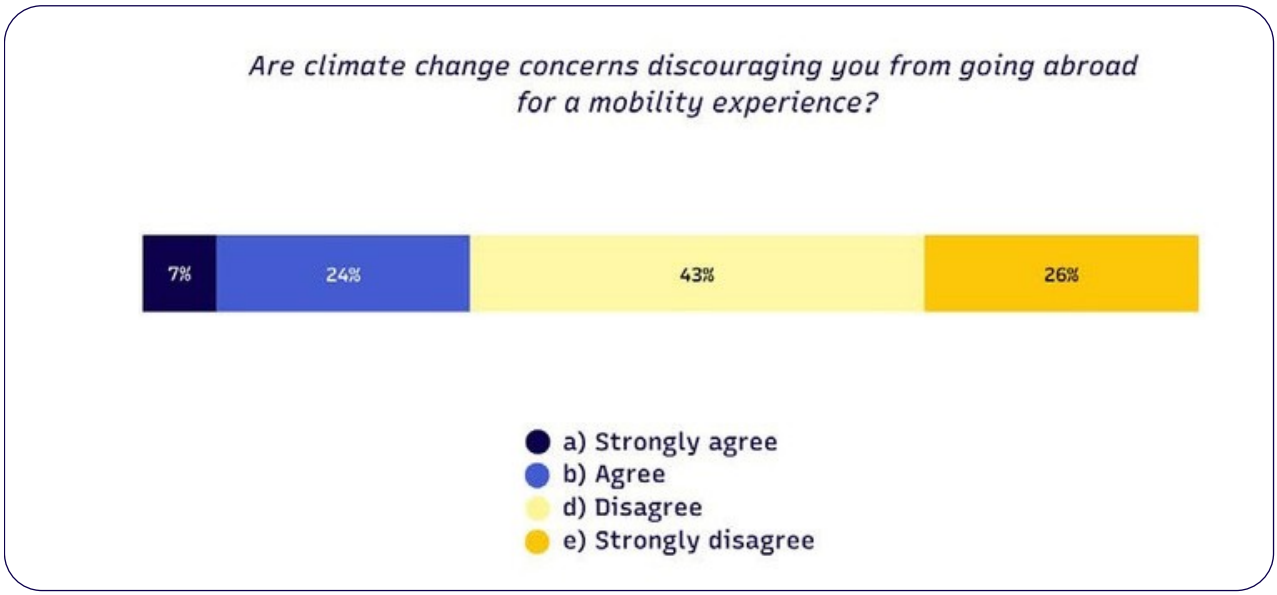
Z hľadiska pohlavia boli ženy a nebinárni mladí ľudia otvorenejší myšlienke odísť do zahraničia ako muži (približne 70% ku približne 64%). Je veľmi pravdepodobné, že ženy a nebinárna mládež vnímajú mobilitu ako potenciálnu výhodu na trhu práce, a preto sú otvorenejšie ísť. Mladí ľudia z bohatého prostredia boli tiež náchylnejší odísť do zahraničia (73%) ako ich menej šťastní rovesníci (67%). Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťami s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, boli tiež náchylnejší odísť do zahraničia (70% z nich bolo veľmi otvorených odchodu) v porovnaní s tými, ktorí nemali vo svojom okolí nikoho so skúsenosťami s mobilitou (61% z nich bolo veľmi otvorených odchodu).
Otvorenosť vycestovaniu do zahraničia bola tiež vyššia medzi mladými ľuďmi sídliacimi vo veľkých mestských oblastiach v porovnaní s ich rovesníkmi z menších sídiel a medzi mladými ľuďmi s vyšším vzdelaním ako ich rovesníkmi so vzdelaním nižším. Tieto výsledky sa dali očakávať. Je ľahšie predstaviť si ísť do zahraničia na obdobie mobility, keď sa človek nemusí veľmi starať o financie, keď sú okolo nich ľudia, ktorí im môžu povedať o svojich vlastných skúsenostiach s mobilitou, a keď žijeme vo väčších mestách, kde je pravdepodobnejšie nájsť viacero možností mobility a kde komunity nie sú tak úzko prepletené ako na menších územiach.

OBAVY Z KLIMATICKEJ ZMENY

Otvorenosť odísť do zahraničia bola ovplyvnená obavami zo zmeny klímy iba u 31% odpovedajúcich, z čoho takmer 70% opýtaných nebolo zo zmeny klímy znepokojených v tomto kontexte (pozri graf 2 [v anglickom jazyku]). Je zaujímavé, že mladí ľudia z menšinového prostredia sa o environmentálne vplyvy mobilít, v porovnaní s ich rovesníkmi z väčšinového prostredia (z ktorých zhruba 28% rozhodne súhlasilo alebo súhlasilo), zaujímali viac (približne 40% z nich rozhodne súhlasilo alebo súhlasilo). Toto zistenie sa môže na prvý pohľad zdať prekvapujúce, no očakávalo sa. Sú to ľudia z chudobnejších zázemí, pre ktorých je ťažšie sa prispôsobiť klimatickej zmene (agentúra European Environment agency 2018), a preto je pravdepodobné, že sa cítia znepokojenejší jej vplyvmi než mládež z majoritných prostredí.
V praktickom poňatí, je ľahšie znášať príťaž klimatickej zmeny v aute s klimatizáciou než v električke s otvorenými oknami a je sa ľahšie zžiť s katastrofami súvisiacimi s klímou za príslušného poistenia ako bez neho. Je veľa spôsobov ako zmierniť vplyvy mobility na životné prostredie a mladí ľudia by o nich mali byť informovaní, takisto ako aj organizácie, ktoré programy mobility realizujú (pozri, napríklad, Bárta, Ples 2021 alebo Bárta, Ples 2023).

Graf 1 (v anglickom jazyku): Otvorenosť skúsenosti s mobilitou.

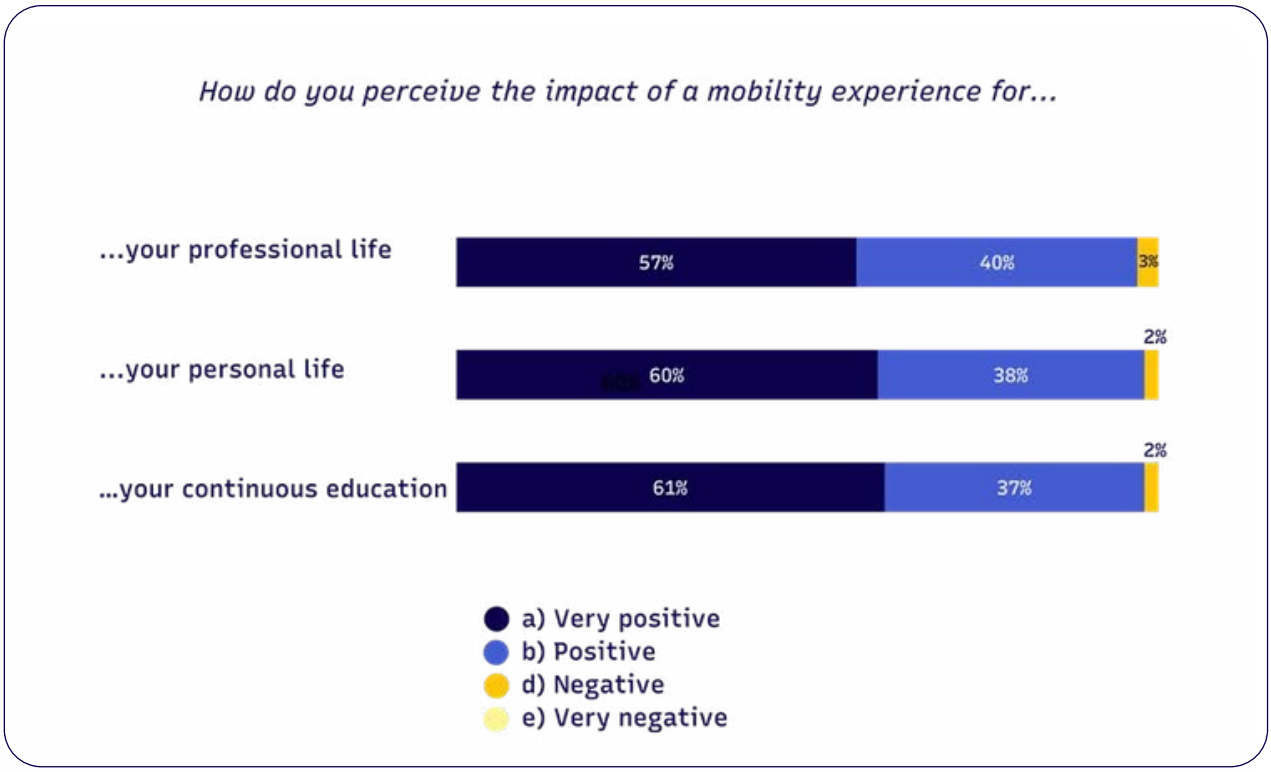
Graf 2 (v anglickom jazyku): Obavy zo zmeny klímy v kontexte mobility.

PRÍNOSNÉ VPLYVY MOBILITY

Viac ako 95% všetkých opýtaných mladých ľudí vnímalo mobilitu ako prínos pre ich vzdelávanie, ako aj pre ich osobný a pracovný život (pozri graf 3 [v anglickom jazyku]). Všetky tri oblasti vnímalo ako potenciálne veľmi pozitívne ovplyvnené skúsenosťou s mobilitou približne 60% všetkých respondentov a, ďalej, približne 40% respondentov vnímalo jej vplyv jednoducho ako pozitívny. Keďže medzi týmito troma oblasťami boli malé rozdiely, možno dospieť k záveru, že mladí ľudia vnímali skúsenosť s mobilitou ako veľmi prínosnú pre ich život vo všeobecnosti.

Hlbšie analýzy ukázali, že čím starší a vzdelanejší odpovedajúci boli, tým pozitívnejšie boli nimi zdieľané názory vo všetkých troch oblastiach. S rastúcimi životnými skúsenosťami boli mladí ľudia možno schopnejší posúdiť a predpokladať konkrétne pozitívne vplyvy, ktoré by zážitok mobility mohol mať, alebo dokonca už s ním aj skúsenosť mali z prvej ruky. Takisto ženy boli pozitívnejšie v tom, ako vnímali vplyvy skúsenosti s mobilitou vo všetkých troch sférach.
To potvrdzuje tézu uvedenú vyššie v tejto kapitole, že ženy vidia mobilitu ako ďalšiu výhodu vo svojich životoch, a preto sú otvorenejšie pre odchod do zahraničia ako muži. Mladí ľudia žijúci vo veľkých mestských oblastiach vnímali vplyv mobility na ich osobný a pracovný život pozitívnejšie ako ich rovesníci z menších usadlostí.

Môže to byť spojené so skutočnosťou, že väčšie mestá poskytujú viac príležitostí mladým ľuďom, ale aby mohli tieto príležitosti využiť, musia mladí ľudia nazbierať primerané skúsenosti a zážitok mobility sa pravdepodobne považuje za prispievajúci k tomuto cieľu. Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, tiež s väčšou pravdepodobnosťou hodnotili všetky tri oblasti vplyvov mobility pozitívne v porovnaní s tými, ktorí nemali vo svojom okolí nikoho, kto by mal skúsenosť s mobilitou. Majúc vo svojom okolí niekoho na rozhovor o skúsenostiach s mobilitou môže byť pravdepodobne pridávajúce na názore vplyvov pozitívnych.

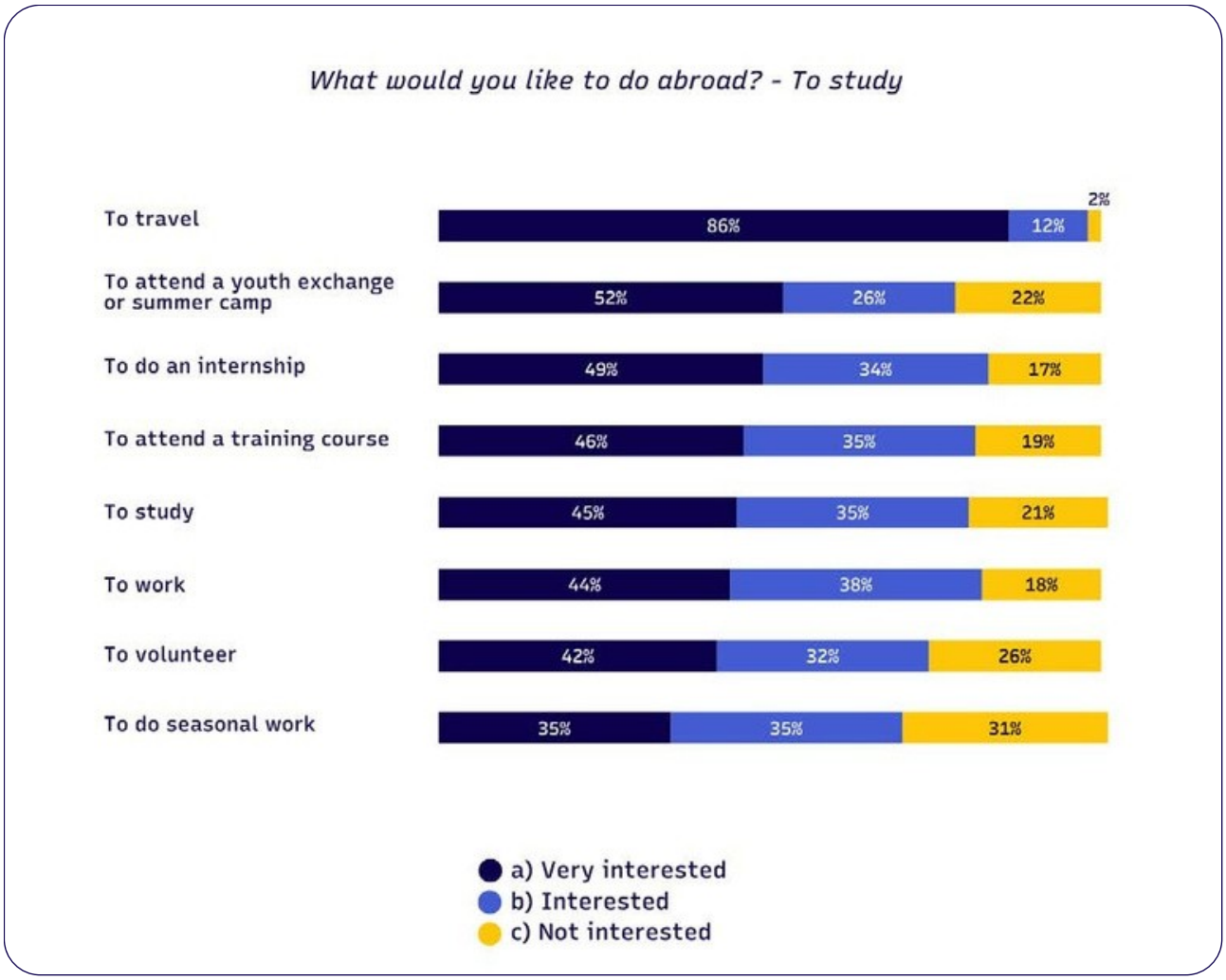

Graf 3 (v anglickom jazyku): Výhody zážitku mobility.

UPREDNOSTŇOVANÉ MOBILNÉ AKTIVITY

Pokiaľ ide o konkrétne aktivity zážitku mobility, opýtaní prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 **jednoznačne uprednostňovali cestovanie pred všetkými ostatnými aktivitami mobility, so 86%, ktorých veľmi zaujal práve tento prístup** (pozri graf 4 [v anglickom jazyku]). Nevynímajúc to, 70–80% odpovedajúcich sa zaujímalo o všetky ostatné aktivity zážitku mobility, pričom uprednostnili mládežnícke výmenné pobyty, či letné tábory, stáže, školenia alebo štúdium pred prácou a dobrovoľníctvom v zahraničí .

Hlbšie analýzy ukázali **mnohé rozdiely v preferovaných aktivitách mobility v závislosti od domáceho prostredia mladých ľudí.** Pokiaľ ide o rôzne vekové skupiny, mladí ľudia 16-29-roční boli tými, čo majú najväčší záujem o štúdium v zahraničí, stáž, sezónne práce alebo dobrovoľníctvo. Práca v zahraničí a účasť na školeniach je najzaujímavejšia pre 19-35-ročných. Letné tábory a cestovanie boli najzaujímavejšími pre 13-23-ročných. Všetky tieto zistenia zodpovedajú profilom rôznych vekových skupín a ich okamžitým potrebám, a poskytujú dobrý základ pre cielené poskytovanie informácií o rozličných mobilitných aktivitách.

Graf 4 (v anglickom jazyku): Preferované aktivity počas zážitku mobility.

Ženy a nebinárna mládež sa systematicky viac zaujíma o všetky vyššieuvedené mobilitné aktivity ako ich mužskí proťajšok, s najväčším rozdielom v prípade dobrovoľníctva, ktoré bolo veľmi zaujímavé pre 47% žien v porovnaní s 31% mužov. To je, opäť, v súlade s vyššie spomenutou tézou, že ženy a nebinárna mládež vníma mobilitu vo všeobecnosti ako výhodu v rôznych aspektoch svojho života, a preto je pre nich príťažlivá akákoľvek mobilitná aktivita. Je to zároveň v súlade so všeobecným súborom výskumov, potvrdzujúc, že ženy dobrovoľníčia viac ako muži (pozri napríklad Borromeo 2021, Wiepking, Einolf, Yang 2022).

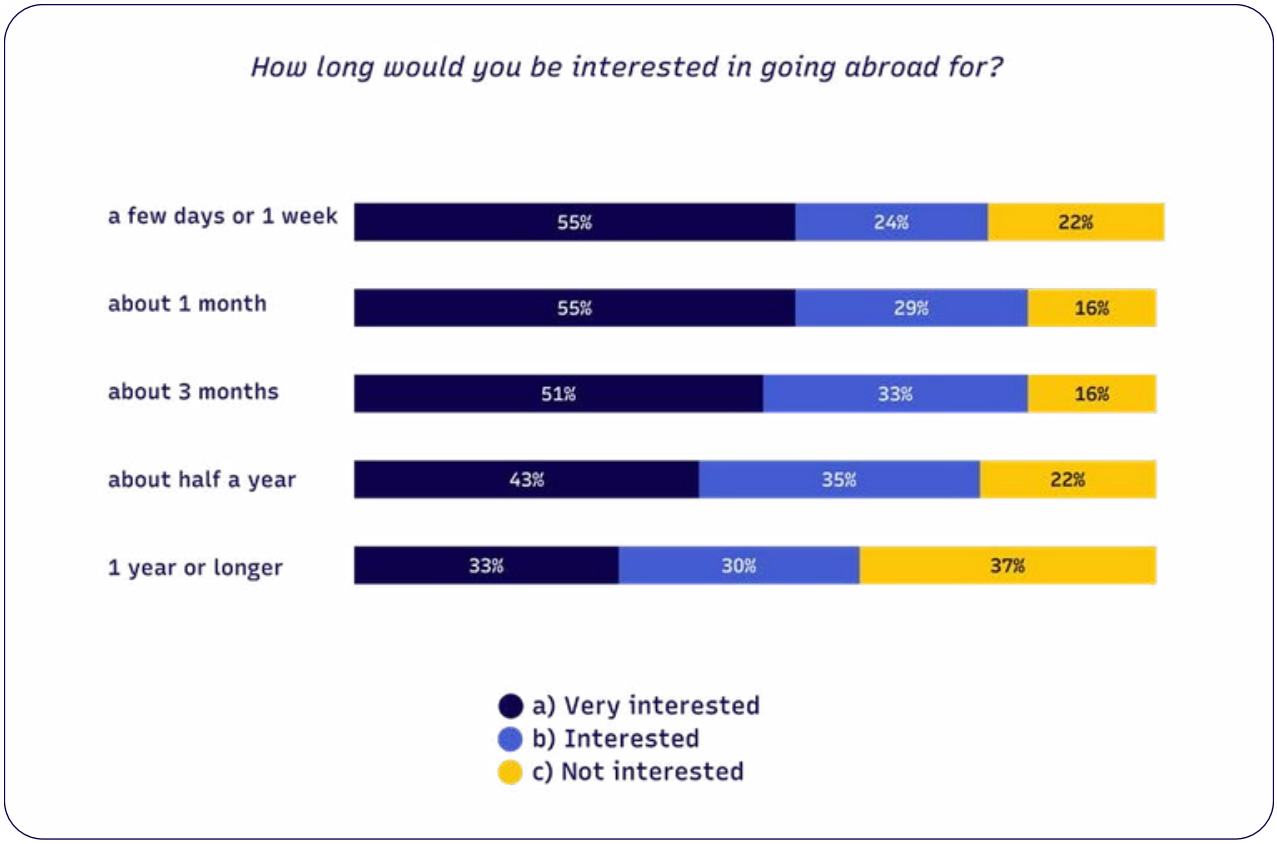
Mladí ľudia s nižším dosiahnutým vzdelaním sa viac zaujímali o cestovanie, mládežnícke výmenné pobyty a letné tábory, či sezónne práce. Absolventi stredných škôl sa viac zaujímali o štúdium v zahraničí a stáž. Vysokoškolskí absolventi sa viac zaujímali o prácu v zahraničí a účasť na školeniach. Všetky tieto zistenia zodpovedajú potrebám príslušných vzdelávacích skupín a poskytujú dobrý základ pre cielené poskytovanie informácií, pokiaľ ide o jednotlivé mobilitné aktivity.

Mladí ľudia z veľkých mestských oblastí boli náchylnejší zaujímať sa o všetky aktivity mobility s výnimkou sezónnej práce, kde nie je rozdiel medzi preferenciami mladých ľudí z mestských usadlostí a vidieka. Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, boli tiež náchylnejší otvoreniu sa štúdiu, mládežníckym výmenám a dobrovoľníctvu v porovnaní s tými, ktorí nemali vo svojom okolí nikoho so skúsenosťami s mobilitou.

Mladí ľudia vo všeobecnosti uprednostnili kratšie mobilitné pobyty pred dlhšími (pozri graf 5 [v anglickom jazyku]). Najčastejšie voleným trvaním mobility boli tie do 3 mesiacov, kým rok alebo dlhšie pobyty nezaujímajú takmer 40% opýtaných. Podrobné analýzy ukázali, že kratšie pobyty, do 3 mesiacov, boli najobľúbenejšie u vekovej skupiny 13-23-ročných, kým polročné pobyty u mladých vo veku 19-23 rokov, a ročné alebo dlhšie pobyty boli zaujímavé pre 24-35-ročných. Všetky tieto zistenia zodpovedajú potrebám príslušných vekových skupín a poskytujú dobrý základ pre cielené poskytovanie informácií, pokiaľ ide o jednotlivé mobilitné aktivity.

S výnimkou ročných alebo dlhších pobytov, ženy sa systematicky viac zaujímali o všetky dĺžky trvania mobilitných pobytov, s najväčším rozdielom v prípade polročných pobytov, ktoré boli veľmi zaujímavé pre 45% žien v porovnaní s 37% mužov. To zodpovedá vyššie uvedeným tézam o rodových rozdieloch ku otvorenosti mobilite, no poskytuje to tiež ďalšie usmernenie pre to, aké informácie týkajúce sa mobility môžu byť ženami najviac vyhľadávané. Dlhšie pobyty, na pol roka a viac, boli zaujímavejšie pre vysokoškolských absolventov, pretože je pravdepodobné, že majú jasné predstavy o určitých výhodách dlhodobých mobilít pre ich životy a kariéru. Mladí ľudia z veľkých mestských oblastí častejšie uprednostňujú mobilitné pobyty o 3 mesiacoch alebo dlhšie, v porovnaní s ich rovesníkmi z menších sídiel. To môže súvisieť s prepletenejším komunitným životom v menších usadlostiach, čo môže vytvárať na mladých ľudí tlak neodchádzať na príliš dlho.

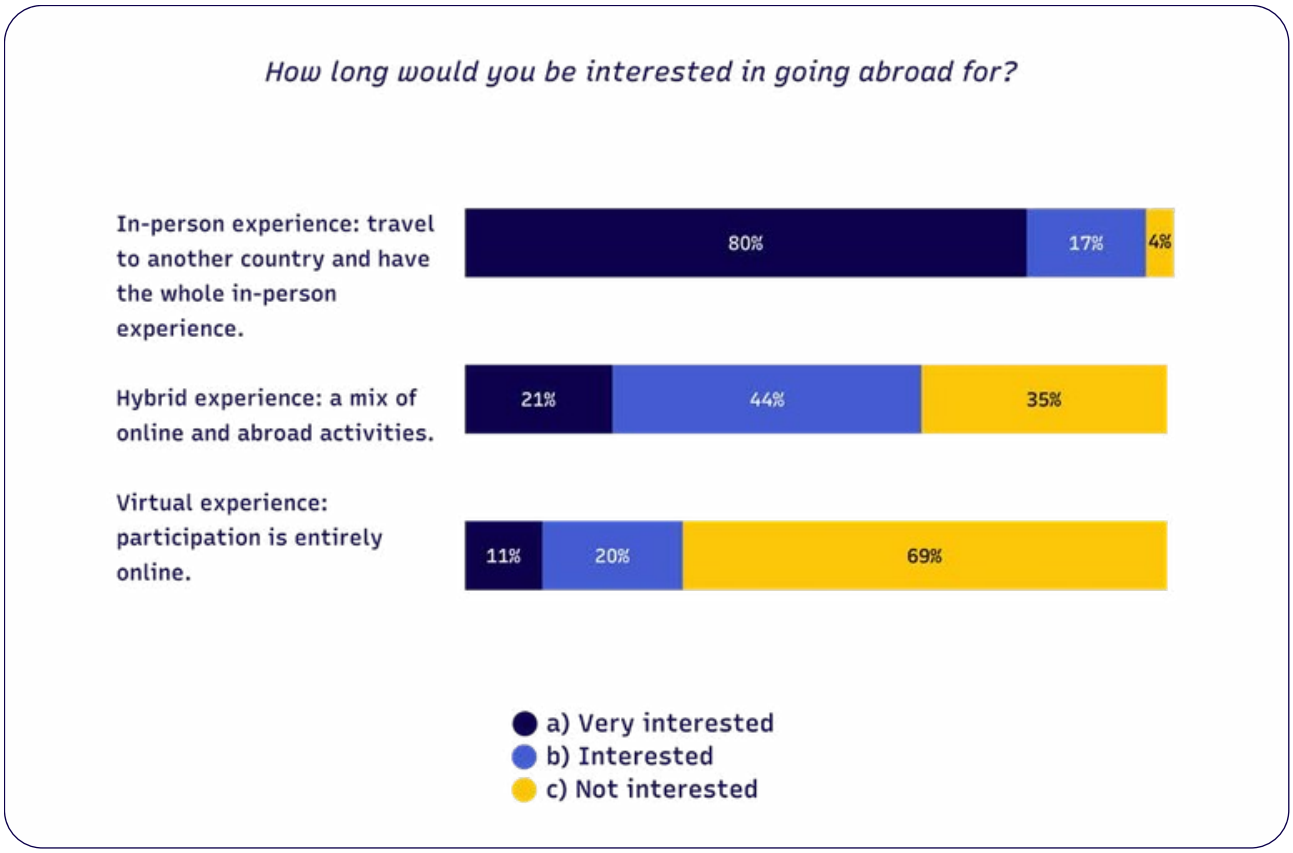
Mladí ľudia z menšinového prostredia uprednostnili dlhšie pobyty, na 6 mesiacov alebo viac, zatiaľ čo mladí ľudia z väčšinového prostredia uprednostňujú krátkodobé pobyty na niekoľko dní alebo týždňov. Toto môže to byť spôsobené rozdielom v dostupných zdrojoch. Keďže zdroje (peniaze, čas, podpora, atď.) môžu byť dostupnejšie u väčšinovej mládeže, môžu tak byť otvorenejší ísť do zahraničia na kratšie, ale možno opakovane. V prípade menšinovej mládeže, kde tieto zdroje môžu byť obmedzenejšie, môže mať zmysel investovať ich do dlhšie trvajúcej príležitosti mobility, než ich rozdeliť do viacerých z nich. Zdá sa, že tento výstup je v rozpore s možnosťami programu na začlenenie Erasmus+, ktorý, ako opatrenie na začlenenie mladých ľudí s obmedzenejšími príležitosťami, ponúka kratšie pobyty .

Graf 5 (v anglickom jazyku). Uprednostňovaná dĺžka trvania zážitku mobility.

UPREDNOSTŇOVANÉ FORMÁTY MOBILITY

Pokiaľ ide o formáty zážitku mobility (pozri graf 6 [v anglickom jazyku]), absolútna väčšina respondentov prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 uprednostňuje osobnú skúsenosť (97 %) pred hybridnými (65 %), kým virtuálne formáty považuje za zaujímavé len tretina respondentov. Hlbšie analýzy ukázali, že osobná skúsenosť bola najpopulárnejšia u 16-29-ročných a mladých ľudí z veľkých mestských oblastí, zatiaľ čo hybridné a virtuálne možnosti boli najobľúbenejšie u 24-35-ročných, žien, absolventov univerzít a mladých ľudí v menej priaznivej ekonomickej situácii. Hybridné a virtuálne možnosti sa zdajú byť príťažlivé pre tých, ktorí majú obmedzené zdroje, ale tiež pre tých, ktorí sú zvyknutí používať IKT v ich profesijnom alebo študijnom živote, a tí sa môžu tiež rovnať so ženami s pridávaním príležitosti do svojho portfólia.

Graf 6 (v anglickom jazyku): Uprednostňované formáty zážitku mobility.

Fotografiu urobila Andrea Torres

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ POZNATKY!

KEY TAKEAWAYS!

MLADÍ ĽUDIA, KTORÍ SA ZÚČASTNILI PRIESKUMU EURODESK YOUTH INFO SURVEY 2025...

- ... sú otvorení vycestovať za zážitkom mobility do zahraničia. Ženy sú nadchnuté pre odchod obzvlášť!
- ... nie sú odradení obavami z klimatickej zmeny v ich snahe o zážitok mobility. Mládež z menšín sa obáva viac ako ostatní!
- ... vnímajú skúsenosť s mobilitou ako prínosnú pre mnohé oblasti ich životov. Ženy vidia viac prínosu v každej z oblastí!
- ... uprednostňuje formálne a neformálne zážitky mobility pred štúdiom a prácou.
- ... uprednostňujte kratšie pobyty, ideálne do trvania 3 mesiacov.
- ... uprednostňujte osobné skúsenosti pred hybridnými a vyhýbajú sa z virtuálnym mobilitám. Hybridné a virtuálne formáty sú populárnejšie u vzdelanejšej a menej šťastlivej mládeže!

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ POZNATKY!

KEY TAKEAWAYS!

AKO SA MLADÍ ĽUDIA DOZVEDAJÚ O MOBILITE?

Eurodesk Youth Info Survey 2025 skúmal názory mladých ľudí, opýtaných prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025, vyjadrením ich vyhľadávania príležitostí mobilít. Viac ako 75% opýtaných už skúšalo hľadať možnosti mobilít (pozri graf 7 [v anglickom jazyku]).

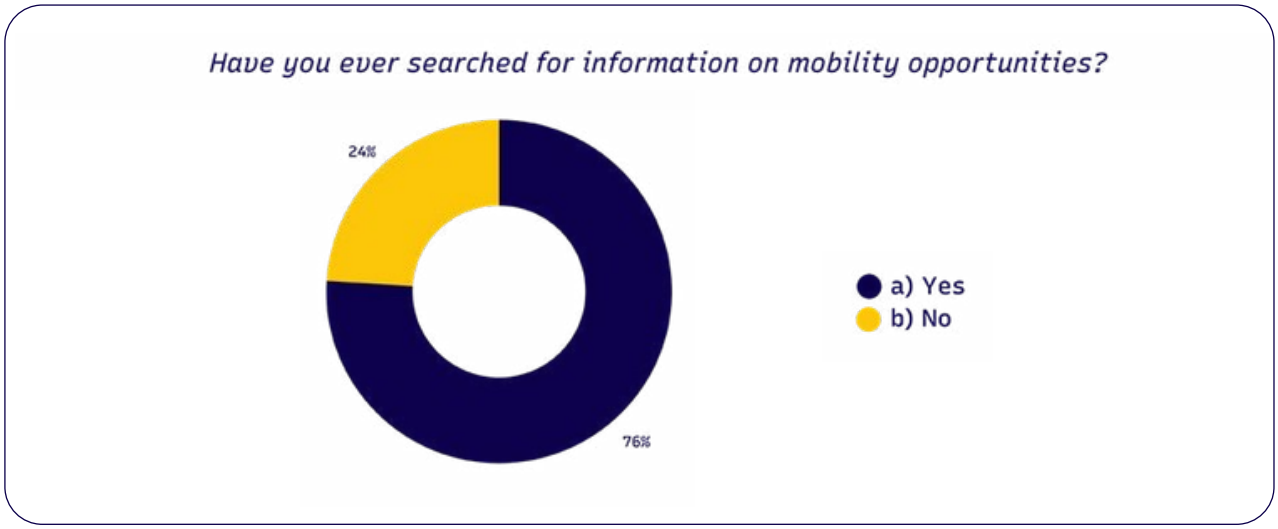
Hlbšie analýzy ukázali, že tento podiel stúpa s vekom (iba asi polovica 13-15-ročných sa pokúšala hľadať takéto informácie, no takmer 90% to skúšalo medzi 24-29-ročnými). Vzdelanejší mladí ľudia tiež častejšie vyhľadávali informácie týkajúce sa mobility: 88% absolventov univerzít, 78% absolventov stredných škôl, 66% tých, ktorí ukončili základnú školu a len 57% tých, ktorí neukončili základné vzdelanie, v čase prieskumu. Tieto zistenia opäť zodpovedajú potrebám a realite daných vekových a vzdelanostných skupín. Tak ako viac nezávislosti s rastúcim vekom, aj viac príležitostí (a možno dokonca určitý tlak) prítomných na vyšších úrovniach pyramídy vzdelávania mohli prispieť ku týmto výsledkom.

Ženy a nebinárna mládež vyhľadávali príležitosti mobility častejšie (približne 80%) ako muži (približne 70%), čo vcelku zodpovedá predtým uvedeným tézam, že mobilita je, všeobecne, atraktívnejšia pre ženy a nebinárnu mládež. Mladí ľudia z veľkých mestských oblastí mali skôr skúsenosti s vyhľadávaním informácií týkajúcich sa mobility (81%) než ich rovesníci z menších sídiel (77%) a vidieckych oblastí (70%). Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, boli náchylnejší vyhľadávať informácie súvisiace s mobilitou (79%) ako ich rovesníci (63%). Toto posledné zistenie ukazuje, ako veľký rozdiel to môže urobiť, mať niekoho, kto sa delí o svoje vlastné zážitky mobility s mladými ľuďmi.

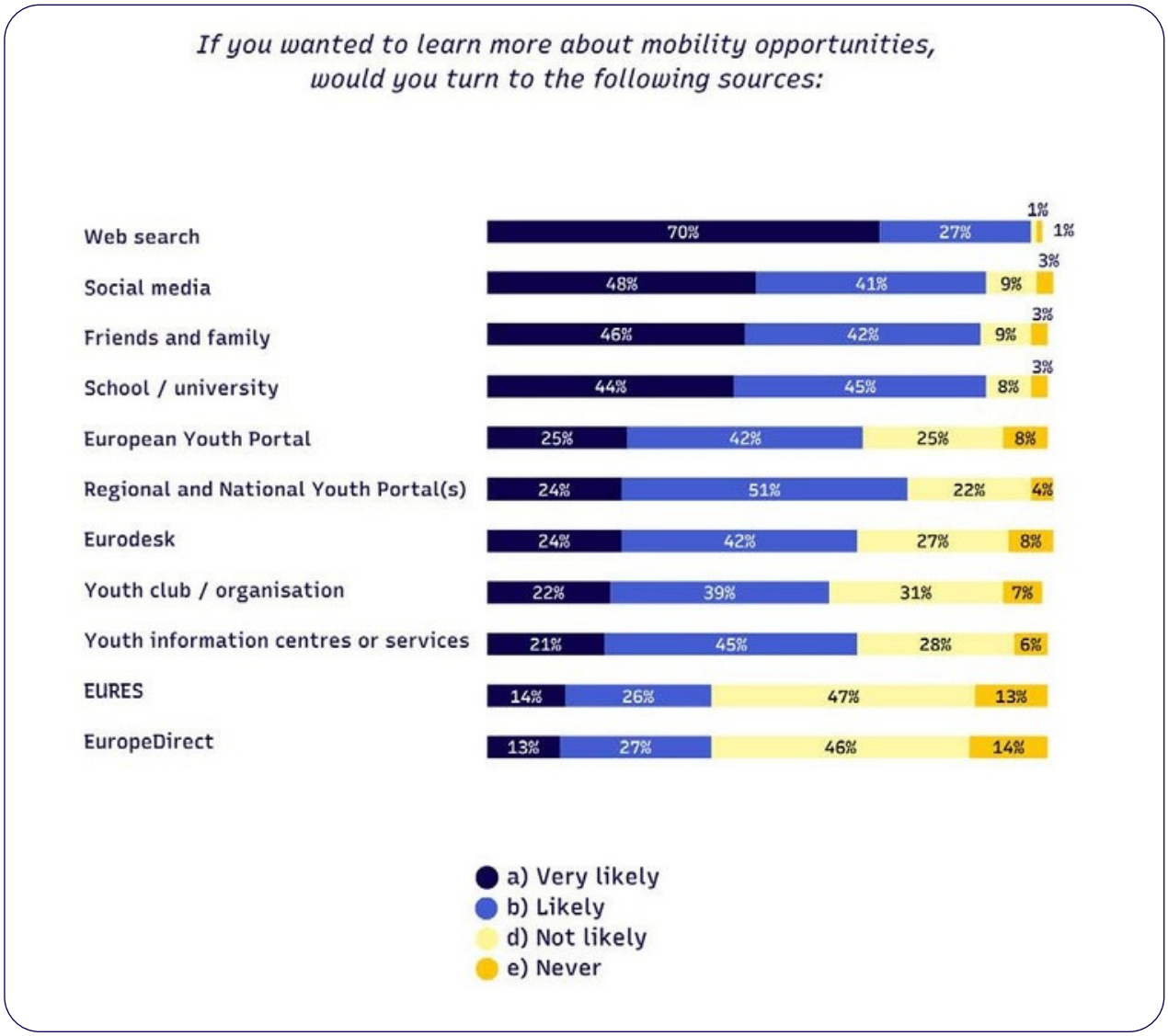

UPREDNOSTŇOVANÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ SÚVISIACICH S MOBILITOU

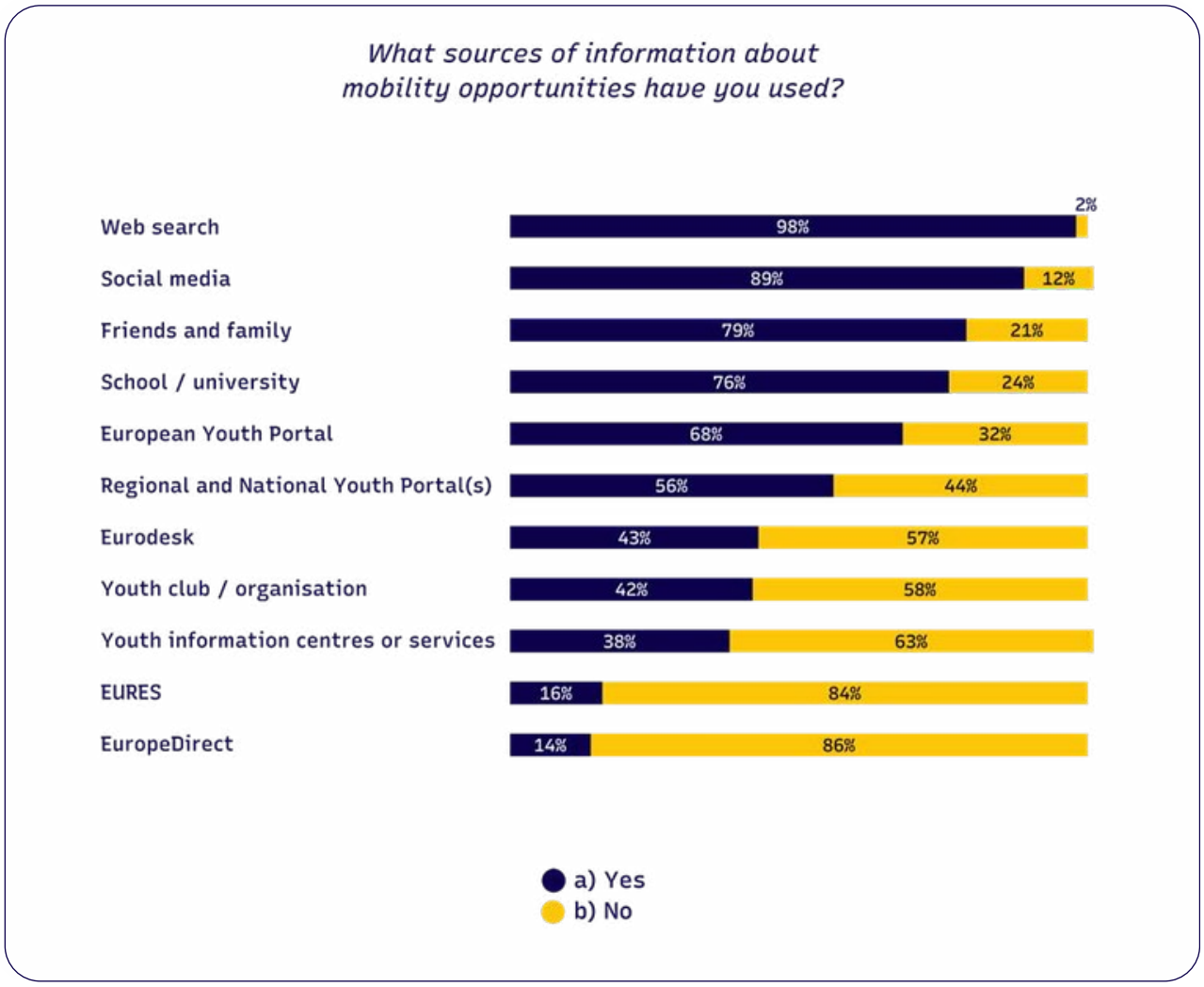
Obe skupiny respondentov boli následne požiadané o zdieľanie svojich uprednostňovaných zdrojov informácií týkajúcich sa mobility (pozri graf 8 a 9 [v anglickom jazyku]).

Graf 7 (v anglickom jazyku): Skúsenosť s hľadaním príležitosti mobility.

Graf 8 (v anglickom jazyku): Zdroje informácií o mobilite tých, ktorí ešte neskúsili hľadať mobilitné príležitosti..

Graf 9 (v anglickom jazyku): Zdroje informácií o mobilite tých, ktorí si už informácie týkajúce sa mobility skúšali hľadať.

Odpovede tých, ktorí už skúsili hľadať príležitosti mobility, a tých, ktorí to doteraz neskúšali, boli nápadne podobné (pozri graf 8 a 9 [v anglickom jazyku]). Vyhľadávania na webe, sociálne médiá, priatelia a rodina, a školy a univerzity sa považovali za najčastejšie používané zdroje informácií o mobilite. Všetko toto sú pre mladých ľudí vo všeobecnosti ľahko prístupné informácie, a preto nie je prekvapujúce, že tieto informačné zdroje využívajú aj v prípade mobility.

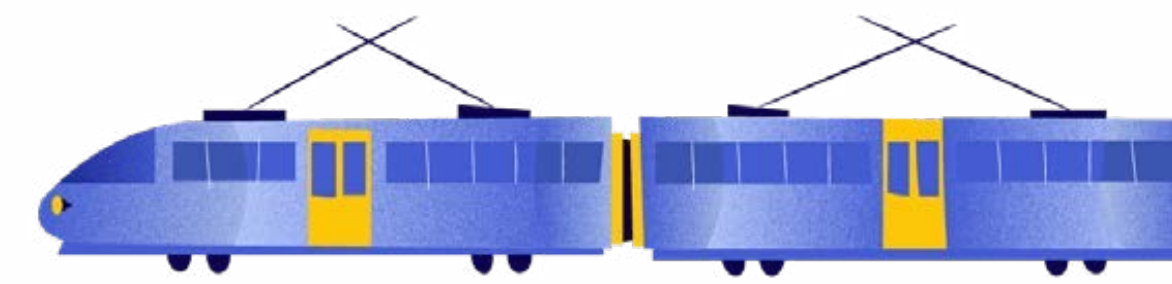
Podrobné analýzy ukázali, že školy a univerzity boli, samozrejme, využívanejšími mladými ľuďmi vo veku 13–23 rokov, ktorí najskôr stále navštevujú rôzne úrovne formálneho vzdelávania. Sociálne médiá boli častejšie používané ženami (53% z nich tvrdí, že sú najobľúbenejšie) ako muži (37% z nich tvrdí, že sú najobľúbenejšie), čo pravdepodobne súvisí so skutočnosťou, že ženy vo všeobecnosti používajú sociálne médiá viac ako muži (pozri komentáre nižšie v grafe 14 [v anglickom jazyku]). Ženy, pre informácie, tiež častejšie použijú Eurodesk (27% žien uvádza, že je to veľmi pravdepodobné v porovnaní so 17% mužov) a spoliehajú sa na priateľov a rodinu (50% žien tvrdí, že je to veľmi pravdepodobné v porovnaní so 40% mužov).

Vzdelanejší mladí ľudia boli častejšie náchylní používať vyhľadávanie na internete, regionálne a národné mládežnícke portály a mládežnícke informačné služby, čo naznačuje, že zväčša táto skupina aktívne vyhľadáva mobilitné informácie mimo svojich bežných informačných kanálov. Čím väčšia bola veľkosť sídla, tým skôr mladí ľudia využili vyhľadávanie na internete, Eurodesk, EURES, EuropeDirect a portál European Youth Portal. Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, boli náchylnejší využiť portál European Youth Portal menej (23% z nich to považuje za veľmi pravdepodobné) v porovnaní so svojimi rovesníkmi (32%).

Medzi tými, ktorí už skúšali vyhľadávanie mobilitných príležitostí, boli takisto pomerne hojne využívané aj špecializované webové stránky portálu European Youth Portal a Eurodesk-u, (takmer 70%, príp. viac ako 50% opýtanými).
To ukazuje, že tieto špecializované webové stránky sú dobre známe a používané mladými ľuďmi zaujímajúcimi sa o mobilitu. EURES a EuropeDirect boli, na druhej strane, zdroje zriedka používané respondentmi prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025.

Podrobné analýzy ukázali, že Eurodesk bol najpoužívanejším zdrojom informácií medzi 19-29-ročnými (približne 60% z nich), zatiaľ čo EURES a EuropeDirect boli najobľúbenejšie medzi 24-35-ročnými (približne 40% a 20% z nich, priamo úmerne). Je to pravdepodobné kvôli špecifickému obsahu týchto konkrétnych mobilitných internetových stránok. Portál European Youth Portal bol menej populárny pre 13-15-ročných (využilo ho len zhruba 47%), pričom vyše 66% 16-a viac-ročných s ním malo skúsenosti. Priatelia a rodina boli informačnými zdrojmi, najnáchylnejšie použitými mladšou generáciou (23 rokov alebo menej) a menej pravdepodobne 24-ročnými a staršími. Je to pravdepodobne súvisiace s procesom emancipácie od rodičov. Nebinárna mládež zväčša oslovila mládežnícky klub alebo organizáciu (49% hovorí, že to bolo tak v porovnaní so 41% mužov a 43% žien), čo môže byť vysokou úrovňou inklúzie, zväčša pozorovanej u týchto organizácií, a teda vytváraným bezpečným prostredím pre týchto mladých ľudí. Vzdelanejší mladí ľudia skôr používali Eurodesk, EURES, EuropeDirect, European Youth Portal, ako aj regionálne a národné mládežnícke portály, a s menšou pravdepodobnosťou použili, ako zdroje informácií, rodinu a priateľov . To poukazuje na vyššiu úroveň dosahu týchto špecifických informačných zdrojov u vzdelaných mladých ľudí a tiež naznačuje, že existuje priestor na zlepšenie u menej vzdelaných.

Mladí ľudia s bohatým zázemím častejšie využili, ako zdroj mobilitných informácií, priateľov a rodinu (82% z nich), v porovnaní s tými, ktorí čelia finančným potiažam (70%). Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, častejšie využívali mládežnícke informačné centrá alebo služby (44% v porovnaní s 34%), mládežnícke kluby a organizácie (44% v porovnaní s 30%), školy alebo univerzity (81% v porovnaní s 69%) a priateľov a rodinu (79% v porovnaní s 56%). Priatelia alebo rodinní príslušníci so skúsenosťami s mobilitou možno mladých ľudí pobádajú rôznymi smermi, pokiaľ ide o hľadanie ďalších informácií pre ich vlastné možnosti mobility.

UŽITOČNOSŤ ZDROJOV INFORMÁCIÍ

Sociálne médiá, špecializované internetové stránky, školské a univerzitné služby a rovesníci boli považovaní za veľmi užitočný zdroj informácií o príležitostiach mobility 63% respondentmi (pozri graf 10 [v anglickom jazyku]). Najmenej užitočnými zdrojmi informácií boli, na druhej strane, noviny a časopisy, rádio a televízia, letáky a plagáty, a aplikácie pre odosielanie správ.

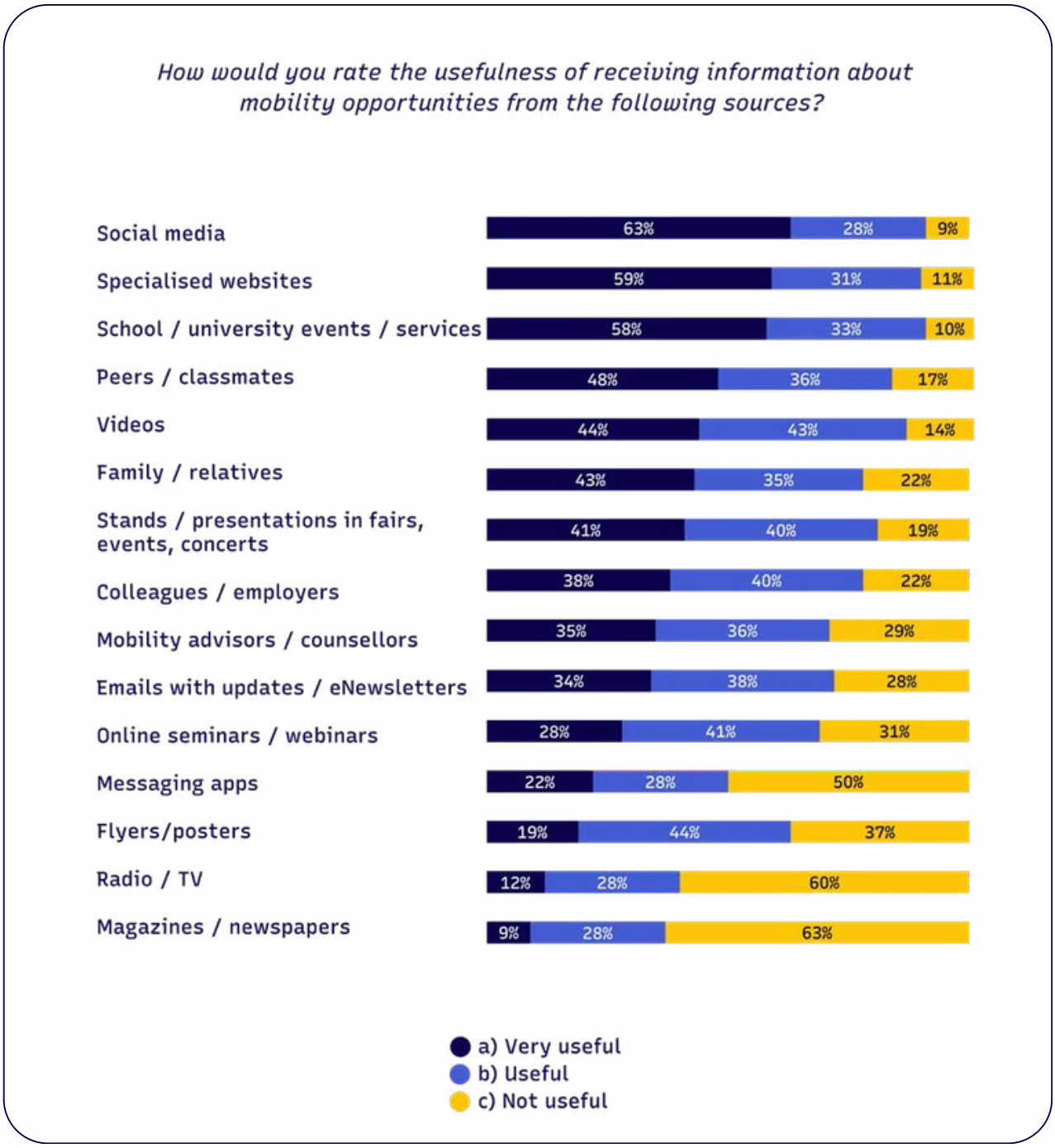
Hlbšie analýzy ukázali, že online semináre a webináre boli hodnotené ako veľmi užitočné takmer 40%-ami 24-35-ročnými, čo je veľmi užitočné zistenie pre služby mládežníckych informácií. Rodina a príbuzní boli považovaní za veľmi užitočné zdroje informácií o príležitostiach mobility najmä mladšími generáciami (asi 45% 13-23-ročných) v porovnaní so staršími generáciami (približne 35% 24-35-ročných). Toto zistenie naznačuje, že služby mládežníckych informácií by mali tiež zvážiť rodičov ako opodstatnenú cieľovú skupinu pre, o možnostiach mobility, informované mladšie generácie. Podobne kolegovia a zamestnávatelia boli hodnotení ako veľmi užitočné zdroje informácií iba 25–30%-ami 13-18-ročných v porovnaní s približne 40% starších odpovedajúcich.

Mobilitní poradcovia boli považovaní za veľmi užitočný zdroj informácií iba 30–34%-ami 13-23-ročných, ale za veľmi užitočný boli považovaní 43–47% 24-35-ročnými a vzdelanejšími mladými ľuďmi. Toto zistenie môže byť spojené s dostupnosťou mobilitných poradcov, ktorí môžu byť ľahšie dostupní vo veľkých inštitúciách vysokoškolského vzdelávania, ale s menšou pravdepodobnosťou nájdenými v kontextoch základných a stredných škôl, a so skutočnosťou, že starší a vzdelanejší mladí ľudia majú lepší prehľad o potenciálnych zdrojoch informácií vrátane povedomia o poradcoch pre mobilitu.

Hlbšie analýzy tiež ukázali, že čím vzdelanejší boli mladí ľudia, za tým užitočnejšie považovali e-mailové novinky, online semináre a webináre, kolegov alebo zamestnávateľov, a poradcov pre mobilitu. Tieto zistenia sú pravdepodobne spojené s kariérnymi možnosťami týchto mladých ľudí a so skutočnosťou, že sú pravdepodobne viac zvyknutí pracovať v online prostredí ako ich rovesníci.

Hlbšie analýzy ďalej podotkli, že **sociálne médiá boli častejšie hodnotené ako veľmi užitočné ženami (66%) ako mužmi a nebinárnou mládežou (55% v oboch skupinách).** Ženy tiež častejšie vnímali online semináre a webináre ako veľmi užitočné (30%) ako muži (23%) a nebinárna mládež (17%) a rovnakú vzorku možno vidieť aj v prípade informačných služieb vzdelávacích inštitúcií (61% žien ich považovalo za veľmi užitočné v porovnaní s 52% mužov a 49% nebinárnej mládeže).

Mladí ľudia s bohatým zázemím častejšie považovali priateľov a rodinu za veľmi užitočný zdroj mobilitných informácií (48%) ako tí, ktorí čelia finančným potiažam (38%). Čím väčšia bola usadlosť, tým skôr mladí ľudia videli e-mailové novinky, špecializované internetové stránky, online semináre a webináre, a poradcov pre mobilitu, ako užitočné. Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťou s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, častejšie, ako ich rovesníci, považovali za užitočné nasledujúce zdroje informácií: spolužiakov (50% ich považuje za veľmi užitočných v porovnaní s 38%), rodinu a príbuzných (44% v porovnaní s 35%) a kolegov a zamestnávateľov (39% v porovnaní s 31%).

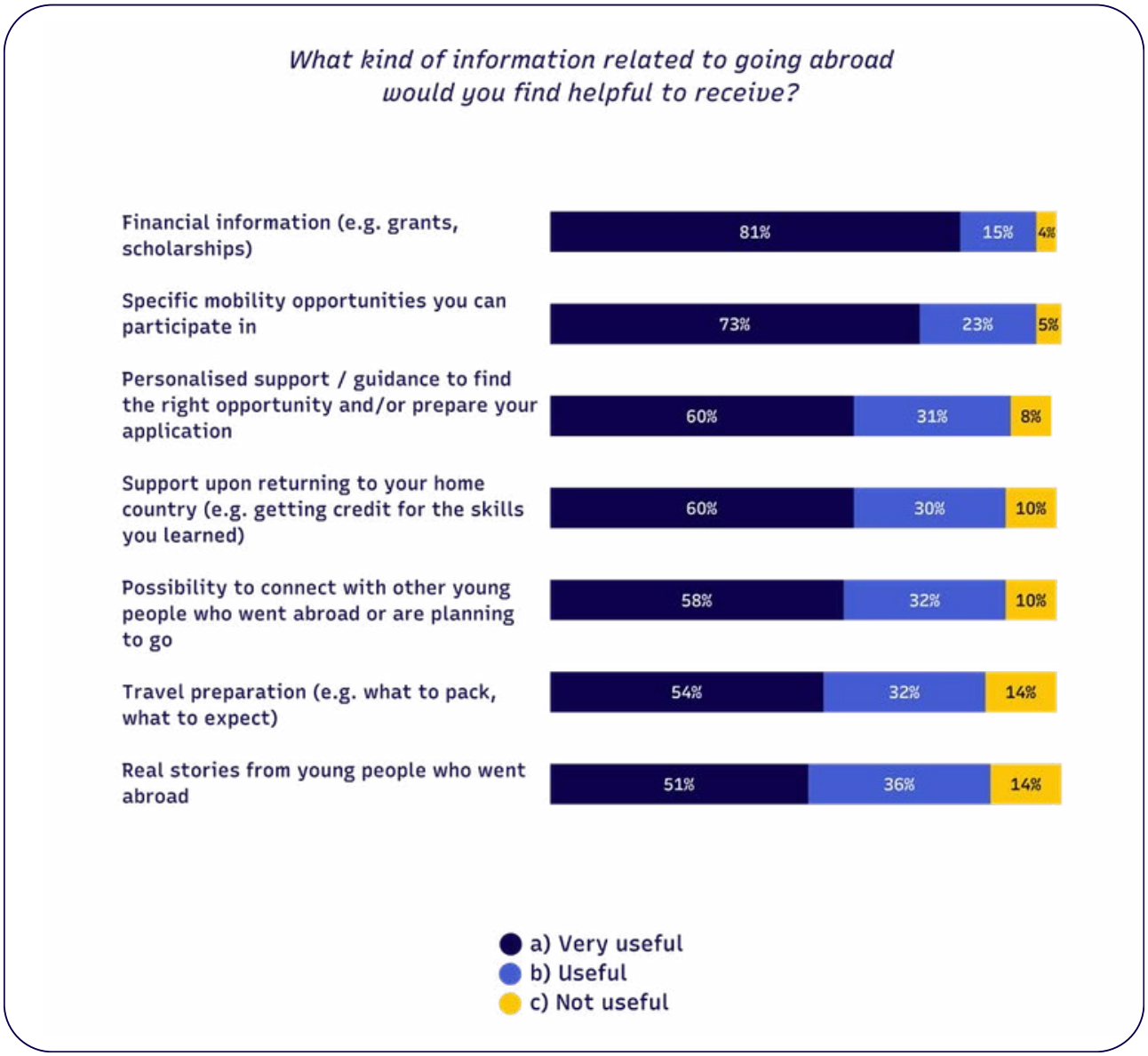
Graf 10 (v anglickom jazyku): Užitočnosť informačných zdrojov ku príležitostiam mobility.

Respondentom prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 bol ponúknutý zoznam druhov informácií súvisiacich s príležitosťami mobility a boli požiadaní, aby ohodnotili užitočnosť každého druhu (pozri graf 11 [v anglickom jazyku]). **Zatiaľ čo všetky druhy informácií boli ohodnotené ako užitočné na 87% až 96% opýtanými, dva najužitočnejšie druhy informácií, ktoré sa získali, boli tie o finančných aspektoch mobility a tie o špecifických príležitostiach mobility dostupných mladým ľuďom.**

Podrobné analýzy ukázali, že ženy (a vo väčšine prípadov tiež nebinárna mládež) pravdepodobnejšie zhodnotia všetky tieto druhy informácií za veľmi užitočné ako muži. V prípade nebinárnej mládeže existovalo niekoľko druhov informácií, ktoré boli videné menej často ako veľmi užitočné pre nich, konkrétne, spájanie sa s inými, ktorí idú do zahraničia, a počutie skutočných príbehov tých, ktorí odišli do zahraničia. Môže to súvisieť so skutočnosťou, že niektoré aspekty prípravy a organizovania zážitku mobility majú tendencie byť špecifické pre potreby nebinárnych ľudí, a preto nie sú porovnateľné so skúsenosťami väčšinovej mládeže.

Hlbšie analýzy taktiež ukázali, že čím boli mladí ľudia menej vzdelaní, tým za nápomocnejšie považovali informácie o prípravách na cestu. To naznačuje, že menej vzdelaní mladí ľudia možno aj menej cestujú, a preto cítia potrebu byť v tomto smere podporovaní. Na druhej strane, čím boli mladí ľudia vzdelanejší, tým za užitočnejšie považovali informácie o konkrétnych príležitostiach mobility, ktorých sa mohli zúčastniť. To naznačuje, že vzdelanejší ľudia sú pripravenejší ísť do zahraničia a želajú si zvažovať konkrétne príležitosti, nie všeobecné opisy. Mladí ľudia s bohatým zázemím boli menej náchylní potrebovať informácie o podpore po návrate do svojej domovskej krajiny (56% uviedlo, že tieto informácie sú veľmi užitočné), v porovnaní s tými, ktorí čelia finančným ťažkostiam (64% uviedlo, že sú veľmi užitočné) a to isté bolo v prípade potreby personalizovanej podpory (56% v porovnaní so 67%). To môže súvisieť s faktom, že mládež bohatšia vlastní, vo všeobecnosti, viac prostriedkov na vyhľadanie podpory, a preto nepredpokladá, že to je nevyhnutný aspekt prípravy na ich mobilitný pobyt.

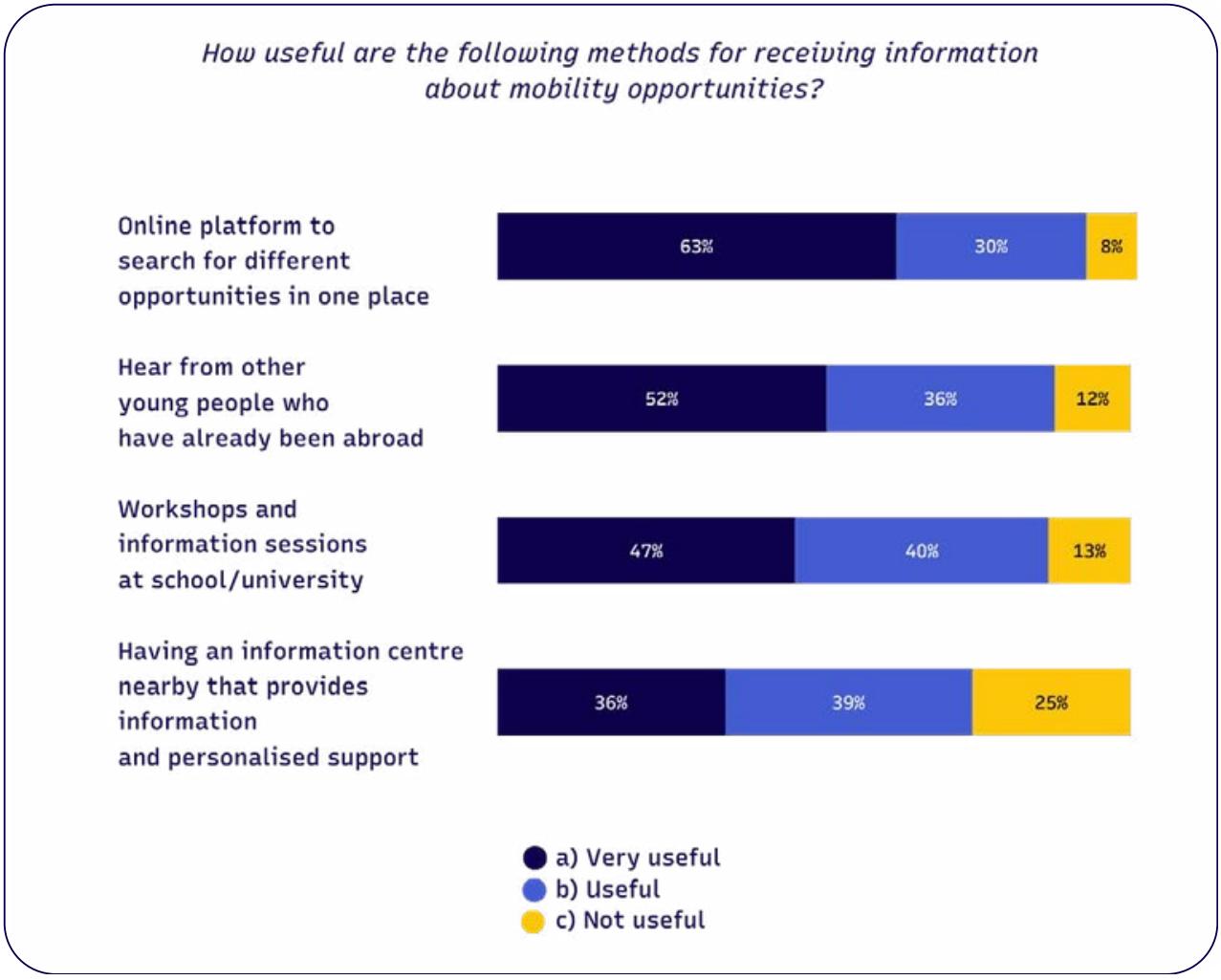

Graf 11 (v anglickom jazyku): Užitočnosť druhov informácií o príležitostiach mobility.

METÓDY ZÍSKAVANIA INFORMÁCIÍ O PRÍLEŽITOSTIACH MOBILITY

Online platformy boli považované za najužitočnejšiu metódu získavania informácií o príležitostiach mobility, hodnotené ako veľmi užitočné 63%-ami odpovedajúcich (pozri graf 12 [v anglickom jazyku]). Počúvanie priamo od mladých ľudí, ktorí už podstúpili mobilitnú príležitosť, a účasť na workshopoch a informačných stretnutiach označilo za veľmi užitočné približne 50% opýtaných, zatiaľ kým špecializované informačné centrá ako veľmi užitočné hodnotila len asi tretina respondentov. Toto dobre predostiera potrebu osloviť mladých ľudí na miestach a v inštitúciách, kde trávia svoj čas (napr. online, v školách atď.), namiesto očakávania od nich, že prídu do špecializovanej inštitúcie hľadať informácie.

Graf 12 (v anglickom jazyku): Užitočnosť metód získavania informácií o príležitostiach mobility.

Zistenia z podrobných analýz naznačujú, že **mať informačné centrum poblízku bolo považované za veľmi užitočné mnohými 24-35-ročnými (približne 45%-ami).** Všetky informačné metódy vymenovanými v grafe 12 boli, systematicky, častejšie považované za veľmi užitočné ženami ako mužmi. Čím boli mladí ľudia vzdelanejší, tým za užitočnejšie považovali mať po ruke informačné centrum, ako aj online platformu s rôznymi príležitosťami na jednom mieste. Čím väčšia je veľkosť sídla, tým pravdepodobnejšie mladí ľudia považujú za užitočné mať informačné centrum v blízkosti (38% tých z veľkých mestských oblastí to považuje za veľmi užitočné v porovnaní s 29% tých z vidieckych oblastí). Všetky tieto zistenia potvrdzujú výsledky diskutovaného vyššie.

VŠEOBECNÉ PREFERENCIE PRI VYHĽADÁVANÍ ONLINE

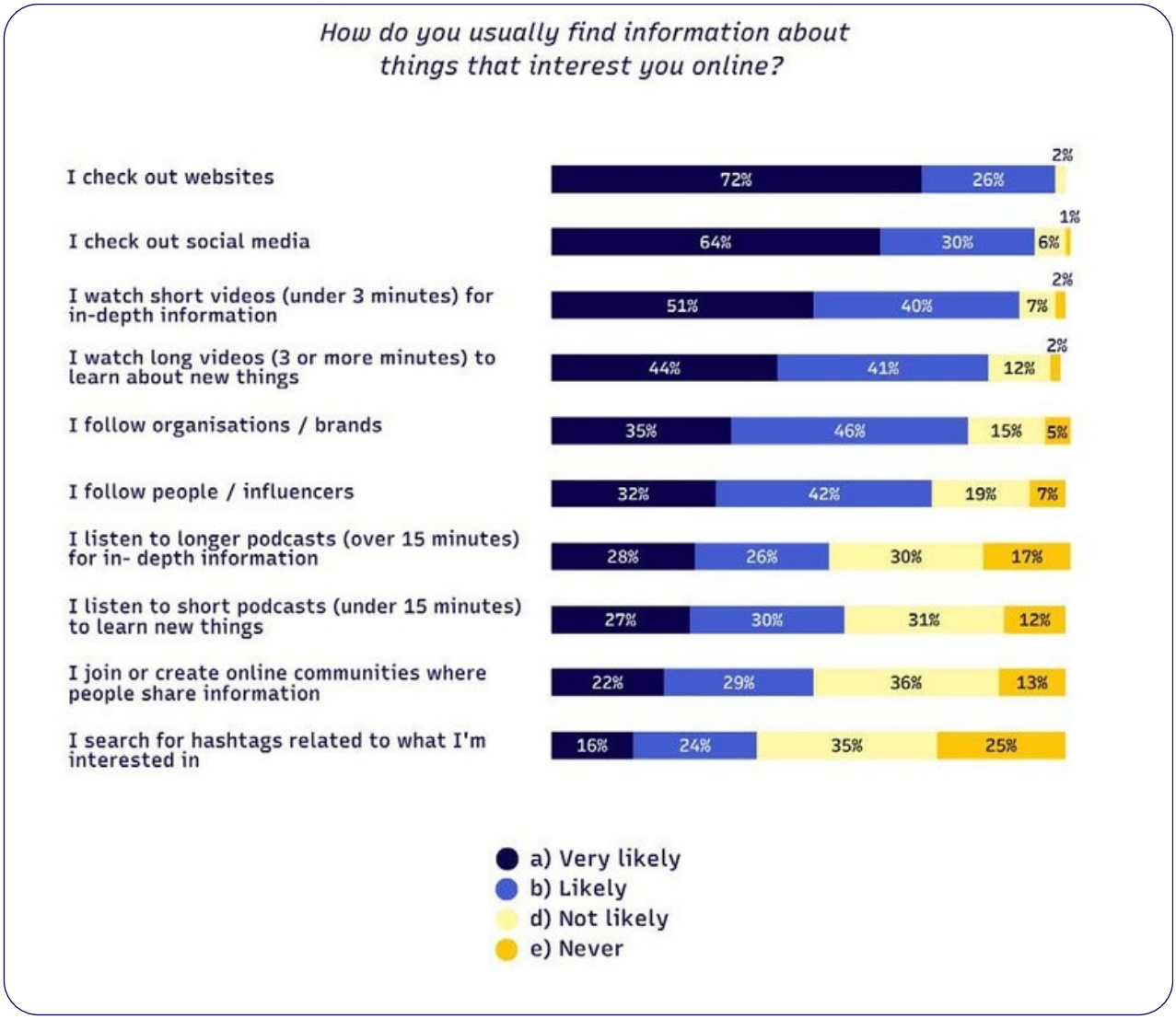
Vzhľadom na to, že mladí ľudia považovali za hlavný zdroj informácií o mobilite online prostredie, je kľúčové pochopiť, ako vyhľadávajú mladí ľudia informácie na internete (pozri graf 13 [v anglickom jazyku]). **Väčšina mladých ľudí v prieskume Eurodesk Youth Info Survey 2025 viedlo bežné online hľadanie prostredníctvom hlavných internetových stránok alebo skontrolovalo sociálne médiá či videá.** Oveľa menej náchylní boli mladí ľudia nasledovať konkrétnych hercov, pripojiť sa ku konkrétnym online komunitám alebo počúvať podcasty, a hashtag-y sa zdajú byť vyhľadávacím nástrojom len veľmi miestami, pre malú menšinu respondentov.

V prípade online komunít, 24-35-roční boli náchylnejší sa k nim pripojiť ako iní (zhruba 30% z nich uviedlo, že je to veľmi pravdepodobné).

Toto môže byť ovplyvnené prechodom zo vzdelávania do práce, čo sa bežne môže stať v tomto veku. Tento prechod môže vyvolať tlak na mladých ľudí, aby našli spojenia so svojimi kolegami a tiež vytvorili komunity praxe, pre obe ktorých je online prostredie užitočné robiac ich pravdepodobnejšie sa zapojenými do online komunít.

Na druhej strane influenceri boli pravdepodobnejšie nasledovaní najmladšou generáciou (asi 39% 13-15-ročných uviedlo, že je to veľmi pravdepodobné).
To sa zhoduje s faktom, že najmladšie generácie v súčasnosti častejšie sledujú influencerov ako iné. 24-35-roční ľudia boli menej náchylní pozerať dlhé videá (iba približne 35% z nich uviedlo, že je to veľmi pravdepodobné). Ženy pravdepodobnejšie používajú nasledujúce stratégie vyhľadávania: sledovanie organizácií alebo značiek, nasledovanie ľudí alebo influencerov, používanie sociálnych médií a prehliadanie internetových stránok. Muži s väčšou pravdepodobnosťou pozerajú dlhé videá ako ostatní (55% z nich to veľmi pravdepodobne robí v porovnaní so 40% žien a 44% nebinárnej mládeže).

Absolventi univerzít sa dvakrát pravdepodobnejšie zapojili do online komunít, alebo ich vytvorili, ako mládež s ostatným dosiahnutým vzdelaním (30% uviedlo, že to robili veľmi pravdepodobne). Je to pravdepodobne hľadaním komunít s praxou, ako bolo uvedené vyššie. Čím menej boli mladí ľudia vzdelaní, tým bola väčšia pravdepodobnosť, že sledujú ľudí alebo influencerov a pozerajú dlhé videá. Čím väčšia veľkosť usadlosti, tým je pravdepodobnejšie sa mladí ľudia pripoja alebo online komunity vytvoria. Tieto podrobné zistenia sú potenciálne užitočné pre informačné služby pre mládež so zacielením na konkrétne podskupiny mladých ľudí s informáciami týkajúcimi sa mobility.

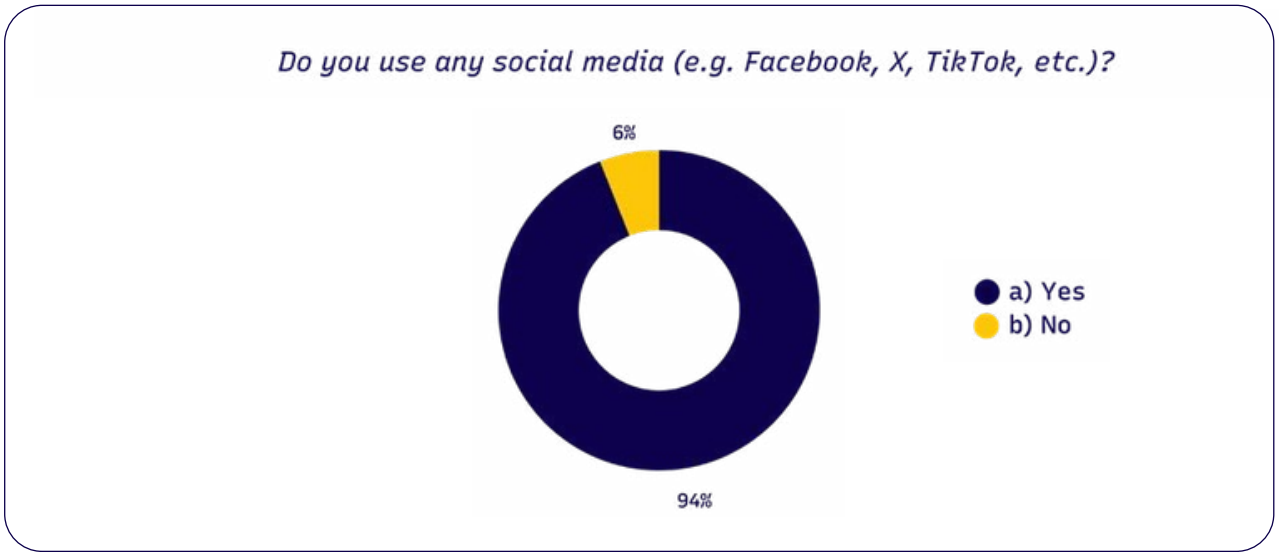

Graf 13 (v anglickom jazyku): Hlavné preferencie online vyhľadávania.

VYUŽÍVANIE SOCIÁLNYCH MÉDIÍ

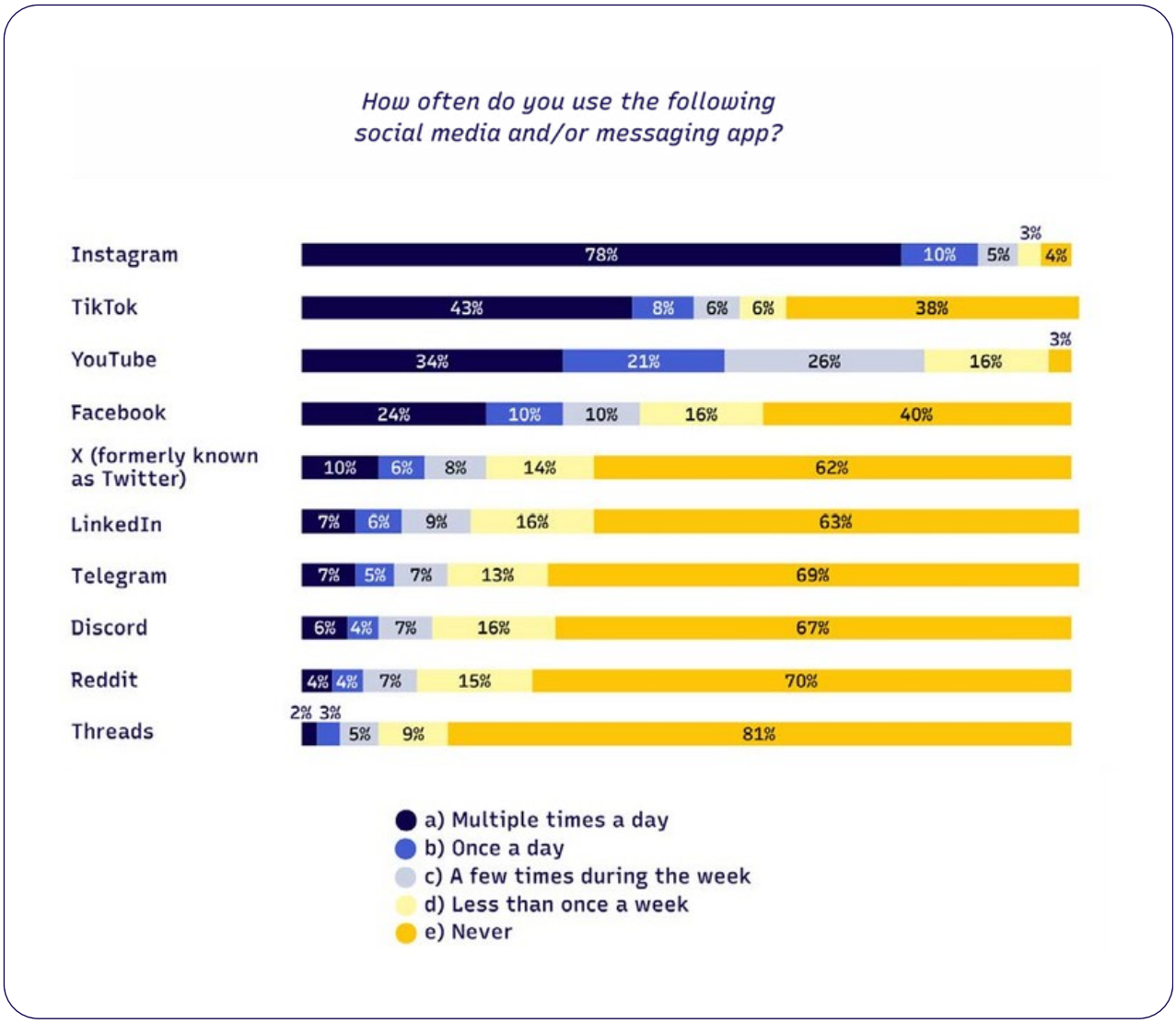
Takmer všetci mladí ľudia (94%) prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 používali sociálne médiá (pozri graf 14 [v anglickom jazyku]). Sociálne médiá najviac využívali ženy (95%), nasledované mužmi (92%) a nebinárnou mládežou (87%).

Jednoznačne najpoužívanejšou platformou sociálnych médií bol Instagram, ktorý bol používaný viackrát denne prevažnou väčšinou takmer 80% opýtaných. TikTok a Facebook zdieľali podobné uplatnenie: boli použité viackrát denne mnohými odpovedajúcimi (43% a 24%), no súčasne obe tieto platformy neboli vôbec nevyužívané relatívne vysokým podielom respondentov (približne 40% v oboch prípadoch). To naznačuje, že tí, ktorí sa TikTok alebo Facebook rozhodli používať, používajú tieto platformy pomerne často, avšak existuje veľký podiel mladých ľudí, ktorí žiadnu z týchto platforiem nikdy nepoužili.

Graf 14 (v anglickom jazyku): Používanie sociálnych médií.

Graf 15 (v anglickom jazyku): Frekventovanosť používania sociálnych médií.

YouTube bola ďalšia platforma s celkom špecifickými vlastnosťami. Používali ho takmer všetci respondenti (97%), no kým ho asi tretina opýtaných používala viackrát denne, bolo veľa respondentov, ktorí ho využívali iba príležitostne. Všetky ostatné platformy sociálnych médií uvedené v dotazníku možno považovať za dosť maličké, nakoľko ich väčšina mladých respondentov ignorovala: 62% až 81% respondentov uviedlo, že nikdy nepoužíva X, LinkedIn, Telegram, Discord, Reddit alebo Threads. Podrobné analýzy, nižšie, vrhajú určité svetlo na používateľov konkrétnych platforiem sociálnych médií.

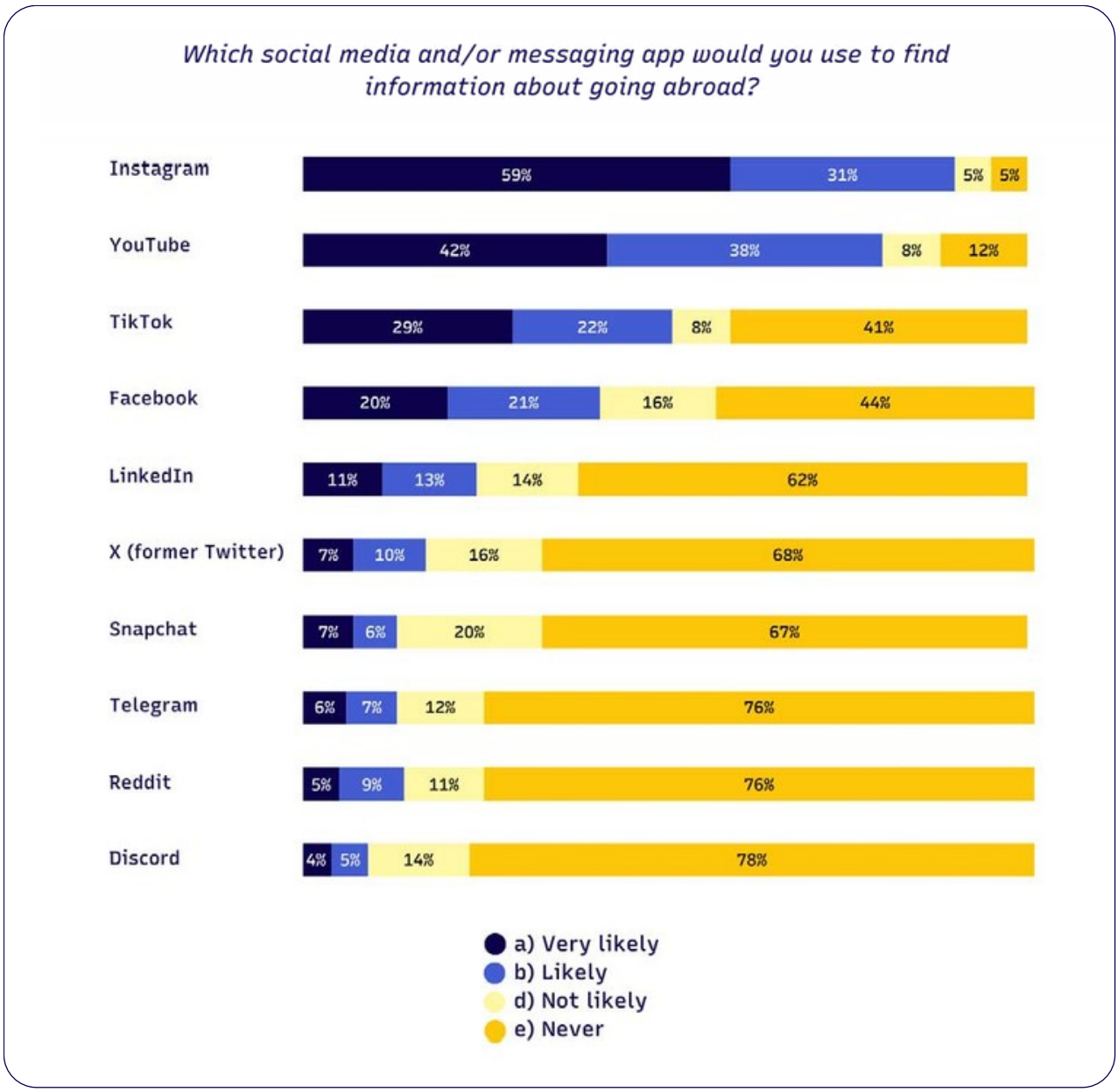
Facebook bol používaný niekoľkokrát denne iba malým podielom mladších generácií (20 alebo menej percent 13-23-ročných), ale bolo širokopoužívané niekoľkokrát denne staršími generáciami (41% 24-29-ročných a 62% 30-35-ročných). Situácia bola opačná v prípade TikTok-u, kde iba 17% 30-35-ročných ho používalo viackrát denne, no 64% 13-15-ročných ho používalo viackrát denne, spolu s 56%-ami 16-18-ročných a 40%-ami 19-23-ročných.

Facebook bol používaný len zriedkavo nebinárnou mládežou (8% uviedlo, že ho používajú viackrát denne, v porovnaní s 29% mužov a 23% žien) a to isté platilo aj pre Instagram (65% z nich uviedlo, že ho používajú viackrát denne v porovnaní s 81% žien a 73% mužov).

TikTok používali najmä ženy (45% z nich uviedlo, že ho používajú viackrát denne), nasledované nebinárnymi (41%) a najmenej mužmi (34%). YouTube používali najmä muži (55% z nich uviedlo, že ho používajú viackrát denne) a nebinárna mládež (37%), pričom ženy sa zaujímali oveľa menej (27%).

Facebook bol tiež, pozväčša, používaný absolventmi vysokých škôl (40% z nich ho využívalo viackrát denne v porovnaní s približne 20% v iných vzdelanostných kategóriách). TikTok, na druhej strane, bol oveľa menej často využívaný absolventmi vysokých škôl (asi 24% z nich ho používa viackrát denne) ako absolventmi stredných škôl (asi 43%) a tými, ktorí ukončili iba základnú školu (asi 60%). LinkedIn používali s oveľa väčšou pravdepodobnosťou absolventi univerzít (18% z nich ho využívalo viackrát denne) ako všetci ostatní (len jedno-percentá ho používalo viackrát za deň).

TikTok bol oveľa viac používaný vo vidieckych oblastiach (51% opýtaných ho používa niekoľkokrát denne) ako v malých mestách (45%) a veľkých mestských oblastiach (37%). Všetky tieto podrobné zistenia pomáhajú pochopiť používanie sociálnych médií súčasnou mládežou. Zatiaľ čo Facebook používajú skôr mladí ľudia vo veku 24 a viac rokov, len zriedkavo ho používajú mladší. TikTok je sociálna sieť, ktorú používajú najmladší a ignorujú pozväčša staršie generácie. Tieto výsledky sú potenciálne užitočné pre mládežnícke informačné služby.

Graf 16 (v anglickom jazyku): Používanie sociálnych médií na vyhľadávanie informácií týkajúcich sa mobility.

POUŽÍVANIE SOCIÁLNYCH MÉDIÍ NA INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA MOBILITY

Respondenti boli tiež požiadaní, aby sa podelili o to, ktoré platformy sociálnych médií by použili práve na vyhľadávanie informácií o možnostiach mobility (pozri graf 16 [v anglickom jazyku]). Zatiaľ čo všeobecné poradie preferencií platforiem sociálnych médií bolo v súlade s predchádzajúcim údajom a odrážalo tie platformy, ktoré väčšinou využívali mladí ľudia, je zrejmé, že v kontexte mobility mladí ľudia považovali za užitočné iba dve platformy sociálnych médií: Instagram a YouTube. 90 % mladých ľudí uviedlo, že je pravdepodobné, že používajú Instagram a 80 % používa YouTube pri hľadaní informácií súvisiacich s mobilitou. TikTok by využívalo len asi 50 % mladých ľudí a Facebook len 40 % z nich. Žiadnu z iných platforiem sociálnych médií (t. j. LinkedIn, X, Snapchat, Telegram, Reddit alebo Discord) mladí ľudia pravdepodobne nepoužili pri hľadaní informácií o mobilite.

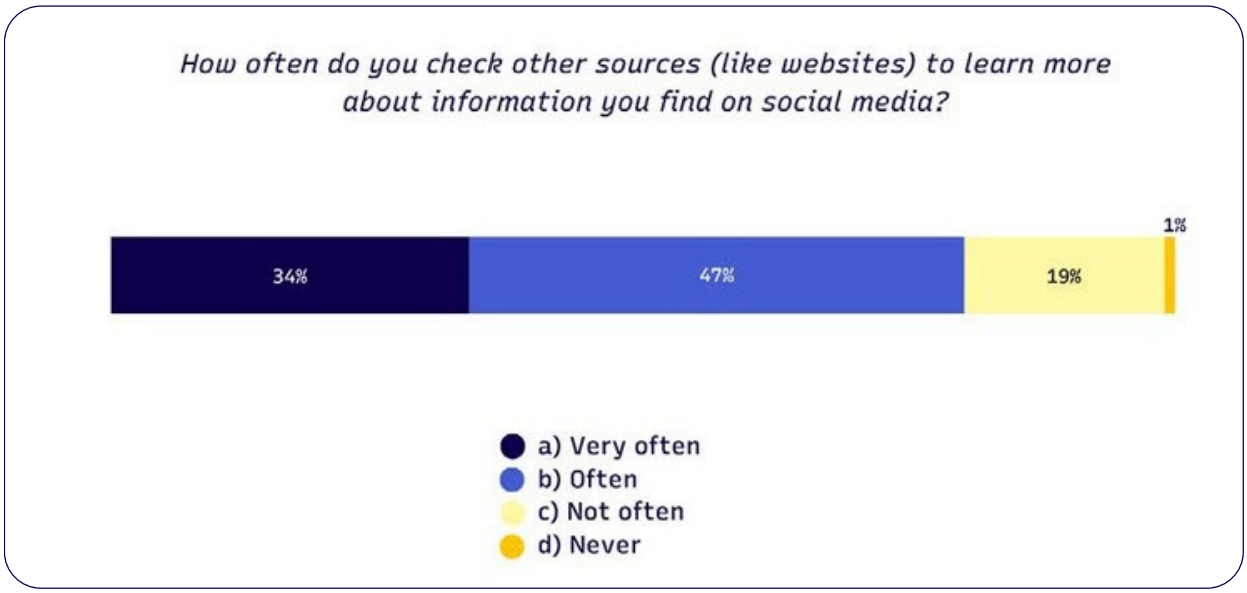
Podobne ako v predchádzajúcich výsledkoch, Facebook pravdepodobne používali ako zdroj informácií o mobilite najmä starší používatelia, konkrétne 63 %
24-29-ročných a 80% 30-35-ročných. LinkedIn je tiež platforma sociálnych médií, ktorú pravdepodobne používali staršie generácie na vyhľadávanie informácií súvisiacich
s mobilitou, a to najmä vo veku 24 až 29 rokov.

Starí (53 %) a 30-35-roční (49 %). Na druhej strane TikTok oveľa častejšie používali mladšie generácie; preferovalo ho 70 % z 13-15-ročných a 67% 16-18-ročných. Facebook bol veľmi pravdepodobným zdrojom informácií o mobilite len pre 8 % nebinárnej mládeže, no s veľkou pravdepodobnosťou ho využívalo 20 % žien a
22 % mužov. Služba YouTube bola veľmi pravdepodobným zdrojom informácií o mobilite len pre 39 % žien, no veľmi pravdepodobne ju využívalo 49 % nebinárnej mládeže a 50 % mužov. TikTok bol veľmi pravdepodobným zdrojom informácií o mobilite len pre 20 % mužov, no s veľkou pravdepodobnosťou ho používalo 24 % nebinárnej mládeže a 32 % žien.

Facebook a LinkedIn používali s najväčšou pravdepodobnosťou absolventi vysokých škôl, zatiaľ čo YouTube a TikTok používali skôr ľudia s nižším vzdelaním. LinkedIn používali skôr mladí ľudia vo veľkých mestských oblastiach (14 % hovorí, že je to veľmi pravdepodobné) v porovnaní s ich rovesníkmi z menších miest (7 %) a vidieckych oblastí (6 %). Na druhej strane, TikTok sa častejšie používal vo vidieckych oblastiach (35 % opýtaných to uviedlo ako veľmi pravdepodobné) ako v malých mestách (31 %) a veľkých mestských oblastiach (25 %).

Je povzbudzujúce vidieť, že viac ako 80 % mladých ľudí často dvakrát skontrolovalo informácie, ktoré našli na sociálnych médiách, pričom iba 1 % respondentov uviedlo, že to nikdy neurobí (pozri obrázok 17). Zatiaľ čo celkový trend bol rovnaký vo všetkých vekových skupinách, staršie generácie častejšie uvádzali, že veľmi často dvakrát kontrolujú informácie na sociálnych sieťach, a to 40 % 24 – 35-ročných, v porovnaní s len asi 30 % mladších respondentov. Absolventi vysokých škôl si častejšie overovali informácie, ktoré našli na sociálnych sieťach (38 % z nich to robilo veľmi často), ako ich menej vzdelaní rovesníci (asi 32 % z nich to robilo veľmi často). Mládež vo veľkých mestských oblastiach si častejšie overovala informácie, ktoré našla na sociálnych sieťach (35 % z nich to robilo veľmi často), v porovnaní s tými, ktorí žijú v menších mestách (33 %) a s tými, ktorí pochádzajú z vidieckych oblastí (29 %).

Obrázok 17: Faktová kontrola informácií nájdených na sociálnych médiách.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

MLADÍ ĽUDIA, KTORÍ SA ZÚČASTŇUJÚ INFORMAČNÉHO PRIESKUMU PRE MLÁDEŽ EURODESK 2025...

- ... má skúsenosti s hľadaním možností mobility. Najmä mladí dospelí a tí, ktorí dosiahli vyššie vzdelanie!
- ... zvážte vyhľadávanie na webe, sociálne médiá, priateľov, rodinu a vzdelávacích inštitúcií, aby boli primárnymi zdrojmi informácií o možnostiach mobility.
- ... nepoužívajte časopisy, noviny, rádio, TV, letáky, plagáty, hashtagy, podcasty, online komunity alebo aplikácie na odosielanie správ na vyhľadávanie možností mobility.
- ... najviac oceňujú informácie o špecifickej mobilite príležitosti a finančné aspekty odchodu do zahraničia.
- ... považovať za hlavný zdroj informácií o mobilitách online prostredí.
- ... sú vo všeobecnosti aktívnymi používateľmi sociálnych médií, najmä používateľmi Instagram a YouTube. Tínedžeri oveľa častejšie používajú TikTok a mladí dospelí oveľa častejšie používajú Facebook!
- ... rutinne dvakrát kontrolujte informácie nájdené na sociálnych médiách.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

AKO MLADÍ ĽUDIA PREŽÍVALI MOBILITU V ROKU 2022 A 2023?

Respondenti Eurodesk Youth Info Survey 2025 sa vyjadrili, že väčšinou sa nezúčastnili žiadneho mobilitného pobytu v roku 2022 alebo 2023 (61 %). Tí, ktorí odišli do zahraničia, sa rozdelili na 30 % respondentov, ktorí strávili obdobie mobility v Európe, a ďalších takmer 10 % ho strávilo, aspoň čiastočne, za európskymi hranicami (pozri obrázok 18).

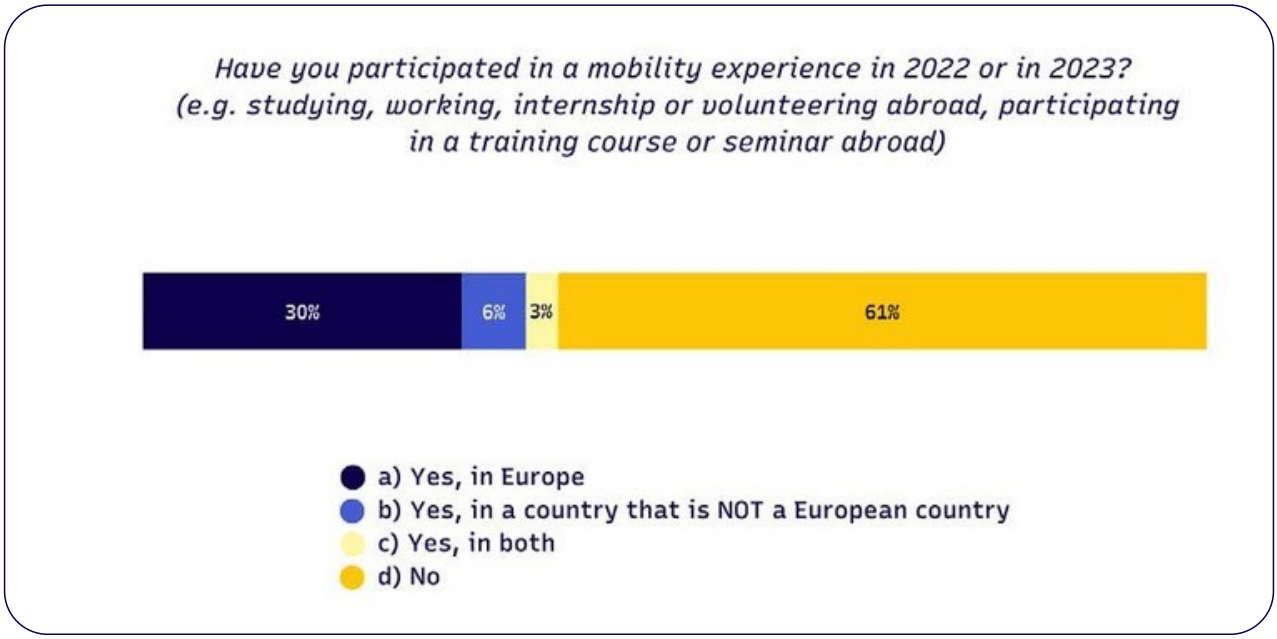
Z podrobných analýz vyplýva, že podiely tých, ktorí absolvovali obdobie mobility v roku 2022 alebo 2023, sa v jednotlivých vekových skupinách líšili. Kým medzi 13-15-ročnými išlo za mobilitou len 20 % opýtaných, vo vekovej skupine 16-18-ročných to bolo 31 %, vo vekovej skupine 19-23-ročných 43 % a vo vekovej skupine 24-29-ročných 52 %. Môže to súvisieť s rastúcou autonómiou mladých ľudí, ktorí dospejú k odchodu do zahraničia, ako aj s väčším vystavením možnosti mobility prostredníctvom inštitúcií vyššieho vzdelávania a iných aktérov, ktorí sa viac zameriavajú na mladých dospelých ako na tínedžerov.

Medzi pohlaviami boli najmobilnejší nebinárni mladí ľudia, keďže 43 % z nich odišlo do zahraničia, nasledovali ženy, pričom 40 % respondentov uviedlo, že podstúpili mobilitu, a muži predstavujú najmenej mobilnú skupinu, pričom 36 % z tých, ktorí išli na mobilitu v roku 2022 alebo 2023. To je veľmi v súlade s celkovými výsledkami, ako napríklad v zahraničí, kde mala byť otvorenosť nižšia. Absolventi vysokých škôl boli najmobilnejší v roku 2022 alebo 2023, pričom 51 % z nich odišlo do zahraničia v porovnaní s približne 35 % medzi ich rovesníkmi s nižším dosiahnutým vzdelaním. Absolventi vysokých škôl sú pravdepodobne najexponovanejšou skupinou mladých ľudí, pokiaľ ide o možnosti mobility, a to je pravdepodobne spôsobené rôznymi faktormi, ako je vysoká angažovanosť vysokých škôl v organizácii mobility a informovanosti, či vyššie využívanie vhodných informačných nástrojov, ako sú špecifické webové stránky, zo strany absolventov vysokých škôl.

Ekonomická situácia urobila podstatný rozdiel. Kým 47 % týchto mladých ľudí z bohatého prostredia odišlo do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, len 33 % ich menej šťastných rovesníkov sa podarilo podstúpiť obdobie mobility. Tí v priaznivejších ekonomických podmienkach tiež častejšie odchádzali na obdobie mobility mimo Európy (8 % v porovnaní s iba 3 % v skupine menej šťastných mladých ľudí), alebo do Európy aj za jej hranice (4 % v porovnaní s 3 % v skupine menej šťastných mladých ľudí). Tieto výsledky nie sú prekvapujúce, ale potvrdzujú potrebu informovať všetkých mladých ľudí, a najmä tých z menej šťastného prostredia, o možnostiach využitia programov mobility, ktoré im umožnia odísť do zahraničia napriek ich finančnej situácii.

Z hľadiska veľkosti osídlenia boli v roku 2022 alebo 2023 najmobilnejší mladí ľudia z veľkých mestských oblastí (42 %), po nich nasledovali mladí ľudia z menších miest (37 %) a najmenej mobilná bola mládež z vidieka (33 %). Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťami s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, mali v roku 2022 alebo 2023 oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že odídu do zahraničia (43 %) v porovnaní s tými, ktorí takýchto ľudí okolo seba nemajú (27 %). Mladým ľuďom z menšinového prostredia sa podarilo odísť do zahraničia viac ako ich rovesníkom z väčšinovej mládeže (43 %, resp. 38 %), čo je zistenie, ktoré možno považovať za dôkaz fungujúcich inkluzívnych politík v rámci programov mobility.

Z hľadiska veľkosti osídlenia boli v roku 2022 alebo 2023 najmobilnejší mladí ľudia z veľkých mestských oblastí (42 %), po nich nasledovali mladí ľudia z menších miest (37 %) a najmenej mobilná bola mládež z vidieka (33 %). Mladí ľudia, ktorí mali vo svojom okolí niekoho so skúsenosťami s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny, mali v roku 2022 alebo 2023 oveľa väčšiu pravdepodobnosť, že odídu do zahraničia (43 %) v porovnaní s tými, ktorí takýchto ľudí okolo seba nemajú (27 %). Mladým ľuďom z menšinového prostredia sa podarilo odísť do zahraničia viac ako ich rovesníkom z väčšinovej mládeže (43 %, resp. 38 %), čo je zistenie, ktoré možno považovať za dôkaz fungujúcich inkluzívnych politík v rámci programov mobility.

Obrázok 18: Podiely účasti na mobilite v roku 2022 alebo 2023.

POUŽÍVANIE RÔZNYCH TYPOV MOBILITY

Tí mladí ľudia, ktorí sa zúčastnili mobility v roku 2022 alebo 2023, boli vyzvaní, aby sa podelili o ďalšie podrobnosti o svojich pobytoch. Najčastejším typom mobility bola mládežnícka výmena alebo mládežnícky tábor a školská výmena (oboje zažilo 23 % respondentov; pozri obrázok 20), školenie, workshop alebo seminár (zažilo 20 % respondentov) a dobrovoľníctvo (zažilo 19 % respondentov). Najmenej obľúbenými typmi mobility v rokoch 2022 a 2023 boli au pair a pracovné výmenné programy.

Školské výmeny boli najobľúbenejšie u 13- až 18-ročných, z nich. Tento typ mobility využívalo 47 % a najobľúbenejší bol u mladých ľudí s ukončeným alebo neukončeným základným školským vzdelaním (48 %, resp. 42 %), ako aj u ľudí z bohatšieho prostredia. Bola tiež populárnejšia v menších sídlach, kde tento typ mobility využívalo 20 % ľudí vo veľkých mestských oblastiach, 25 % ľudí v menších mestách a 29 % vo vidieckych oblastiach.

Obdobie vysokoškolského štúdia v zahraničí bolo obľúbené u 19-29-ročných a u absolventov vysokých škôl (32 % z nich využívalo tento typ mobility) a u mládeže z veľkých mestských oblastí (20 %, v porovnaní s 12 % u mládeže z menších miest a 14 % u mladých z vidieckych oblastí). Bol obľúbený aj medzi tými mladými ľuďmi, ktorí mali vo svojom okolí niekoho, kto má skúsenosti s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny (17 % v porovnaní s 11 % ich rovesníkov).

Letné školy boli obľúbené u mužov (8 % v porovnaní s 5 % žien a 4 % nebinárnej mládeže) a u ľudí v šťastnej ekonomickej situácii (7 % v porovnaní so 4 % u menej šťastných rovesníkov).

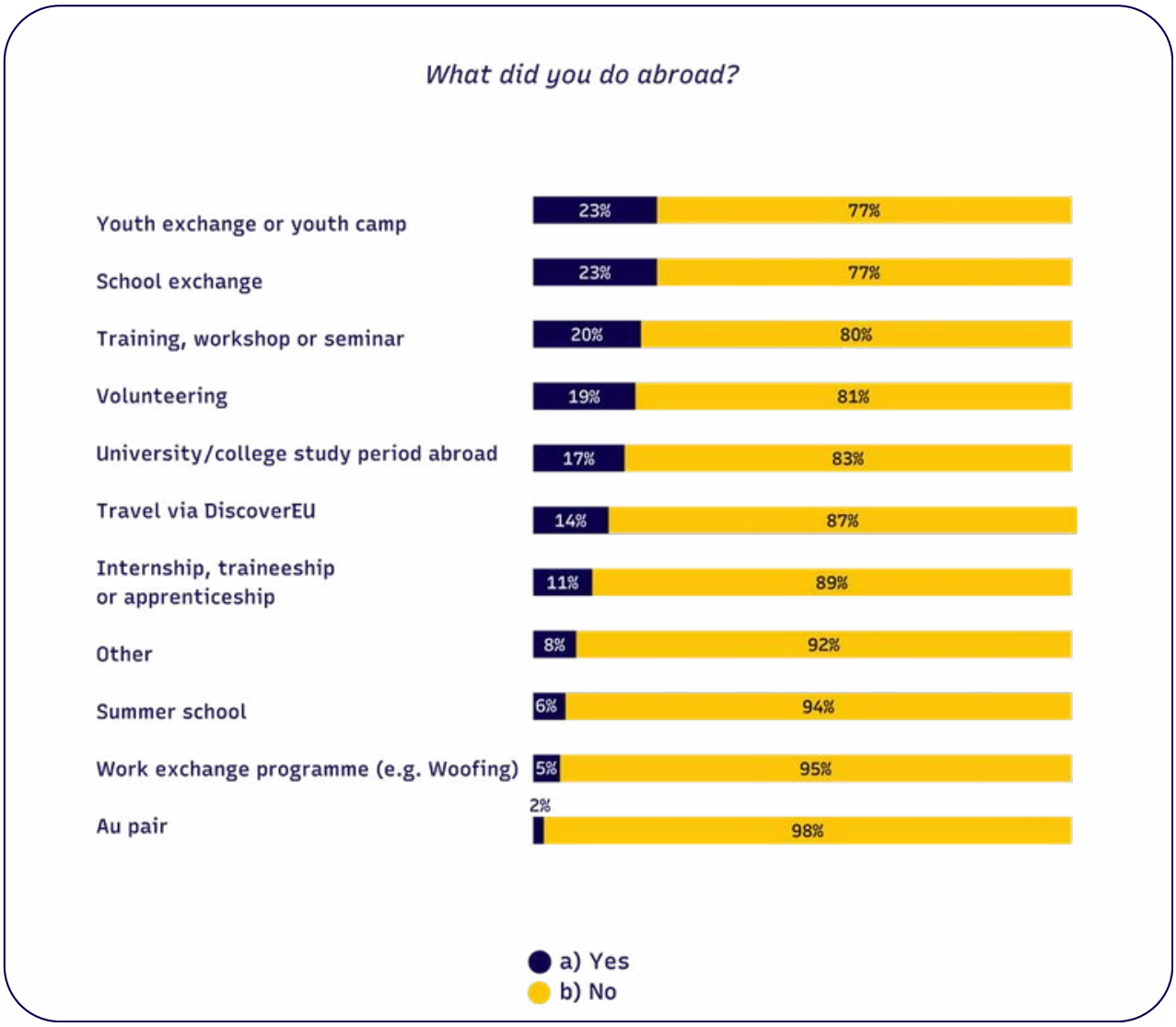
Workshopy alebo semináre boli oveľa obľúbenejšie u 24-29-ročných (34 %) a u 30-35-ročných (56 %) v porovnaní s ich mladšími rovesníkmi (menej ako 15 % mladších respondentov). Tento typ mobility bol tiež oveľa obľúbenejší u absolventov vysokých škôl (32 %) ako u iných (asi 15 %) a u mladých ľudí, ktorí mali vo svojom okolí niekoho, kto má skúsenosť s mobilitou, či už priateľa alebo člena rodiny (20 % v porovnaní s 11 % medzi rovesníkmi).

DiscoverEU bol oveľa obľúbenejší u 19-23-ročných (23 % v porovnaní s jednotlivými percentami v iných vekových skupinách) a u absolventov stredných škôl (22 % v porovnaní s jednotlivými percentami v iných skupinách).

Dobrovoľníctvo bolo najobľúbenejšie u nebinárnej mládeže (27 %), nasledovali ženy (20 %) a muži (15 %). Obľúbili si ho aj tí, ktorí vo svojom okolí nemali nikoho, kto by mal skúsenosti s pohybom, ani priateľa, ani člena rodiny (27 % v porovnaní s 18 % medzi rovesníkmi).

Pracovné výmenné programy viac využívali tí, ktorí si mohli bez problémov dovoliť odísť do zahraničia (6 %) v porovnaní s ich menej šťastnými rovesníkmi (3 %).

Obrázok 20: Účel mobility 2022 alebo 2023.

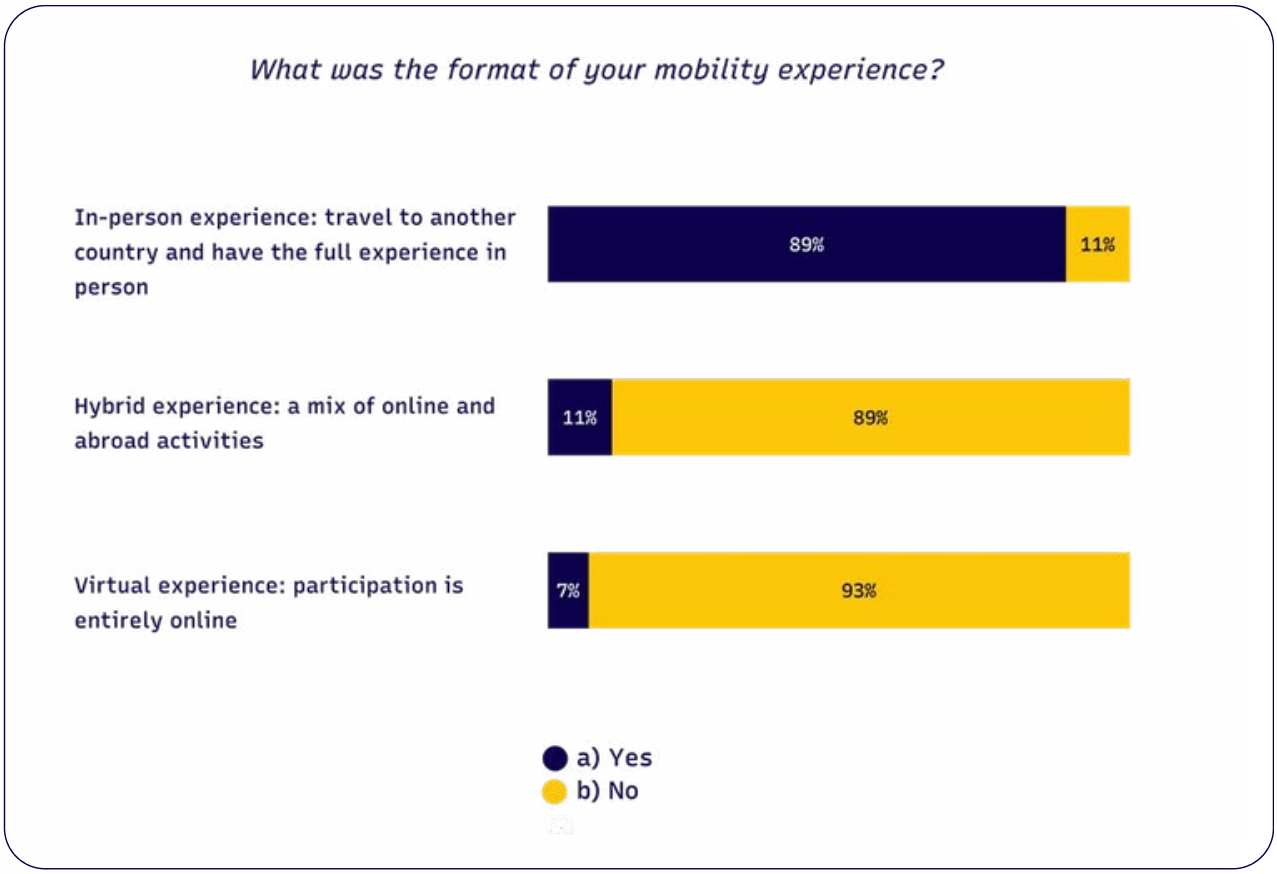

POUŽÍVANIE RÔZNYCH FORMÁTOV MOBILITY

Takmer všetky mobility v roku 2022 alebo 2023, ktoré zažil Eurodesk Youth Info Survey 2025, respondenti boli osobné pobyty (pozri obrázok 21). Len 11 % respondentov podstúpilo hybridné formáty mobility a iba 7 % zažilo virtuálnu mobilitu. Tieto zistenia veľmi korešpondujú so všeobecnými preferenciami mladých ľudí, pokiaľ ide o formáty mobility uvedené v predchádzajúcich kapitolách.

Hlbšie analýzy ukázali, že formáty virtuálnej mobility najčastejšie zažijú 13-15-roční a tí, ktorí neukončili základnú školu (17 %, resp. 36 %), ako aj muži a nebinárna mládež (obaja 11 % v porovnaní s 5 % žien) a mládež z menšinového prostredia (10 % v porovnaní so 6 % u väčšinovej mládeže). Hybridná skúsenosť bola najpopulárnejšia aj medzi 13-15-ročnými a tými, ktorí neukončili základnú školu (23 %, resp. 24 %). Osobná mobilita bola najčastejšia medzi absolventmi stredných a vysokých škôl (94 %, resp. 93 %).

Je pravdepodobné, že formáty virtuálnej a hybridnej mobility používali mladší respondenti, aby sa vyhli obmedzeniam osobného cestovania spôsobeným skutočnosťou, že mnohí z nich boli v čase mobility neplnoletí. Tieto formy mobility sú tiež potenciálne lacnejšie, a preto sú ľahšie dostupné pre mladých ľudí z menšinového prostredia. Ide o cenné zistenia, pretože virtuálne alebo hybridné mobility u mladých tínedžerov môžu predstavovať dôležitú príležitosť na vzdelávanie a vzhľadom na veľmi pozitívne hodnotenie skúseností s mobilitou (pozri nižšie) môžu tiež potenciálne povzbudiť mladých ľudí, aby v neskorších fázach svojho života išli osobne do zahraničia.

Obrázok 21: Formáty mobility 2022 alebo 2023.

POUŽÍVANIE PROGRAMOV MOBILITY

Respondenti Eurodesk Youth Info Survey 2025 boli následne požiadaní, aby sa podelili o to, aký program podporil ich mobilitu v zahraničí, ak vôbec nejaký. Tieto zistenia je potrebné čítať opatrne, pretože je potrebné poznamenať, že nie všetci mladí ľudia nevyhnutne venujú veľkú pozornosť typu programu, ktorý im umožňuje odísť do zahraničia. Najmä v prípade aktivít organizovaných školskými alebo mládežníckymi klubmi alebo krátkodobých pobytov je pravdepodobné, že mladí ľudia nie sú priamo zapojení do administrácie mobility, a preto môžu byť ich znalosti o schéme financovania obmedzené.

Takmer 50 % mobilít v roku 2022 alebo 2023, ktoré sa uskutočnili v rámci Eurodesk Youth Info Survey 2025 respondentov podporil program Erasmus+ (pozri obrázok 22) a 31 % nepodporil žiadny z uvedených programov.

Všetky ostatné programy podporili len malú menšinu z mobilít v roku 2022 alebo 2023, ktoré zažili respondenti Eurodesk Youth Info Survey 2025.

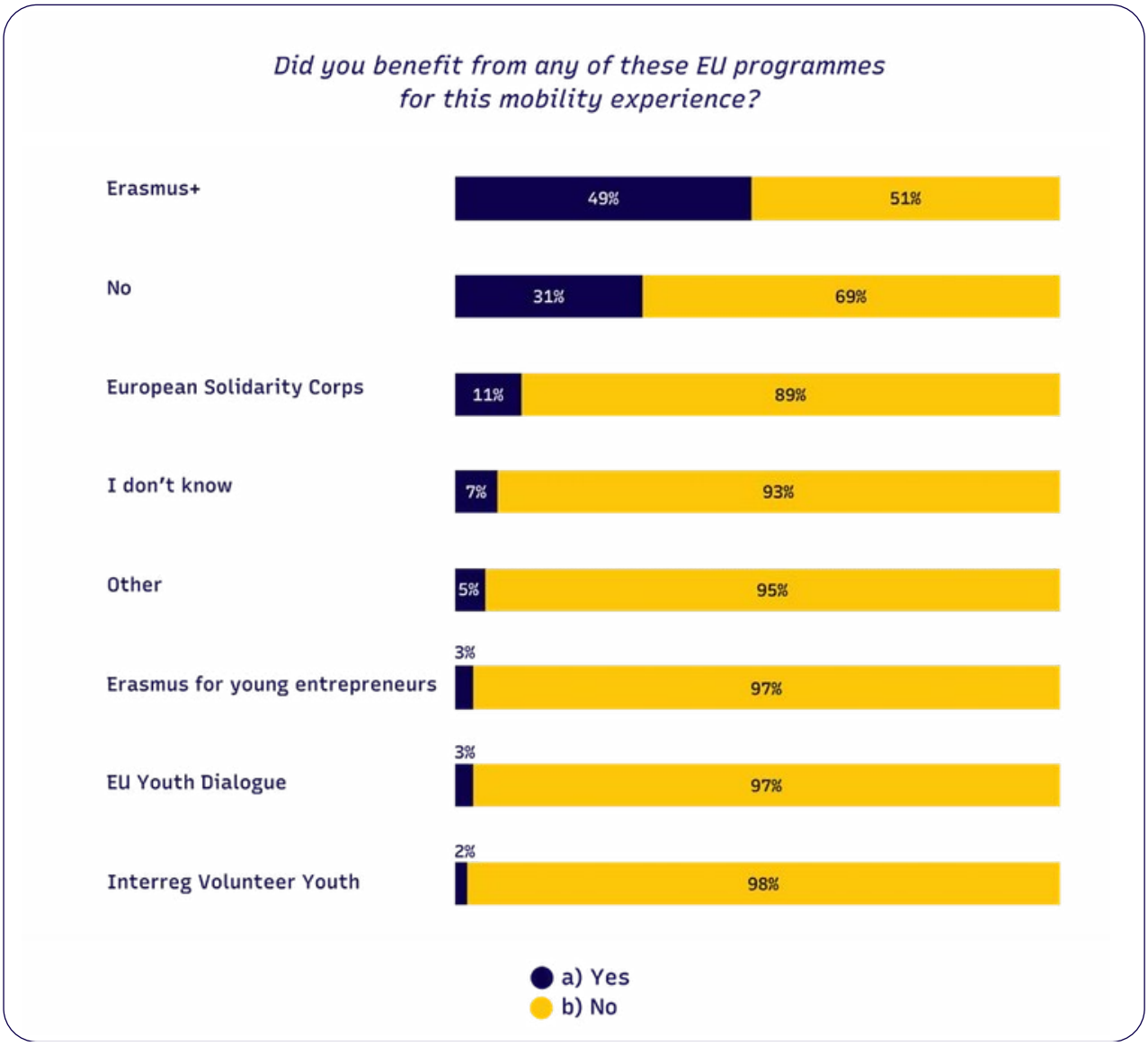
Hlbšie analýzy ukázali, že tí, ktorí s väčšou pravdepodobnosťou profitovali z podpory programov mobility, boli 13-15-roční (iba 16 % z nich uviedlo, že nevyužili žiadnu programovú podporu), ako aj 24-29-roční (iba 19 % z nich uviedlo, že nevyužívali žiadnu programovú podporu) a 30-35-roční uviedli, že nevyužili žiadnu podporu z programu, 2 % z nich aj absolventi vysokých škôl (len 18 % z nich uviedlo, že nevyužili žiadnu programovú podporu) a tí, ktorí sú v menej priaznivej ekonomickej situácii (iba 21 % z nich uviedlo, že žiadnu programovú podporu nečerpali).

Tí, ktorí mali menšiu pravdepodobnosť, že budú mať prospech z podpory programov mobility, boli nebinárni mladí ľudia (44 % z nich uviedlo, že nedostali žiadnu podporu), absolventi stredných škôl (38 %), tí, ktorí nemajú vo svojom okolí žiadne skúsenosti s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (38 %) a ľudia z bohatšieho prostredia (37 %).

Erasmus+ častejšie využívali 13-15-roční (59 %), 24-29-roční (63 %), 30-35-roční (59 %), absolventi vysokých škôl (66 %) a ľudia v menej priaznivej ekonomickej situácii (61 %). Menej často ho využívajú absolventi stredných škôl (43 %), nebinárni mladí ľudia (36 %) a tí, ktorí vo svojom okolí nemajú žiadne skúsenosti s pohybom, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (36 %). Erasmus pre mladých podnikateľov častejšie využívala nebinárna mládež (9 %), muži (5 %) a ľudia s menšinovým pôvodom (5 %).

Európsky zbor solidarity oveľa menej využívali mladšie generácie (iba
3-5% 13-18-ročných) a tých s nižším dosiahnutým vzdelaním (6% tých s neukončenou a ukončenou základnou školou). Viac ho využíval
24 – 35-roční (18 – 20 % z nich), absolventi univerzít (19 %) a tí, ktorí vo svojom okolí nemajú nikoho so skúsenosťami s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (18 %). Dialóg mládeže EÚ častejšie využívali muži a nebinárna mládež (v oboch prípadoch po 4 %). Menej ho využívali tí, ktorí v ich blízkosti nemali žiadne skúsenosti s pohybom, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (0 %).

Všetky vyššie uvedené zistenia majú potenciál poskytnúť hodnotné usmernenie pre informačné služby pre mládež pri zacielení na podskupiny mladých ľudí, ktorí boli v minulosti nedostatočne zastúpení v rôznych programoch mobility mládeže.

Obrázok 22: Podpora mobility 2022 alebo 2023.

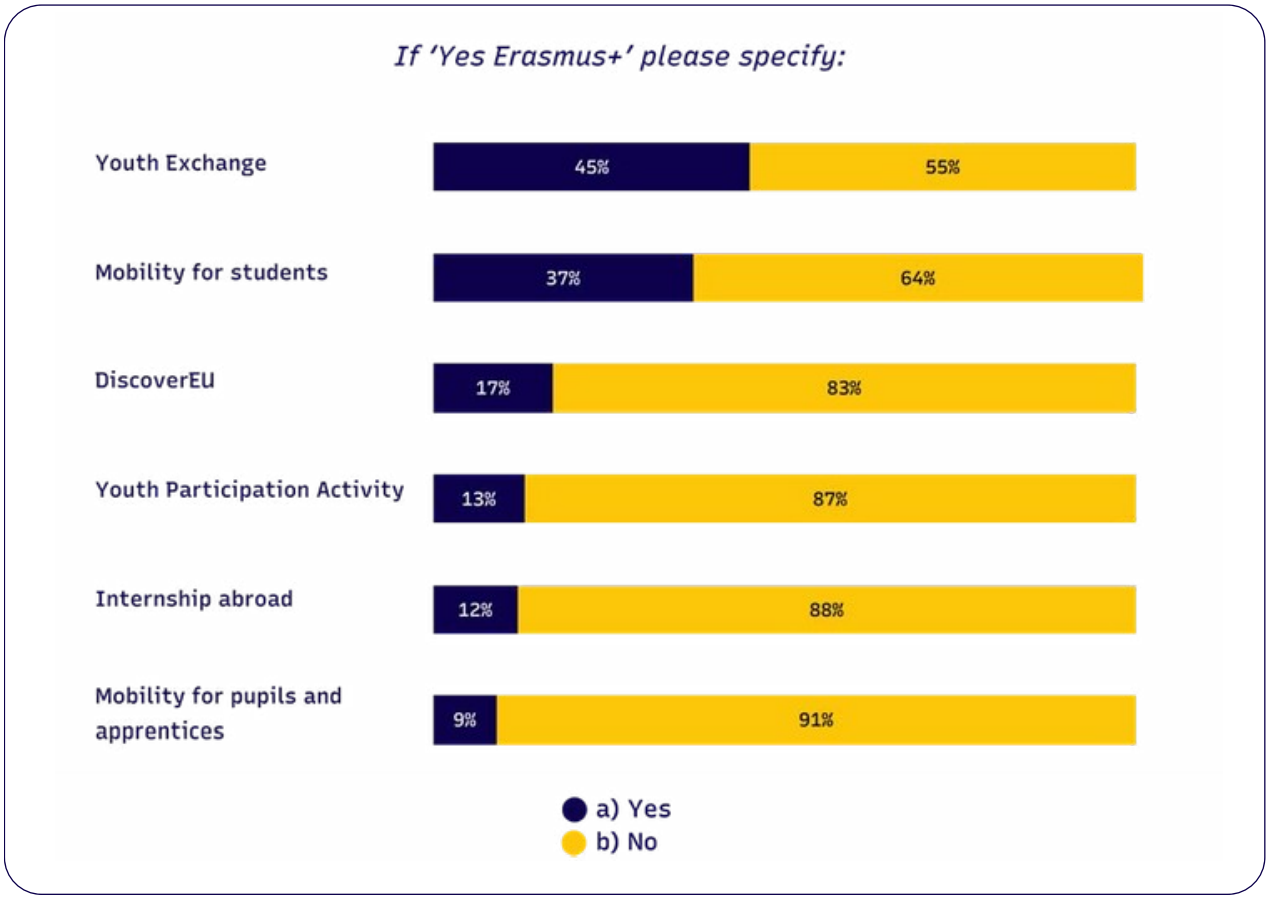
POUŽÍVANIE ERASMUS+

Tí respondenti, ktorí sa podelili o to, že ich skúsenosti s mobilitou v roku 2022 alebo 2023 boli podporené programom Erasmus+, boli vyzvaní, aby sa ďalej podelili o to, aká konkrétna schéma podpory bola použitá v prípade ich pobytu v zahraničí (pozri obrázok 23). Väčšina pobytov podporených programom Erasmus+ bola podporená prostredníctvom výmenných pobytov mládeže a grantov študentskej mobility (45 % a 37 %).

Podrobné analýzy ukázali, že DiscoverEU bol častejšie využívaný
19-23-ročných (27 %), oveľa menej 24-35-ročných (4-5 %) a absolventov vysokých škôl (8 %). Mládežnícke výmeny boli častejšie využívané o
13-15-ročných a tých, ktorí neukončili základnú školu (58 %, resp. 59 %) a nebinárnej mládeže
(69 %).

Mobility pre študentov najviac využívali 19 – 29-roční (nad 40 %) a menej často iné vekové skupiny (asi 25 %) a nebinárni mladí ľudia (13 %), ako aj tí, ktorí vo svojom okolí nemajú skúsenosti s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (25 %). Pravdepodobnosť využitia tohto konkrétneho typu mobility je priamo úmerná vzdelaniu respondentov, t. j. kým z tých, ktorí neukončili základnú školu, využilo tento formát mobility len 19 %, z absolventov vysokých škôl to bolo 45 %.

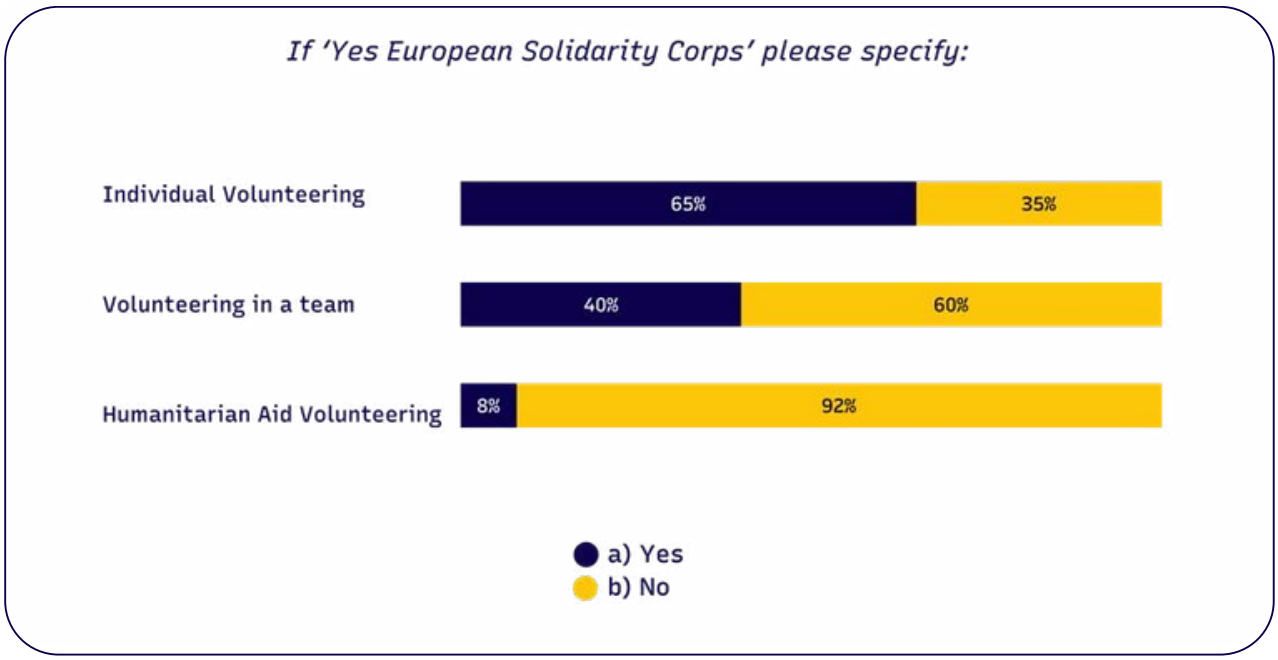
Mobilitu žiakov a učňov častejšie využívali 16-18-roční (19 %) a tí, ktorí neukončili základné vzdelanie (26 %). Pravdepodobnosť využitia tohto konkrétneho typu mobility je nepriamo úmerná veľkosti sídiel, v ktorých mladí ľudia žijú, t. j. zatiaľ čo vo vidieckych oblastiach ho využívalo 16 %, v malých mestách ho využívalo 11 % a vo veľkých mestských oblastiach len 7 %.
Využitie stáže v zahraničí je nepriamo úmerné aj veľkosti sídiel, v ktorých mladí ľudia žijú, t. j. kým na vidieku ju využilo 19 %, v malých mestách ju využilo 12 % a vo veľkých mestských oblastiach len 11 %. Aktivity participácie mládeže častejšie využívali 30-35-roční (23 %) a menej nebinárni mladí ľudia (6 %).
Všetky vyššie uvedené zistenia majú potenciál poskytnúť hodnotné usmernenie pre informačné služby pre mládež pri zacielení na podskupiny mladých ľudí, ktorí boli v minulosti nedostatočne zastúpení v rôznych programoch mobility mládeže.

Obrázok 23: Špecifická podpora mobility 2022 alebo 2023 v prípade Erasmus+.

POUŽÍVANIE EURÓPSKEHO SOLIDARITNÉHO ZBORU

Podobne tí respondenti, ktorí sa podelili o to, že ich skúsenosti s mobilitou v roku 2022 alebo 2023 boli podporené programom Európskeho zboru solidarity, boli vyzvaní, aby sa ďalej podelili o to, aký konkrétny systém podpory sa použil v prípade ich pobytu v zahraničí (pozri obrázok 24). Dve tretiny týchto mobilít sa uskutočnili pod záštitou individuálneho dobrovoľníctva (t. j. dlhodobé 2-12-mesačné dobrovoľnícke projekty), 40 % z nich tvorili tímové dobrovoľnícke pobyty (t. j. kratšie dobrovoľnícke pobyty do 2 mesiacov) a len malá časť pobytov bola realizovaná prostredníctvom humanitárnej pomoci, dobrovoľníctva na podporu krátkodobej alebo dlhodobej humanitárnej pomoci EÚ).

Obrázok 24: Špecifická podpora mobility 2022 alebo 2023 v prípade Európskeho zboru solidarity.

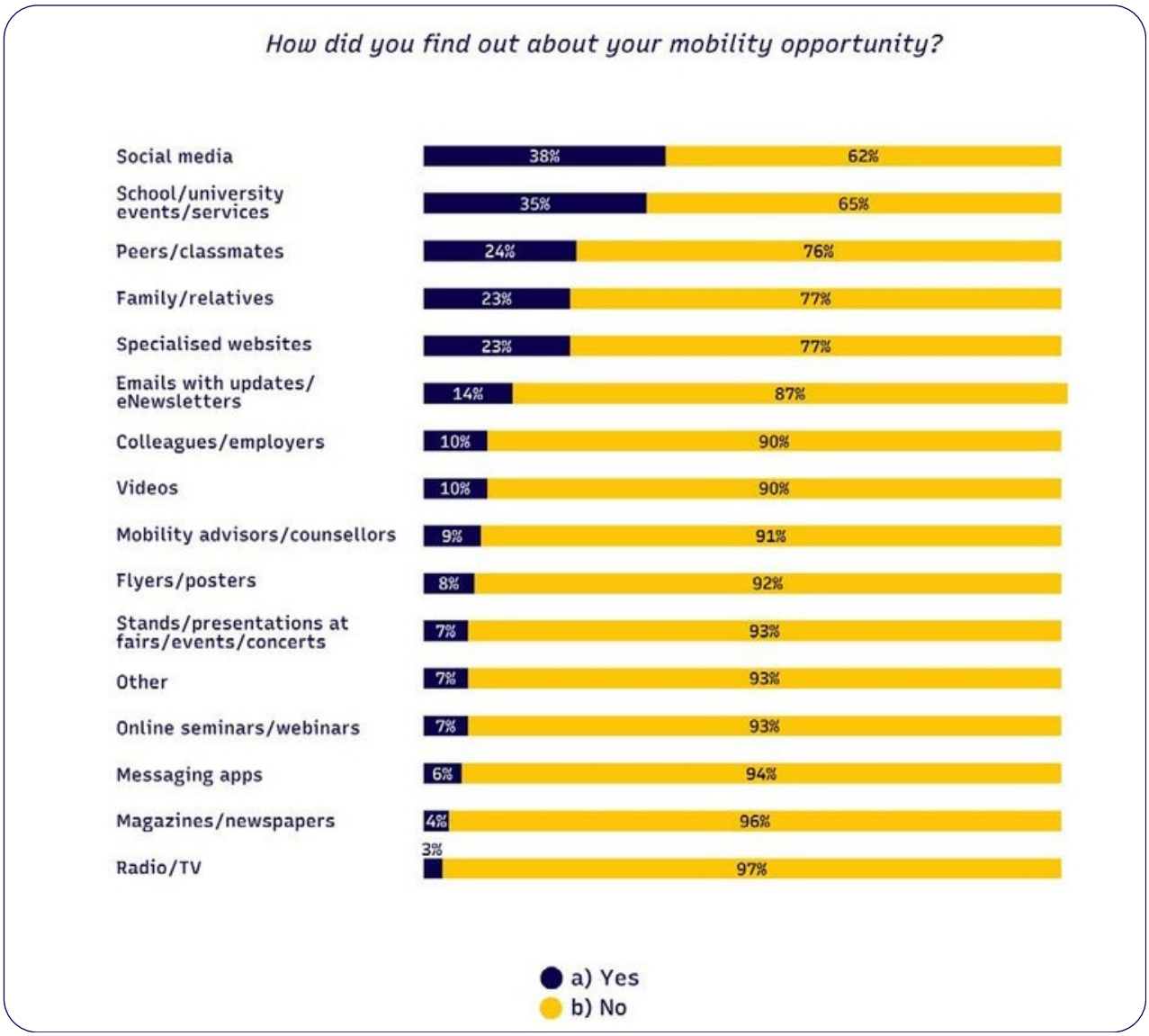
Individuálne dobrovoľníctvo častejšie využívala nebinárna mládež (100 %) a menej často tí, ktorí ukončili len základné vzdelanie (44 %). Dobrovoľníctvo v tíme častejšie využívali tí, ktorí neukončili základnú školu (100 %). Dobrovoľníctvo v oblasti humanitárnej pomoci častejšie využívali tí, ktorí ukončili iba základnú školu (22 %).

ZDROJE INFORMÁCIÍ PODPORUJÚCICH MOBILITY ROKU 2022 A 2023

Najčastejším zdrojom informácií o mobilitách, ktoré úspešne prebehli v rokoch 2022 alebo 2023, boli sociálne médiá a informačné služby vzdelávacích inštitúcií (pozri obrázok 25). V súlade so všeobecnejšími zisteniami uvedenými v predchádzajúcich kapitolách boli dôležitými informačnými zdrojmi v prípade úspešne realizovaných mobilít aj priatelia a rodina a špecializované webové stránky.

Televíziu, rádio, noviny, časopisy, letáky a plagáty častejšie používali tí, ktorí neukončili základnú školu (10 – 16 %). Videá používali menej často 24-29-roční (6 %), 30-35-roční (5 %), absolventi vysokých škôl (5 %) a častejšie ich používali tí, ktorí neukončili základnú školu (22 %). Špecializované webové stránky používali menej často
13-15-ročných (8%) a častejšie ho používajú 24-29-roční (30%).
Sociálne médiá používali menej často 13-15-roční (22 %), ľudia s neukončenou základnou školou (32 %) a s ukončenou základnou školou (27 %). Aplikácie na odosielanie správ častejšie používali nebinárni mladí ľudia (11 %) a ľudia s nedokončeným základným školským vzdelaním (16 %). Online semináre a webináre menej často využívala nebinárna mládež (2 %). Školské alebo univerzitné služby a podujatia s väčšou pravdepodobnosťou využívala najmladšia generácia (48 % 13 – 15-ročných a 42 % 16 – 18-ročných) a menej pravdepodobne najstaršia skúmaná generácia (18 % 30 – 35-ročných), nebinárni mladí ľudia (20 %) a tí, ktorí nemajú v okolí nikoho z rodinných príslušníkov alebo priateľov s mobilitou (24%).
Zdrojom informácií boli častejšie rovesníci a spolužiaci 13-15-ročných (31 %) a ako informačné zdroje sa využívali menej často.

od 24-29-ročných (16 %) a 30-35-ročných (12 %) a od tých, ktorí v ich blízkosti nemajú žiadne skúsenosti s pohybom, ako sú členovia rodiny alebo priatelia (11 %). Podobne rodinu a príbuzných ako zdroj informácií častejšie využívali 13-15-roční (34 %) a 16-18-roční (32 %), ako aj tí, ktorí neukončili základnú školu (36 %). Rodiny a príbuzní boli menej pravdepodobne zdrojom informácií pre 24 – 29-ročných (11 %) a 30 – 35-ročných (12 %), ako aj pre nebinárnu mládež (16 %), absolventov vysokých škôl (13 %) a ľudí v neistejšej ekonomickej situácii (16 %).
Zdrojom informácií boli častejšie kolegovia a zamestnávatelia 24-29-ročných (17 %), ako aj 30-35-ročných (33 %) a oveľa menej pravdepodobné u všetkých mladších respondentov. Mobilitných poradcov a poradcov oveľa menej využívala nebinárna mládež (2 %).
Všetky vyššie uvedené zistenia majú potenciál poskytnúť hodnotné usmernenie informačným službám pre mládež pri využívaní špecifických informačných zdrojov pri zacielení na konkrétne podskupiny mladých ľudí.

Obrázok 25: Informačné zdroje mobility 2022 a 2023.

MOTIVAČNÉ FAKTORY

Najdôležitejšími motivačnými faktormi, ktoré stáli za úspešne realizovanými mobilitami, ktoré sa uskutočnili v rokoch 2022 alebo 2023 (pozri obrázok 26), bola zábava a získavanie nových skúseností (98 % opýtaných), robiť niečo zmysluplné (96 % opýtaných) a túžba zanechať každodenné rutiny (94 % opýtaných). Najmenej pravdepodobnými motivačnými faktormi boli tlaky rovesníkov alebo rodiny (súhlasilo len 49 % a 28 % respondentov).

Hlbšie analýzy ukázali, že dôraz na zamestnateľnosť možno najviac vidieť v 24-29-ročných (58 % s touto motiváciou rozhodne súhlasí) a 30-35-ročných (53 %), ako aj u absolventov vysokých škôl (56 %).

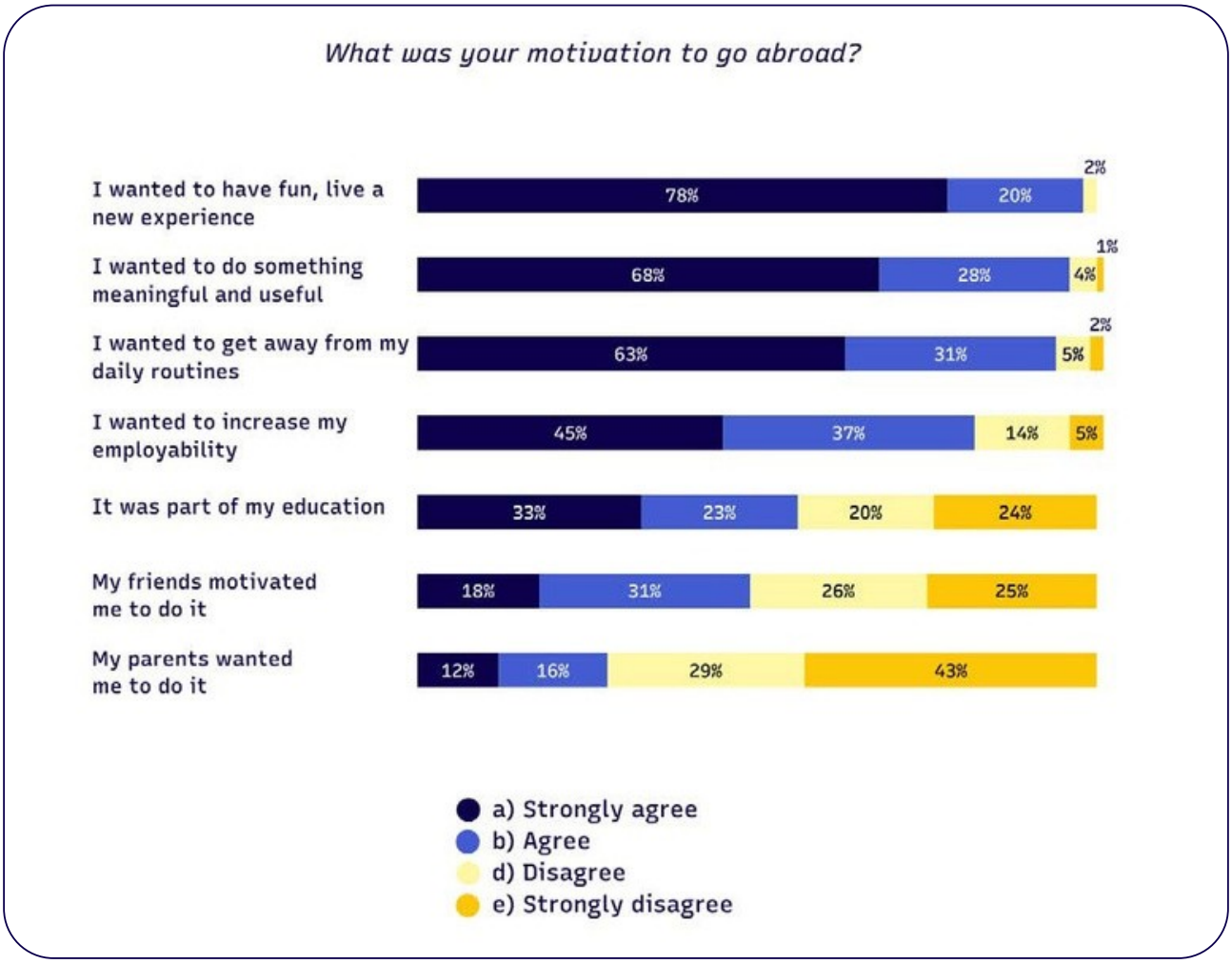
Zábava a nové skúsenosti boli oveľa menej dôležitým motivačným faktorom 24 – 29-ročných (69 % rozhodne súhlasilo) a 30 – 35-ročných (59 % rozhodne súhlasilo) a upustenie od každodennej rutiny bolo menej dôležité pre tých, ktorí nedokončili základnú školu (50 % z nich rozhodne súhlasilo).

Mobilita ako súčasť vzdelávacej dráhy bola motiváciou častejšie prítomnou u 13-15-ročných a tých, ktorí nedokončili základnú školu (52 % a 55 % silne súhlasilo), ale oveľa menej často u nebinárnej mládeže (20 %).

Medzi motivačnými faktormi bol viac prítomný tlak zo strany rodičov 13-15-ročných a u tých, ktorí neukončili základnú školu (37 % resp. 42 % úplne súhlasilo, v uvedenom poradí) a u mužov (17 % úplne súhlasilo). Táto motivácia bola menej prítomná u tých, ktorí nemali vo svojom okolí nikoho so skúsenosťami s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (7 %), čo naznačuje, že tlak rodičov je väčšinou prítomný v prípade, že samotní rodičia majú skúsenosť s mobilitou. Tlak rovesníkov zo strany priateľov bol častejšie motivačným faktorom 13-15-ročných a tých, ktorí neukončili základnú školu (46 % a 60 %, v uvedenom poradí). Tento tlak bol oveľa menej citeľný vo vidieckych oblastiach (len 11 % rozhodne súhlasilo) a v tých, ktorí vo svojom okolí nemajú nikoho so skúsenosťami s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (iba 10 % rozhodne súhlasilo), čo ukazuje podobne ako v predchádzajúcom odseku, že je oveľa pravdepodobnejšie, že rovesníci so skúsenosťami s mobilitou budú podporovať iných, aby išli do zahraničia, ako tí, ktorí túto skúsenosť nemajú.

Všetky vyššie uvedené zistenia majú potenciál poskytnúť hodnotné usmernenie pre informačné služby pre mládež pri prispôsobovaní rôznych príbehov o mobilite tak, aby zodpovedali motiváciám rôznych podskupín mladých ľudí.

Obrázok 26: Motivácia pre mobilitu 2022 a 2023.

PROCES APLIKÁCIE

Mladí ľudia dostali príležitosť podeliť sa o svoje skúsenosti s procesmi podávania žiadostí o mobilitu. Pokiaľ ide o vypracovanie žiadostí o mobilitu, takmer polovica z tých, ktorí úspešne absolvovali mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023, nedostala žiadnu pomoc (pozri obrázok 27). Tí, ktorí dostali podporu pri zostavovaní žiadostí, ju dostali s najväčšou pravdepodobnosťou od svojej rodiny alebo svojich učiteľov (v oboch prípadoch asi 20 % respondentov).

Podrobné analýzy ukázali, že získanie pomoci od učiteľa alebo profesora bolo nepriamo úmerné veku respondentov, t.j.

13-15-ročných (42 %) a veľmi nepravdepodobné u 30-35-ročných (10 %). Rovnaký nepriamo úmerný trend možno pozorovať aj vo vzťahu k najvyššiemu dosiahnutému vzdelaniu, t. j. je pravdepodobné, že učiteľ alebo profesor podporil proces podávania prihlášky u tých, ktorí neukončili základnú školu (40 %), ale málo pravdepodobne u absolventov vysokých škôl (14 %).

Pomoc od poradcu alebo informačného pracovníka bola pravdepodobnejšia u nebinárnej mládeže (27 %) a u tých, ktorí neukončili základnú školu (28 %). Rodiny a príbuzní nehrali takmer žiadnu rolu v žiadostiach o mobilitu 24 – 29-ročných (7 %) a 30 – 35-ročných (3 %), ako aj absolventov vysokých škôl (8 %) a ich úloha bola slabšia u tých, ktorí v ich blízkosti nemajú skúsenosti s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (14 %). Priatelia boli menej podporní u nebinárnej mládeže (7 %) au tých, ktorí v ich blízkosti nemali žiadne skúsenosti s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (8 %).

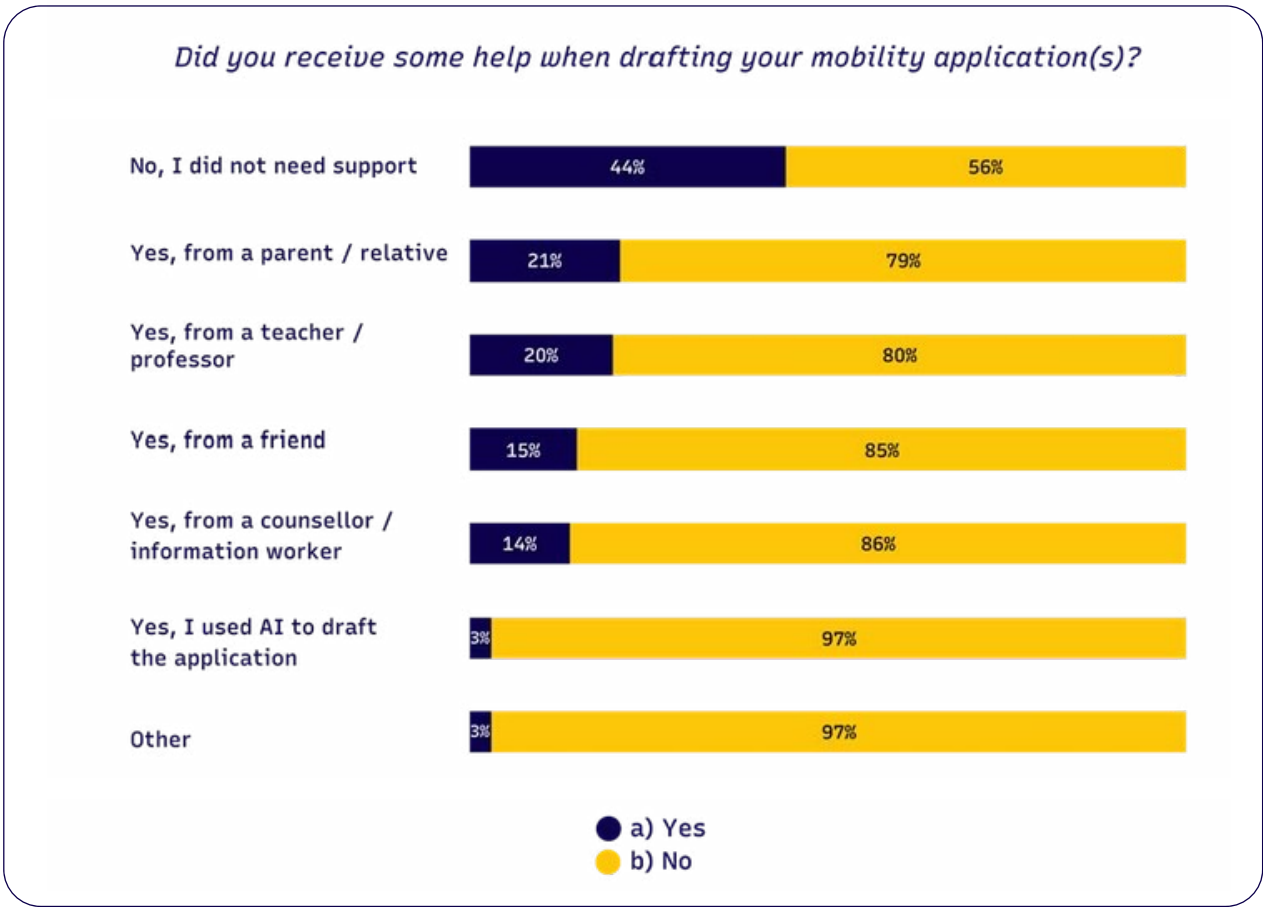
Medzi tými, ktorí podporu nepotrebovali, a vekom respondentov existovala priama úmernosť, t. j. kým medzi 13-15-ročnými nepotrebovalo podporu len 23%, medzi 30-35-ročnými to bolo 57%. Rovnaký vzťah je možné vidieť aj v prípade dosiahnutého vzdelania, t. j. kým len 18 % tých, ktorí neukončili základnú školu, uviedlo, že s prihláškou nepotrebujú pomoc, celých 55 % absolventov vysokých škôl nepotrebovalo podporu v procese žiadosti o mobilitu. Tieto zistenia sú v súlade s rastúcou autonómiou mladých ľudí, ktorí starnú.

POUŽITIE AI V PROCESE APLIKÁCIE

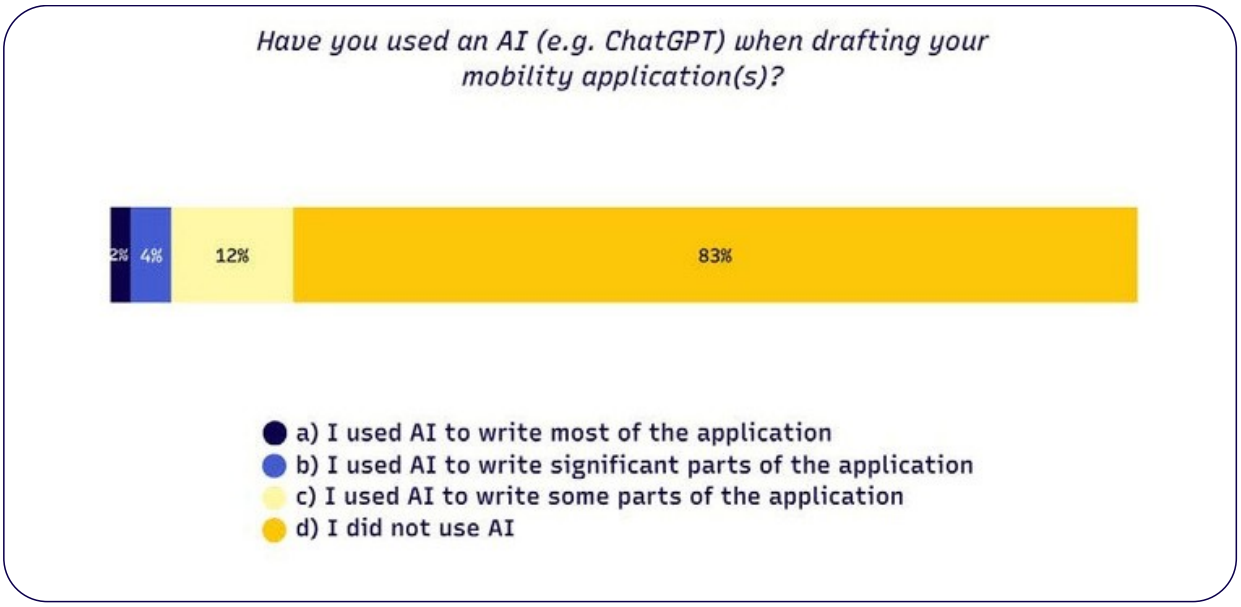
Je zaujímavé, že umelá inteligencia sa pri vypracovávaní žiadostí o mobilitu veľmi nepoužívala, túto možnosť si zvolilo len nízke percento respondentov (3 %). Podrobné analýzy ukazujú, že umelú inteligenciu častejšie používali muži (6 %) a tí, ktorí nedokončili základnú školu (6 %), ako aj tí, ktorí patria k menšinovým skupinám (4 %). To je v ostrom kontraste s odpoveďami mladých ľudí, ktorí začali proces podávania žiadostí o mobilitu, ale neboli úspešní (pozri obrázok 28), z ktorých 17 % uvádza, že umelú inteligenciu použili na vypracovanie aspoň niektorých častí žiadosti.

Hlbšie analýzy ukázali, že podiel tých, ktorí pri tvorbe žiadosti použili AI, v tejto skupine respondentov ďalej vzrástol na 24 % v prípade absolventov vysokých škôl. Táto oblasť by mala byť stále skúmaná v budúcich prieskumoch, pretože informácie, ktoré poskytli respondenti Eurodesk Youth Info Survey 2025, sa týkali mobilitných pobytov realizovaných v roku 2022 alebo 2023, a preto svoje aplikácie navrhli v roku 2021 alebo 2022 a dostupnosť a prítomnosť AI v každodennom živote sa odvtedy radikálne zmenila.

Zistenia sú tiež do istej miery protichodné a môže to byť spôsobené nepohodlím pri odpovedaní na takéto otázky v dotazníku. Fókusové skupiny alebo rozhovory môžu byť vhodnejšie na skúmanie tejto konkrétnej oblasti.

Obrázok 27: Návrh žiadostí pre mobilitu 2022 a 2023.

Obrázok 28: Použitie AI pri navrhovaní žiadostí o mobilitu tými, ktorí začali proces podávania žiadostí v roku 2021 alebo 2022, ale neboli úspešní.

ZÁŽITOK Z MOBILITY A SPOKOJNOSŤ

Mladí ľudia, ktorí sa zúčastnili na mobilite v roku 2022 alebo 2023, boli tiež vyzvaní, aby ohodnotili svoje skúsenosti (pozri obrázok 29). Prevažná väčšina, takmer 70 % opýtaných, uviedla, že ich mobilita bola pre nich úžasným zážitkom a 26_ ohodnotilo svoju skúsenosť ako dobrú. Len malé percento mladých ľudí zdieľalo, že ich mobilita bola priemerná alebo zlá skúsenosť.
97 % mladých ľudí, ktorí absolvovali mobilitu v roku 2022 alebo 2023, bolo ochotných povzbudiť ostatných, aby išli do zahraničia (pozri obrázok 30). Tieto dve zistenia poskytujú dosť presvedčivý obraz o tom, že mobility sú pre mladých ľudí v rokoch 2022 a 2023 vysoko pozitívnou skúsenosťou.
Hlbšie analýzy ukázali, že mobilita bola hodnotená menej nadšene nebinárnou mládežou (len 40 % uviedlo, že to bola pre nich úžasná skúsenosť), a zároveň menej nebinárnej mládeže silne súhlasilo s povzbudzovaním ostatných, aby išli na mobilitu (73 %).

Obrázok 29: Hodnotenie mobility 2022 a 2023.

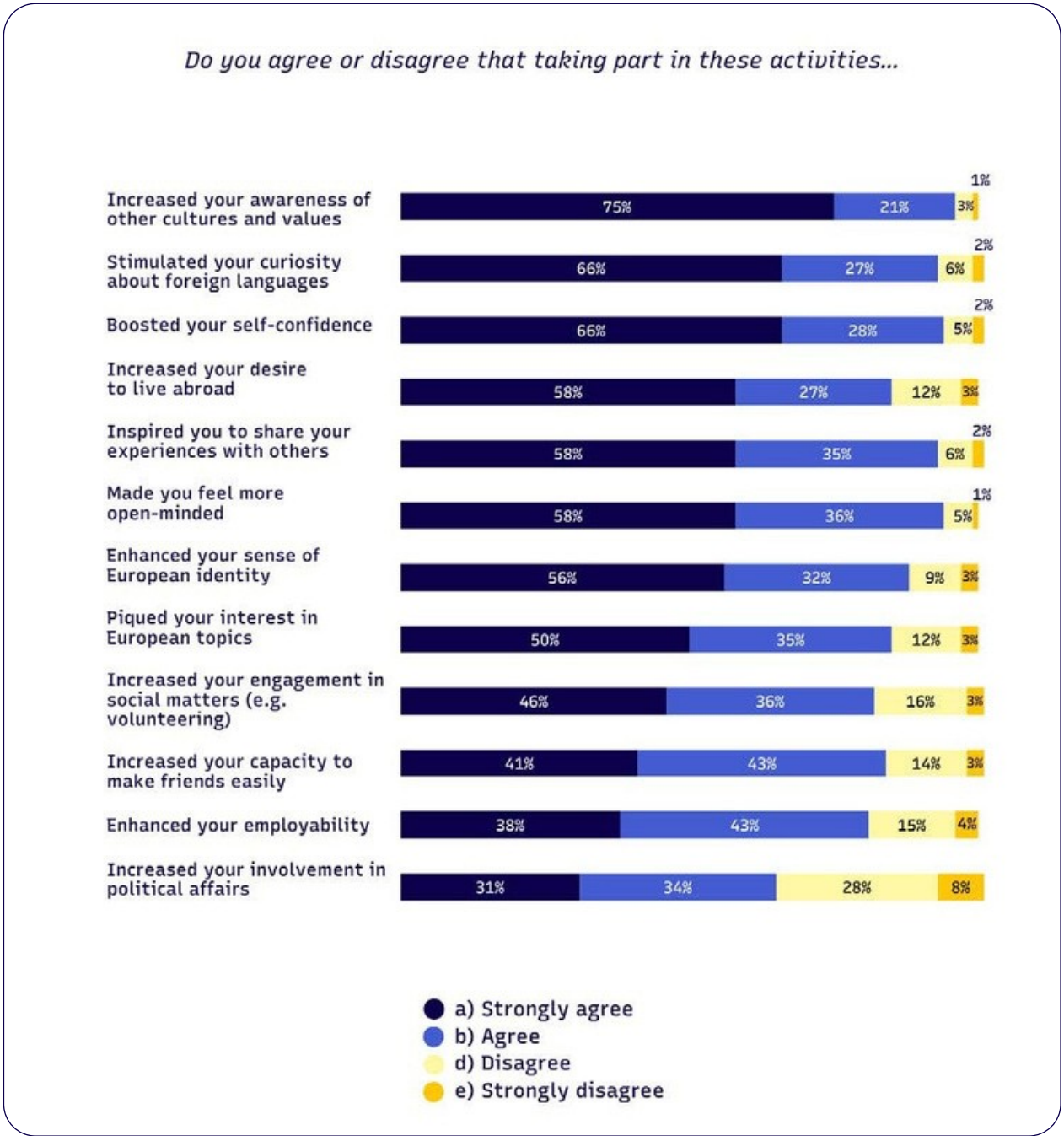

Obrázok 30: Ochota povzbudiť ostatných, aby absolvovali mobilitu.

POZITÍVNE VPLYVY MOBILITY

Mladí ľudia boli tiež vyzvaní, aby sa podelili o to, aký pozitívny vplyv na nich mala mobilita, ktorú podnikli v roku 2022 alebo 2023 (pozri obrázok 31). Mladí ľudia vo všeobecnosti súhlasili s tým, že vďaka skúsenostiam s mobilitou existuje široká škála pozitívnych vplyvov na ich životy, čo naznačuje vysoký podiel kombinovaných odpovedí „Súhlasím“ a „Súhlasím“, ktoré dosahujú viac ako 80 % vo väčšine uvedených pozitívnych vplyvov (pozri obrázok 31).

Obrázok 31: Vplyvy mobility v rokoch 2022 a 2023.

Najviac hodnotenými pozitívnymi vplyvmi mobilitných pobytov boli kultúrne povedomie, zapojenie cudzích jazykov a zvýšenie sebavedomia, čo je úplne v súlade s výsledkami Eurobarometra, kde sa respondentov pýtali na vplyv participatívnych aktivít, ktoré absolvovali v inej krajine (otázka s možnosťou výberu z viacerých odpovedí), pričom 38 % z nich si vybralo zvýšené kultúrne povedomie, 35 % zvýšený záujem o cudzie jazyky a 34 % zvýšenie sebavedomia v Európe202.

Podrobné analýzy ukázali, že povedomie o iných kultúrach a hodnotách malo menší vplyv na 13-15-ročných (34 % rozhodne súhlasí), ako aj na mužov (66 %) a nebinárnu mládež (65 %). Posilnenie zmyslu pre európsku identitu bolo častejšie prítomné u 24-29-ročných (65 % z nich silne súhlasilo), ale menej často u 16-18-ročných (48 % z nich silne súhlasilo) a u nebinárnej mládeže (36 %). Pobyty mobility menej často podporovali záujem o európske témy u mladých ľudí z vidieckych oblastí (43 % z nich jednoznačne súhlasilo).

Hlbšie analýzy tiež ukázali, že zvýšenie sebavedomia mobilitným pobytom bolo menej pravdepodobné u 13 – 15-ročných (54 % rozhodne súhlasilo), u mužov (59 %) a u nebinárnej mládeže (48 %), ako aj u tých, ktorí nedokončili základnú školu (53 %) a tých, ktorí dokončili iba základnú školu (58 %).

Mobilitný pobyt zvýšil túžbu žiť v zahraničí častejšie u 24-29-ročných (66 % z nich výrazne súhlasilo) a menej často v r.

30-35-ročných (49 %), ako aj nebinárnej mládeže (50 %) a osôb žijúcich vo vidieckych oblastiach (50 %).

Zvýšenú zamestnateľnosť častejšie vnímajú ako vplyv 24- až 29-roční (46 %), 30-35-roční (47 %) a 13-15-roční a tí, ktorí neukončili základnú školu (50 % a 64 %) a menej nebinárni mladí ľudia (19 %).

Menej často uvádzali mobilitné pobyty, ktoré spôsobili otvorenosť ľuďom, nebinárnou mládežou (44 %) a tými, ktorí nedokončili základnú školu (49 %), ale častejšie absolventmi vysokých škôl (66 %). Mladí ľudia, ktorí neukončili základnú školu, častejšie uvádzali, že ich mobilitný pobyt zvýšil ich zapojenie do politických záležitostí (40 % z nich rozhodne súhlasilo). Menej často ju uvádzali mladí ľudia z vidieckych oblastí (20 %).

Všetky vyššie uvedené zistenia majú potenciál poskytnúť hodnotné usmernenie pre informačné služby pre mládež pri vytváraní príbehov, v ktorých sa v komunikácii s týmito podskupinami mládeže špecificky využívajú pozitívne dopady mobility relevantné pre rôzne podskupiny mladých ľudí.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

MLADÍ ĽUDIA, KTORÍ SA ZÚČASTŇUJÚ INFORMAČNÉHO PRIESKUMU PRE MLÁDEŽ EURODESK 2025...

- ... boli rozdelené medzi 40 % tých, ktorí odišli do zahraničia, a 60 % tých, ktorí odišli nie. Mladí dospelí a absolventi vysokých škôl odchádzali do zahraničia častejšie ako ostatní!
- ... najčastejšie odchádzali do zahraničia za príležitosťami na neformálne vzdelávanie (mládež výmeny), po ktorých nasledujú formálne vzdelávacie pobyty a dobrovoľníctvo.
- ...išli do zahraničia osobne, len s malou menšinou tých, ktorí absolvovali skúsenosti s hybridnou alebo virtuálnou mobilitou. Napriek tomu boli hybridné a virtuálne mobility bežnejšie u mladých tínedžerov!
- ... boli zďaleka najviac podporované programom Erasmus+: takmer v roku 50% prípadov!
- ... dozvedeli sa o možnostiach mobility zo sociálnych médií, vzdelávania inštitúcie, rovesníci, rodiny alebo špecializované webové stránky.
- ... väčšinou nepotrebovali podporu pri príprave žiadostí o mobilitu.
- ... išli do zahraničia, aby sa zabavili, urobili niečo užitočné a odišli od svojich denné rutiny. Zvýšenie zamestnateľnosti bolo dôležitejším motivačným faktorom pre mladých dospelých a dosiahnuté vzdelanie boli silnejším i motivátormi pre tínedžerov!
- ... hodnotia svoje skúsenosti s mobilitou ako vysoko pozitívne. Nebinárna mládež je ediná podskupina, ktorá hodnotí svoje skúsenosti s mobilitou menej pozitívne!
- ... boli ochotní povzbudiť ostatných, aby išli do zahraničia.
- ... súhlasia s tým, že skúsenosti s mobilitou im prospeli v mnohých smeroch.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

AKÉ VÝZVY V OBLASTI MOBILITY IDENTIFIKUJÚ MLADÍ ĽUDIA?

DÔVODY NEODÍSŤ DO ZAHRANIČIA

Respondenti Eurodesk Youth Info Survey 2025, ktorí sa nezúčastnili žiadneho mobilitného pobytu v roku 2022 alebo 2023 (pozri obrázok 18), boli požiadaní, aby vysvetlili dôvody svojho rozhodnutia (pozri obrázok 32). Vo väčšine prípadov mladí ľudia uviedli, že nestihli ísť na mobilitný pobyt do zahraničia (29 %). Napriek tomu mladí ľudia môžu mať záujem o mobilitný pobyt, ale je potrebné ich informovať o týchto možnostiach: 24 % mladých ľudí nebolo informovaných, 22 % o tom neuvažovalo a 21 % z nich nevedelo, ako si mobilitu nastaviť.

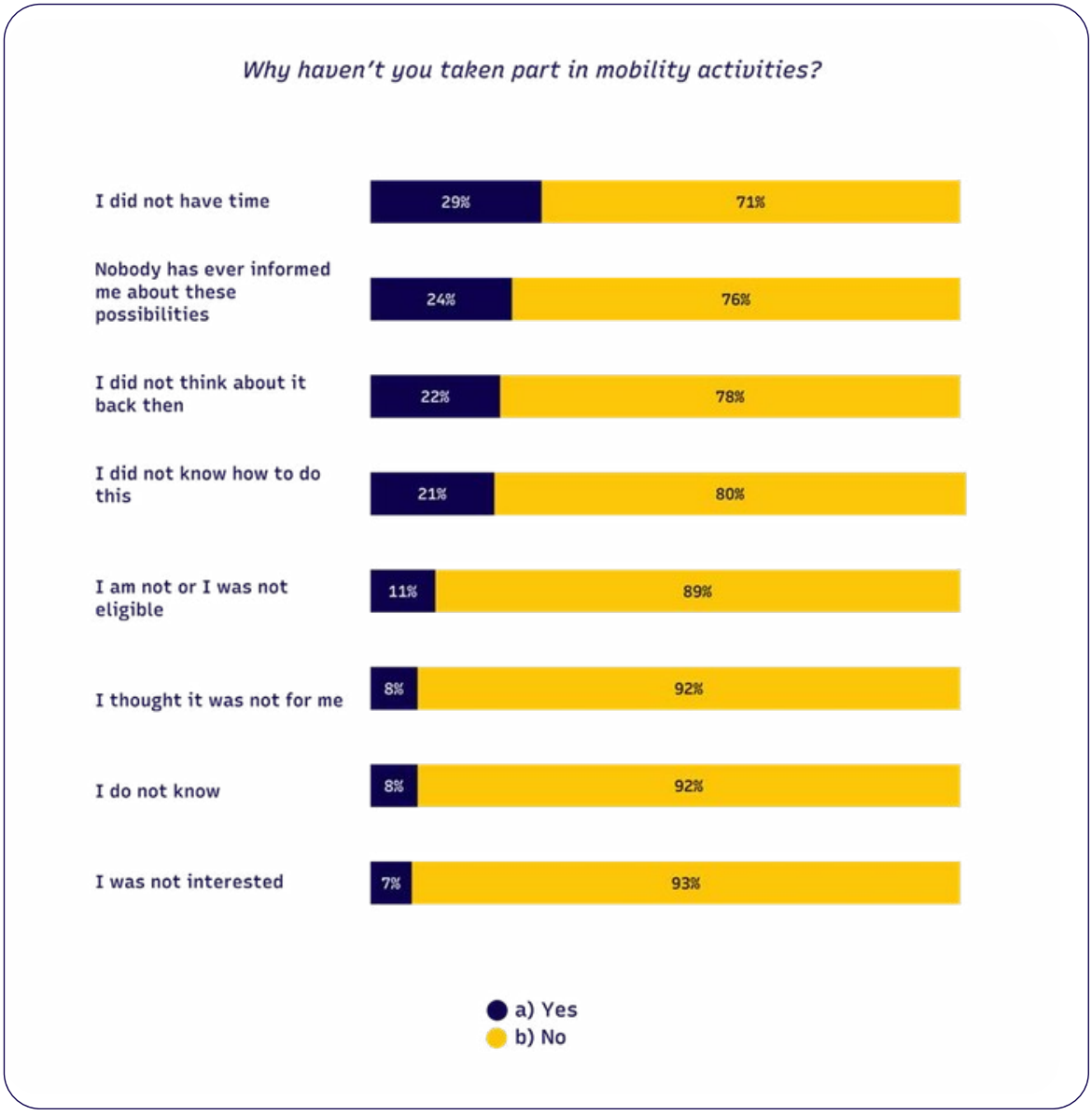
Hlbšie analýzy ukázali, že u 24- až 29-ročných bolo menej pravdepodobné, že budú nespôsobilí (iba 5 %), zatiaľ čo 13- až 18-roční skôr spadali do tejto kategórie (asi 15 %), ako aj nebinárni mladí ľudia (18 %). Oveľa menej bolo pravdepodobné, že 13 – 15-roční a tí, ktorí neukončili základnú školu, nemali čas na mobilitu, pričom túto možnosť si zvolilo len 14 % a 15 % z nich.

13 – 15-roční ľudia sa častejšie nezaujímali o možnosti mobility (15 %) a tiež častejšie vôbec neuvažovali o možnostiach mobility (33 %), podobne to bolo u nebinárnej mládeže (28 %) a u osôb s neúplným alebo ukončeným základným vzdelaním (asi 30 %).

13-15-roční a tí, ktorí neukončili základnú školu, tiež častejšie priznali, že si nevedia zorganizovať mobilitný pobyt v zahraničí (30 %, resp. 31 %). Podiel tých, ktorí priznávajú, že nevedeli zorganizovať mobilitu, sa veľmi líšil u ľudí v priaznivej ekonomickej situácii (iba 16 %) v porovnaní s ich rovesníkmi z menej šťastného ekonomického prostredia (24 %).

Tí, ktorí nedokončili základnú školu, a 13-15-roční najčastejšie uviedli, že nikdy neboli informovaní o možnostiach mobility (43 % a 39 %), nasledovali nebinárni mladí ľudia a tí, ktorí ukončili základnú školu (v oboch prípadoch po 35 %) a 16-18-roční (30 %). Aj v tomto prípade je dosť výrazný rozdiel medzi tými, ktorí sú v priaznivej ekonomickej situácii, a tými, ktorí nie sú, pričom iba 20 % tých, ktorí sú v pohodlnej ekonomickej situácii, uvádza, že neboli informovaní o možnostiach mobility, ale 28 % tých, ktorí sú v menej šťastných situáciách, to uviedlo.

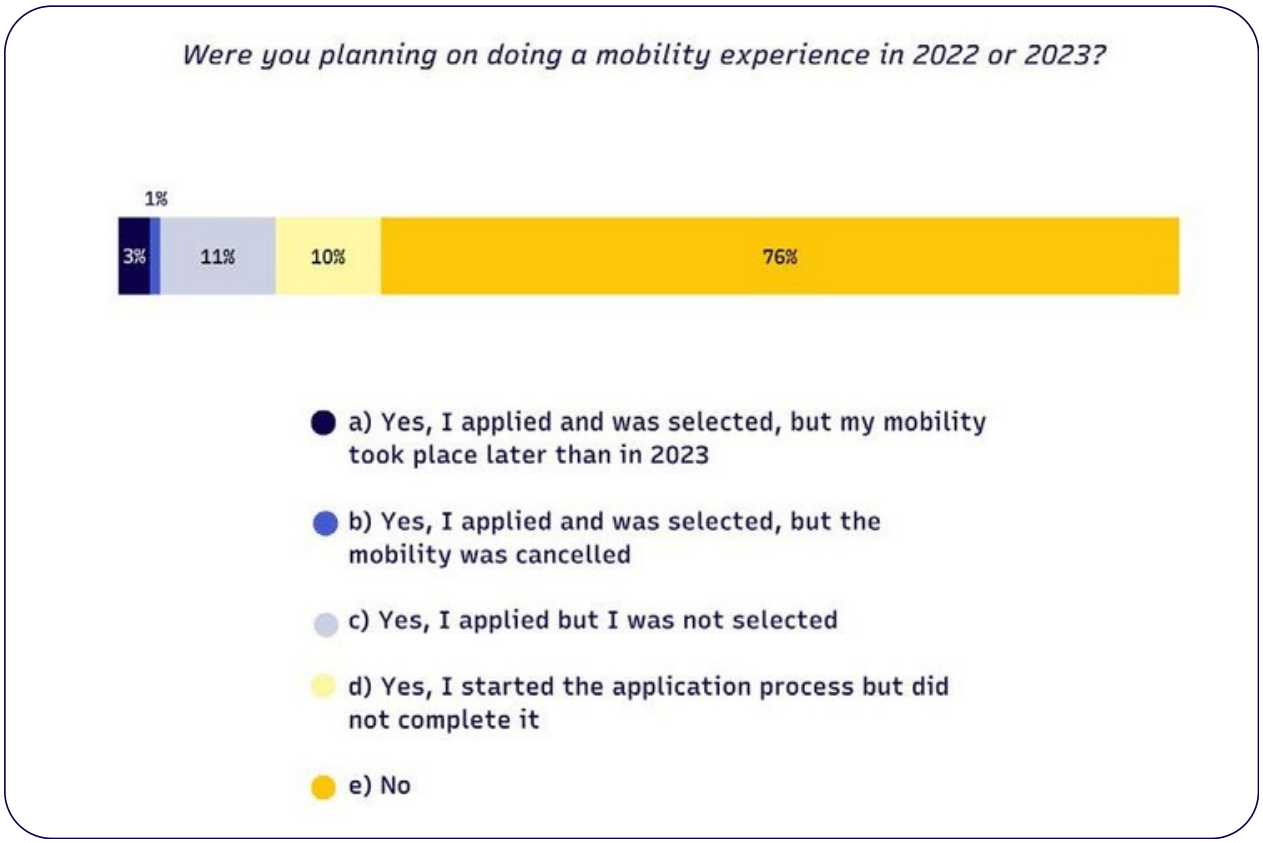
Pravdepodobnosť, že nebudú informovaní o možnostiach mobility, je tiež nepriamo úmerná veľkosti sídiel, v ktorých mladí ľudia žijú, t. j. zatiaľ čo 22 % z veľkých mestských oblastí uvádza, že neboli informovaní, tento podiel sa zvyšuje na 25 % v stredne veľkých mestách a ďalej rastie na 31 % vo vidieckych oblastiach. Existuje výrazný rozdiel medzi tými, ktorí nemajú vo svojom okolí žiadne skúsenosti s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia, z ktorých 33 % uvádza, že neboli informovaní o možnostiach mobility, v porovnaní s 22 % ich rovesníkov.
Tieto zistenia naznačujú, že týmto podskupinám mladých ľudí chýbali informácie o príležitostiach a praktických aspektoch spojených s odchodom do zahraničia, najmä u mladších tínedžerov a ľudí z menej šťastného ekonomického prostredia.

Obrázok 32: Dôvody, prečo nepociťujete mobilitu.

PROCES APLIKÁCIE AKO PREKÁŽKA MOBILITY

Tí respondenti, ktorí uviedli, že neabsolvovali mobilitu v roku 2022 alebo 2023, boli ďalej požiadaní o ďalšie podrobnosti (pozri obrázok 19). Z odpovedí vyplynulo, že 76 % mladých ľudí vôbec neplánovalo odísť do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, pričom jedna štvrtina sa dostala do rôznych štádií procesu podávania žiadostí. Najdôležitejšie je, že 10 % mladých ľudí začalo proces podávania prihlášok, no nedokončili prihlášku a 11 % sa prihlásilo, no neboli vybraní.
Hlbšie analýzy ukázali, že z tých, ktorí nešli na mobilitu, zostali. V roku 2022 alebo 2023 si mobilitu naplánovali s najväčšou pravdepodobnosťou mladí ľudia z veľkých mestských oblastí (28 %), po nich nasledovali ľudia z menších miest (23 %) a z vidieckych oblastí (21 %).

Obrázok 19: Skúsenosti s mobilitou v Eurodesk Youth Info Survey 2025 respondentov, ktorí v roku 2022 alebo 2023 neodišli do zahraničia.

BARIÉRY V PRÍSTUPE MOBILITY

Mladí ľudia, ktorí absolvovali mobilitu v roku 2022 alebo 2023, aj tí, ktorí to neurobili, dostali otázku o prekážkach v prístupe k možnostiam mobility (pozri obrázok 33 a obrázok 34).
V oboch skupinách mladých ľudí boli štyri najvýznamnejšie prekážky prístupu k mobilite rovnaké: finančné problémy, administratívna záťaž, problémy súvisiace s prístupom k informáciám a problémy pri hľadaní príležitostí na mobilitu, ktoré zodpovedajú profilu mladých ľudí.

Ako sa dalo očakávať, tí, ktorí neodišli do zahraničia, vnímali nedostatok informácií ako oveľa naliehavejší problém ako tí, ktorí absolvovali mobilitu. Zaujímavé je, že všetky tri najvýznamnejšie bariéry boli hodnotené ako naliehavejšie osobami bez skúseností s mobilitou (približne 60 % alebo viac respondentov uviedlo, že tieto bariéry ich ovplyvnili v prístupe k programom mobility) v porovnaní s tými, ktorí svoje mobilitné pobyty realizovali (34 % – 48 % z týchto respondentov uviedlo, že ich ovplyvnili prvé tri bariéry v prístupe k programom mobility). To naznačuje, že tieto prekážky, aj keď sú skutočné, sa nevyskytujú tak často, ako by sa mladí ľudia obávali. Odpovede na tieto otázky tiež naznačujú, že prekážky prístupu k programom mobility ležia v samotných programoch a nie v širšom kontexte života mladých ľudí, pretože vonkajšie faktory, ako je diskriminácia alebo odrádzanie zo strany rovesníkov alebo rodinných príslušníkov, boli hodnotené ako veľmi nízke prekážky.

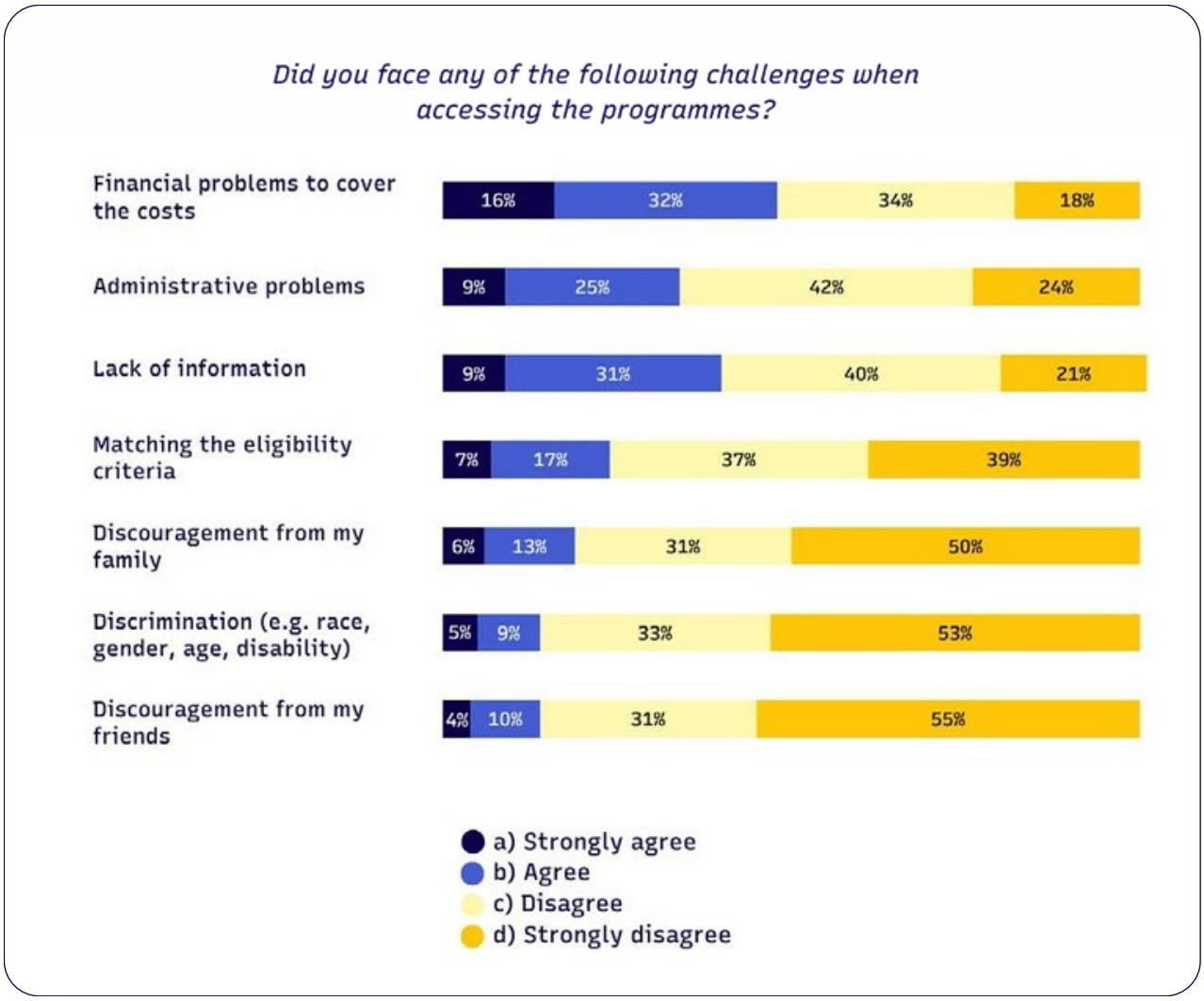
Hlbšie analýzy odpovedí tých mladých ľudí, ktorí odišli do zahraničia v r

Rok 2022 alebo 2023 ukázal nasledovné. Tí, ktorí neukončili základnú školu, častejšie uviedli, že finančné problémy s úhradou nákladov na mobilitu boli pre nich výzvou (44 %). Veľmi viditeľný rozdiel bol medzi ľuďmi v priaznivých ekonomických podmienkach, z ktorých len 11 % považovalo finančné aspekty mobility za výzvu, v porovnaní s menej šťastnými rovesníkmi, z ktorých 23 % považovalo finančné aspekty za prekážku. Podobnú situáciu možno vidieť aj pri porovnaní väčšinovej a menšinovej mládeže, kde 15 % väčšinovej mládeže vníma finančný aspekt mobility ako náročný v porovnaní s 21 % menšinovej mládeže. To naznačuje, že možnosť mobility je pre mladých ľudí skutočne finančne náročná skúsenosť.

Nebinárna mládež častejšie upozorňovala na diskrimináciu ako na výzvu (10 %) a rovnako aj mladí ľudia z menšinového prostredia (7 % v porovnaní s 3 % respondentov z väčšinového prostredia). Administratívne problémy častejšie uvádzali aj menšinoví mladí (12 %) v porovnaní s ich rovesníkmi z väčšinového prostredia (8 %). Odradzovanie od rodiny bolo častejšie prítomné u nebinárnej mládeže (10 % rozhodne súhlasí) av menšinových skupinách (9 %).

Odrádzanie od priateľov je priamo úmerné veľkosti osád, v ktorých mladí ľudia žijú, t. j. zatiaľ čo len 1 % mladých ľudí z vidieckych oblastí sa cítilo odrádzaní priateľmi, boli to 3 % mladých ľudí zo stredne veľkých miest a 5 % mladých ľudí z veľkých mestských oblastí. Odrádzanie od priateľov je tiež viac prítomné u menšinovej mládeže (7 %) ako u ich rovesníkov z väčšinového prostredia (3 %). Pre menšinovú mládež bolo bežnejšie, že je ťažké splniť kritériá oprávnenosti (9 %) v porovnaní s ich rovesníkmi z väčšinového prostredia (6 %).

Zdá sa, že menšinová mládež viac zápasí s diskrimináciou pri prístupe k programom mobility, pri prispôsobovaní kritérií oprávnenosti, pri riadení mobility, ako aj s tlakom rovesníkov a rodiny než ich rovesníci, a to je cenné zistenie, ktoré umožňuje prispôsobiť konkrétne informačné odkazy tejto skupine mladých ľudí.

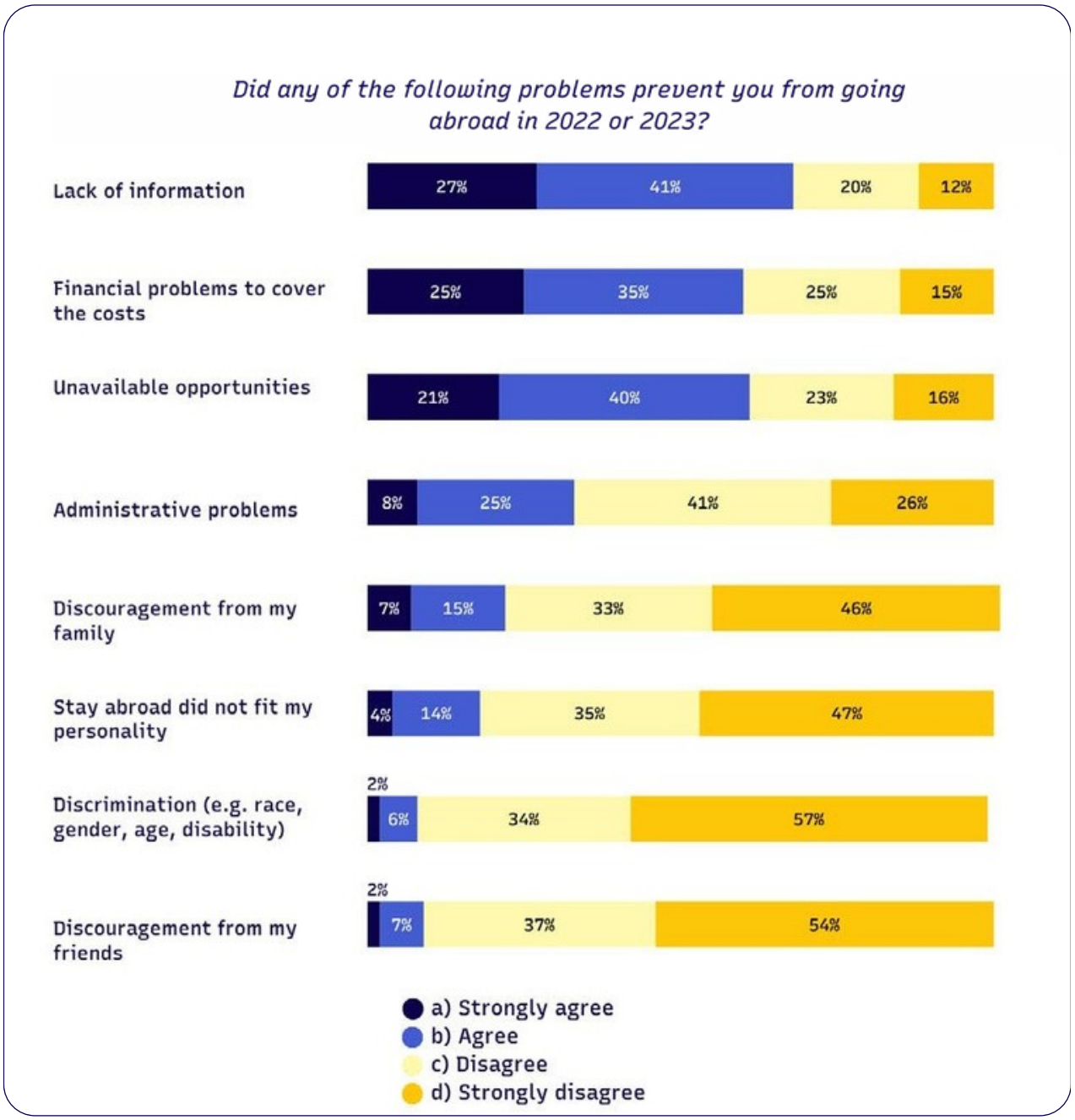

Obrázok 33: Prekážky v prístupe k programom mobility, ako ich zažili mladí ľudia, ktorí absolvovali mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023.

Hlbšie analýzy prekážok, ktoré bránia mladým ľuďom odísť do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, ukázali nasledovné. Finančné problémy častejšie spomínala nebinárna mládež (35 % rozhodne súhlasí). Najmarkantnejší rozdiel je medzi ľuďmi z pohodlného ekonomického prostredia, z ktorých len 8 % považovalo finančné problémy za prekážku svojej mobility, zatiaľ čo medzi menej šťastnými rovesníkmi považovalo finančné aspekty za prekážku 38 %. Podobne je viditeľný rozdiel medzi mládežou z väčšinového prostredia (22 % z nich rozhodne súhlasí s tým, že finančné aspekty im bránili odísť do zahraničia) a menšinovou mládežou (32 % z nich rozhodne súhlasí). Zatiaľ čo vyššie uvedené zistenia (pozri odseky vyššie) ukazujú, že financie môžu byť pre mladých ľudí pri odchode do zahraničia skutočne problematické, naznačuje to, že pre znevýhodnenú mládež to môže byť prekážkou, ktorá skutočne bráni podstatne väčšiemu počtu z nich odísť do zahraničia ako v prípade ich rovesníkov zo šťastnejšieho prostredia.

Diskriminácia zabránila odchodu do zahraničia oveľa vyššiemu podielu nebinárnej mládeže (17 %) v porovnaní s mužmi (3 %) a ženami (2 %). Podobný vzorec možno pozorovať u menšinovej mládeže (6 %) v porovnaní s väčšinovou mládežou (1 %). Sú to znepokojujúce zistenia, pretože naznačujú, že diskriminačné praktiky bránia odchodu do zahraničia oveľa väčšiemu podielu mladých ľudí z rôznych menšinových prostredí. Inkluzívne postupy v prípravných fázach mobilitných pobytov by sa mali podporiť zdieľaním osvedčených postupov s organizačnými inštitúciami a mladí ľudia z menšinového prostredia by mali byť informovaní o možnostiach, ako konať v prípade, že skutočne čelia diskriminácii pri príprave na svoj mobilitný pobyt.

Nedostatok informácií bránil odchodu do zahraničia väčšiemu podielu nebinárnej mládeže (49 %) v porovnaní s ich rovesníkmi (menej ako 30 %).
Odradzovanie od rodiny bránilo oveľa väčšiemu počtu nebinárnych ľudí odísť do zahraničia (19 %) v porovnaní s ich rovesníkmi (asi 6 %). Podobný model možno pozorovať u ľudí v pohodlných ekonomických podmienkach (3 %) a tých, ktorí majú menej šťastia (9 %), ako aj u väčšinovej mládeže (5 %) a menšinovej mládeže (10 %).
Obava, že mobilitný pobyt nemusí zodpovedať osobnosti človeka, zabránila väčšiemu podielu nebinárnej mládeže odísť do zahraničia (14 %) v porovnaní s ich rovesníkmi (asi 4 %).
Zistenia ukazujú, že rôznym menšinovým skupinám, ako je nebinárna mládež, alebo mládež z ekonomicky menej šťastného prostredia a iní, často bránia odísť do zahraničia viac ako ich rovesníci z dôvodu rôznych bariér v príprave na ich mobilitu. Tieto podskupiny mladých ľudí by mali dostať vhodné informácie, ktoré by im mohli pomôcť prekonať tieto bariéry a zorganizovať si mobilitné pobyty.

Obrázok 34: Prekážky v prístupe k programom mobility, ktoré zažili mladí ľudia bez skúseností s mobilitou v roku 2022 alebo 2023, časť I.

BARIÉRY POČAS ZÁŽITKU MOBILITY

Mladých ľudí sa pýtali aj na výzvy a prekážky, ktorým čelili počas svojho pobytu na mobilite (pozri obrázok 35), a tých, ktorí v roku 2022 alebo 2023 nemali skúsenosti s mobilitou, sa pýtali na rovnaké prekážky a na to, ako im tieto prekážky bránia odísť do zahraničia (pozri obrázok 36). V oboch prípadoch bariéry vnímal len nízky podiel opýtaných, približne 30 % a menej respondentov uviedlo, že ich počas pobytu ovplyvňovali alebo im bránili v odchode do zahraničia. Jedinou výnimkou bolo vystúpenie z komfortnej zóny, ktoré ako výzvu vnímalo asi 40 % tých, ktorí odišli do zahraničia v roku 2022 alebo 2023.

Zaujímavé je, že tieto dve skupiny zdieľajú dve z najčastejšie spomínaných
bariéry: ťažkosti pri nadväzovaní priateľstiev (zažilo ich 32 % tých, ktorí odišli do zahraničia, a obáva sa ich 36 % tých, ktorí nezažili mobilitu), a nedostatok jazykových znalostí (zažilo ich 34 % tých, ktorí odišli do zahraničia a obávali sa ich 35 % tých, ktorí nezažili mobilitu).

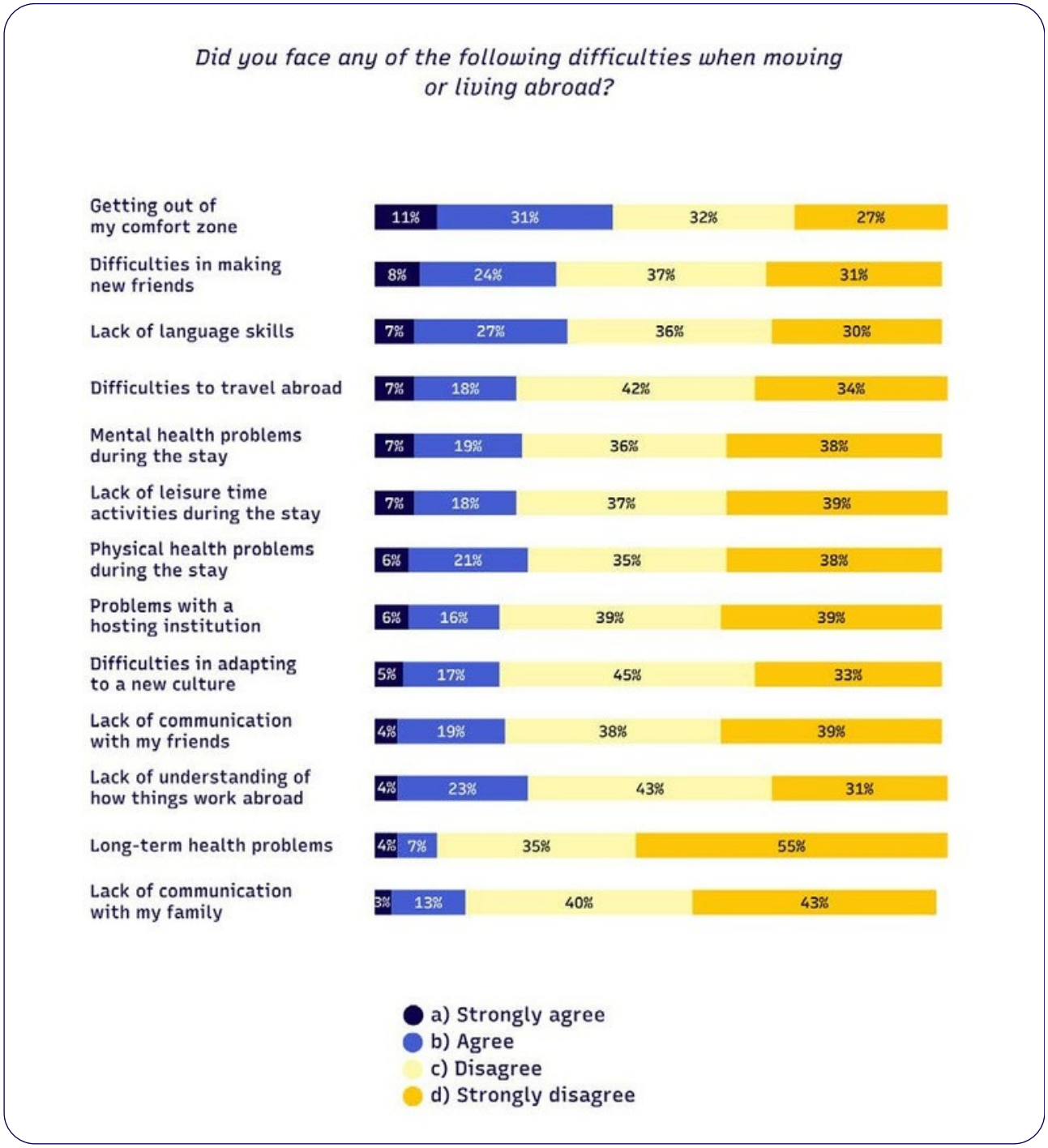
Hlbšie analýzy odpovedí tých mladých ľudí, ktorí odišli do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, ukázali nasledovné. Nebinárni mladí ľudia čelili častejšie ťažkostiam pri cestovaní do zahraničia (15 %). Je zaujímavé, že ťažkosti pri cestovaní do zahraničia boli priamo úmerné veľkosti osád, v ktorých mladí ľudia žili, t. j. kým len 3 % vidieckej mládeže čelili takýmto ťažkostiam, bolo to 5 % mladých ľudí v stredne veľkých osadách a 8 % vo veľkých mestských oblastiach. Fyzické zdravotné problémy počas pobytu boli tiež priamo úmerné veľkosti osád, v ktorých mladí ľudia žili, t. j. iba 2 % vidieckej mládeže malo takéto problémy, kým 6 % mládeže zo stredne veľkých miest a 7 % mládeže z veľkých mestských oblastí uviedlo tieto problémy. Mládež z menšín tiež častejšie uvádzala fyzické zdravotné problémy počas pobytu (10 %) v porovnaní s rovesníkmi z majoritnej skupiny (5 %).

Problémy duševného zdravia počas mobility sa vyskytli častejšie v prípade nebinárnej mládeže (20 %) v porovnaní s ich rovesníkmi (asi
6 %). Výskyt problémov duševného zdravia bol tiež priamo úmerný veľkosti osád, v ktorých mladí ľudia žijú, t. j. iba 3 % vidieckej mládeže malo takéto problémy, kým 5 % mládeže zo stredne veľkých miest resp.
7 % mládeže z veľkých mestských oblastí uviedlo zdravotné problémy. Menšinová mládež mala počas svojho pobytu problémy s duševným zdravím častejšie (11 %) ako ich rovesníci (5 %). To naznačuje, že nebinárna mládež a mladí ľudia z menšinového prostredia by mali prospech z poskytovania cielených informácií o prevencii a riešení problémov duševného zdravia počas mobility.

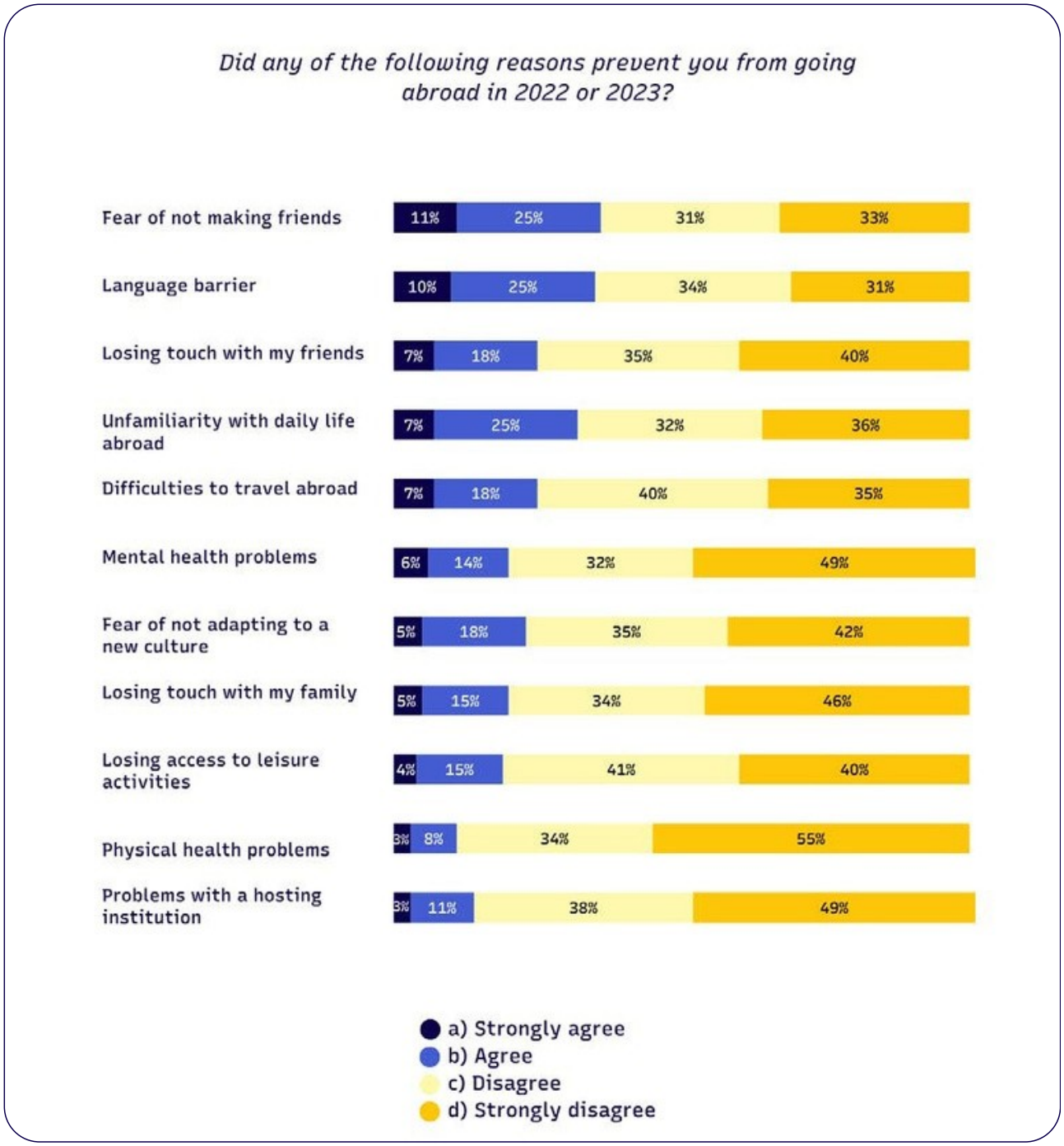
Dlhodobé zdravotné problémy častejšie uvádzala nebinárna mládež (15 %) ako ich rovesníci (asi 3 %), ako aj mládež z menšín (6 %) v porovnaní s rovesníkmi z majoritnej spoločnosti (3 %). Nedostatok voľnočasových aktivít častejšie udávala menšinová mládež (9 %) ako ich rovesníci (5 %). Ťažkosti s adaptáciou na inú kultúru častejšie uvádzali menšinoví mladí (7 %) ako majoritní (4 %) a podobne aj nepochopenie toho, ako to chodí v zahraničí (6 % menšinovej a 3 % majoritnej mládeže), nadväzovanie nových priateľov v zahraničí (11 % menšinovej mládeže v porovnaní so 7 % rovesníkov) a nedostatok jazykových znalostí (10 % menšinovej mládeže v porovnaní s rovesníkmi a problémy s hosťovaním v 6 % v porovnaní s rovesníkmi).
5 % u rovesníkov).

Zdá sa, že menšinová mládež počas svojich mobilitných pobytov systematicky viac zápasí s rôznymi výzvami. Poskytovanie informácií by sa malo zamerať na týchto mladých ľudí a poskytnúť im návod, ako úspešne zvládnuť rôzne výzvy, aby bol ich pobyt pozitívny.
Hlbšie analýzy prekážok, ktoré bránia mladým ľuďom odísť do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, ukázali nasledovné. Problémy súvisiace s cestovaním boli výraznejšie u mládeže z menej šťastného prostredia (9 %) ako u mládeže z bohatšieho prostredia (4 %), ako aj u menšín (11 %) v porovnaní s väčšinovou mládežou (5 %). Problémy duševného zdravia zabránili mnohým ďalším binárnej mládeže z odchodu na mobilitu do zahraničia (31 %) v porovnaní so svojimi rovesníkmi (okolo 6 %), ako aj z menšinového prostredia (12 % v porovnaní s 3 % majoritnej mládeže).
Problémy fyzického zdravia boli výraznejšie u menšinovej mládeže (7 %) ako u ich väčšinových náprotivkov (2 %), ako aj problémy s hostiteľskými inštitúciami (5 % u menšinovej mládeže a 2 % u väčšinovej mládeže). Strata kontaktu s priateľmi bola prekážkou častejšie u nebinárnej mládeže (17 %) v porovnaní s ich rovesníkmi (okolo 7 %), ako aj u menšín (10 % v porovnaní so 6 % u väčšinovej mládeže). Strach z neprispôsobenia sa novej kultúre sa častejšie vyskytoval v
binárna mládež (11 %, v porovnaní s asi 5 % v ostatných). Strach z nadviazania priateľov bol najvýraznejší u nebinárnej mládeže (21 %), nasledovali ženy (12 %) a najmenej sa vyskytoval u mužov (7 %). Menšinová mládež spomínala tento strach častejšie (15 %) ako väčšinová mládež (10 %).
Podobne ako v predchádzajúcich výzvach, aj v tomto súbore prekážok, je to menšinová mládež, nebinárna mládež a mládež z ekonomicky menej šťastného prostredia, ktorá zápasí viac ako ich rovesníci. Poskytovanie informácií by sa malo zamerať na týchto mladých ľudí a poskytnúť im návod, ako úspešne riešiť rôzne výzvy, aby tieto bariéry už nebránili týmto mladým ľuďom odísť do zahraničia.

Obrázok 35: Prekážky pri absolvovaní programov mobility, ako ich zažili mladí ľudia, ktorí absolvovali mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023.

Obrázok 36: Prekážky v prístupe k programom mobility, ktoré zažili mladí ľudia bez skúseností s mobilitou v roku 2022 alebo 2023, časť II.

VÝZVY VRÁTENIA SA ZO ZÁŽITOK S MOBILOU

Mladí ľudia boli požiadaní, aby rozviedli výzvy, ktorým čelili v dôsledku svojich skúseností s mobilitou po návrate domov (pozri obrázok 37), a tí, ktorí nemajú skúsenosti s mobilitou, boli vyzvaní, aby sa podelili o svoje obavy z vplyvu mobility na ich životy po jej ukončení (pozri obrázok 38). Tieto dve skupiny sa podstatne líšili v závažnosti problémov, ktoré identifikovali po návrate domov po skúsenosti s mobilitou: zatiaľ čo len asi 10 % až 20 % osôb so skúsenosťami s mobilitou zaznamenalo nejaké negatívne vplyvy, 20 % až 45 % osôb bez skúseností s mobilitou sa obávalo negatívnych dôsledkov takýchto pobytov. Zjednodušene povedané, mladí ľudia sa obávajú niektorých negatívnych dopadov, no vo väčšine prípadov sa tieto dopady mobilít neprejavia.

Najobávanejším negatívnym dopadom bolo predĺženie štúdia (obávalo sa ho 44 % osôb bez skúseností s mobilitou) a bol to aj najpravdepodobnejší vplyv (u 21 % osôb s mobilitou). Druhým najobávanejším negatívnym vplyvom mobility bol strach z premeškania iných príležitostí v živote (obávalo sa ho 44 % tých, ktorí s mobilitou nemajú žiadne skúsenosti), a tiež ho uviedlo 22 % tých, ktorí s mobilitou skúsenosti nemajú. V tomto prípade je však rozumné poznamenať, že bez ohľadu na to, aké rozhodnutia človek v živote urobí, nevyhnutne to vedie k premeškaniu iných príležitostí, a to nie je konkrétne spôsobené povahou mobility.

V niektorých prípadoch sa vyskytli štrukturálne problémy, ako je strata bývania, zamestnania alebo sociálneho zabezpečenia (13 % – 17 % osôb so skúsenosťami s mobilitou), ale obávalo sa ich systematicky viac osôb bez skúseností s mobilitou (24 % – 28 % z nich).

Hlbšie analýzy odpovedí tých mladých ľudí, ktorí odišli do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, ukázali nasledovné. Ťažkosti s bývaním častejšie uvádzali muži (8 %) ako ženy (4 %). Strata sociálneho zabezpečenia sa častejšie vyskytovala u nebinárnej mládeže (15 % v porovnaní s cca 4 % u ostatných), ako aj u menšín (7 % v porovnaní s 3 % u majoritnej mládeže). Stratu zamestnania častejšie hlásila nebinárna mládež (17 % v porovnaní s cca 4 % v ostatných), ako aj menšiny (8 % v porovnaní so 4 % u majoritnej mládeže). Menšiny si častejšie predlžovali štúdium kvôli mobilitnému pobytu (10 % v porovnaní so 6 % u majoritnej mládeže). Rodinné problémy počas pobytu častejšie uvádzala nebinárna mládež (12 % v porovnaní s cca 4 % v ostatných), ako aj menšiny (7 % v porovnaní s 3 % u väčšinovej mládeže). Premeškanie príležitostí častejšie uvádzala menšinová mládež (7 % v porovnaní s 3 % u majoritnej mládeže).

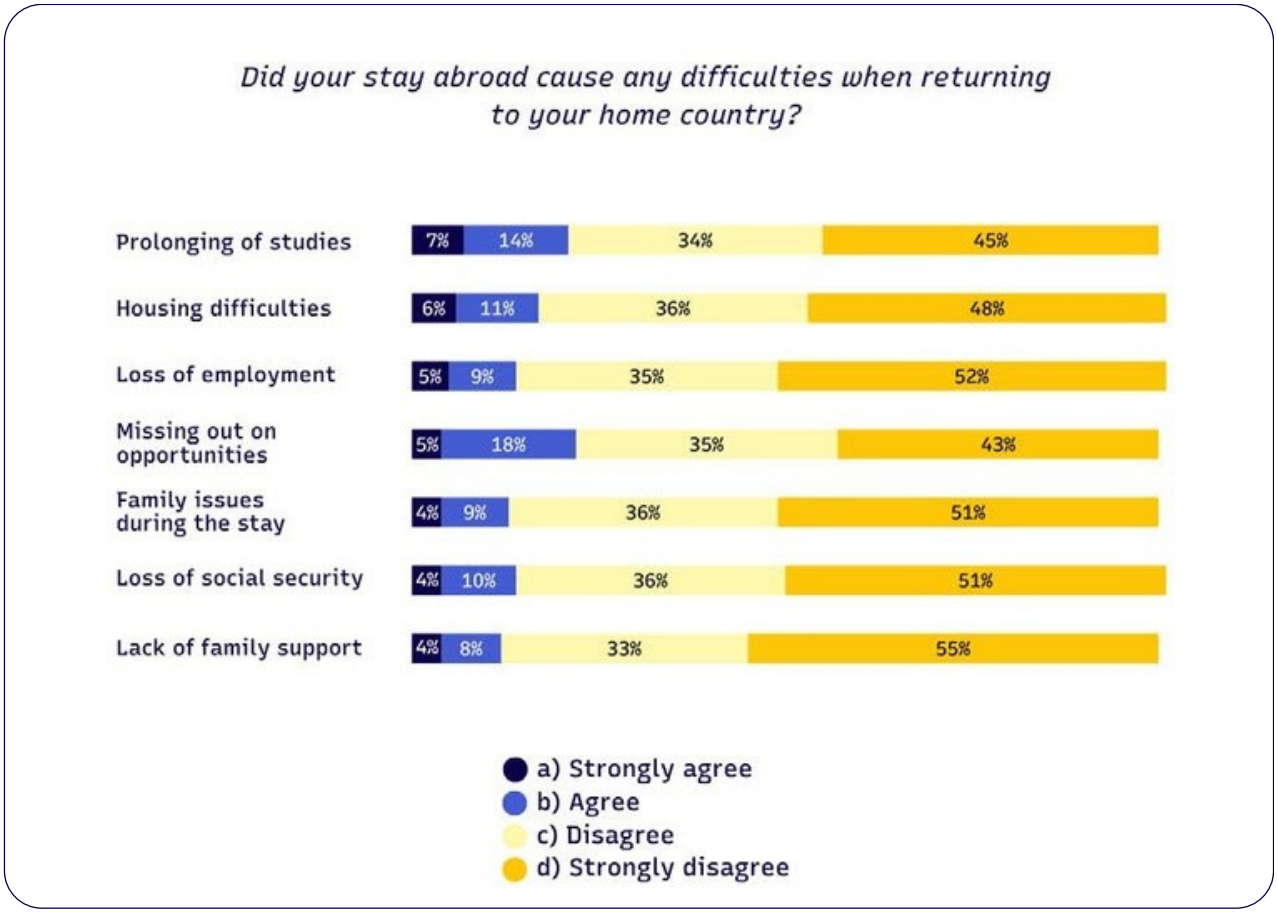
Opäť sa zdá, že rôzne menšinové skupiny mladých ľudí po návrate do svojej domovskej krajiny viac trpia negatívnymi účinkami svojich mobilitných pobytov. Usmernenie o návrate z mobilít zameraných a prispôsobených špecificky menšinovej mládeži by im mohlo v budúcnosti pomôcť lepšie sa vyrovnať s týmito výzvami.

Hlbšie analýzy obáv, ktoré bránia mladým ľuďom odísť do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, ukázali nasledovné. Ťažkosti s bývaním po návrate do domovskej krajiny sa častejšie obávali 24- až 29-roční (14 %) a

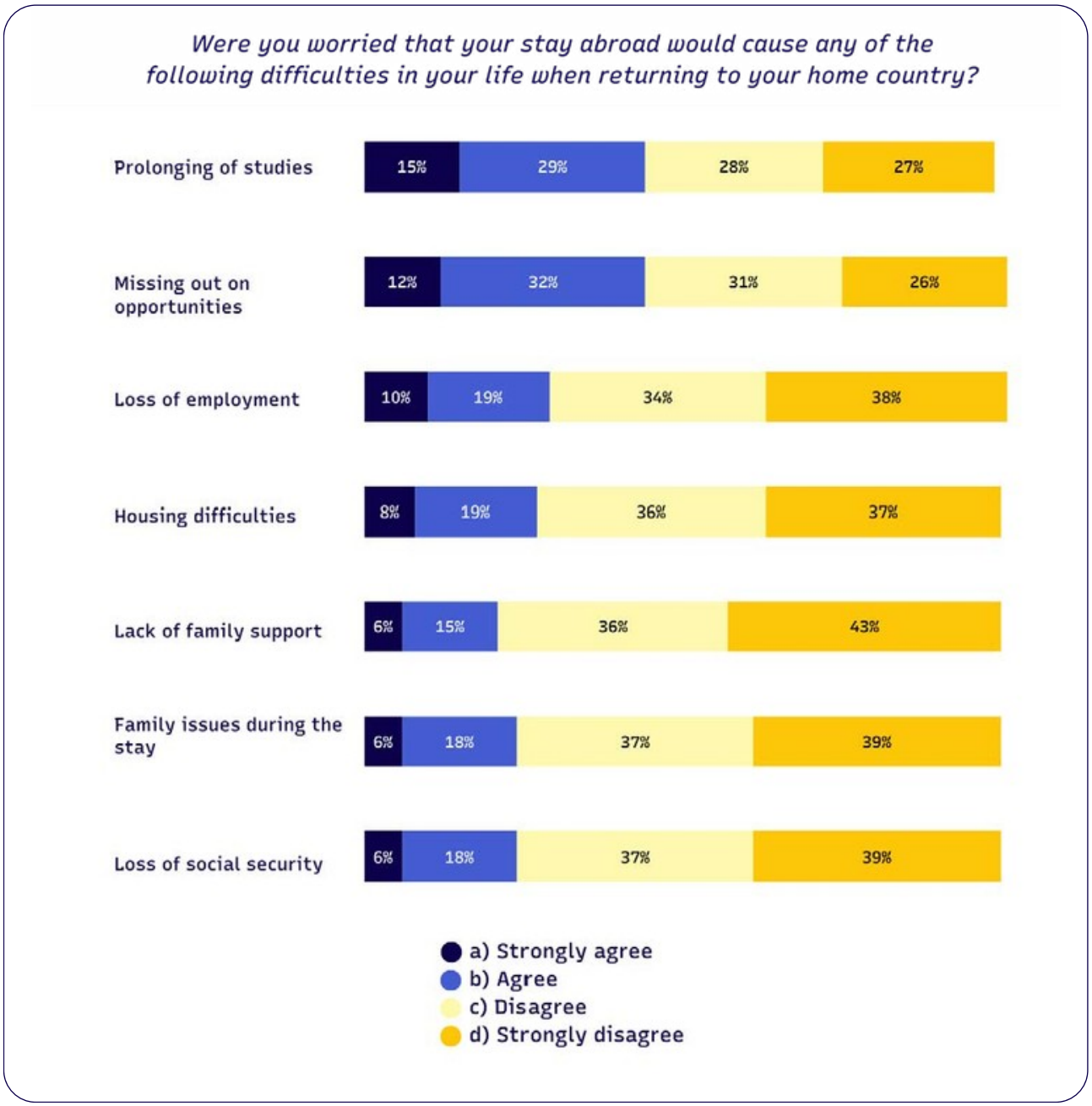
30-35-ročných (16 %), ako aj absolventov vysokých škôl (13 %) a tých, ktorí sú v menej šťastnej situácii

(11 % v porovnaní so 4 % u ich rovesníkov z bohatšieho prostredia) a medzi menšinami (12 % v porovnaní so 6 % väčšinovej mládeže). Strata sociálneho zabezpečenia bola výraznejšia u 24-ročných a starších, s približne dvojnásobným podielom tých, ktorí sa toho veľmi obávali: asi 12 %.

Výraznejšie to bolo aj u menšín (10 % v porovnaní s 5 % u ich rovesníkov). Straty zamestnania sa najviac obávali 24- až 29-roční a 30-35-roční (20 %, resp. 28 %) a vysokoškoláci (22 %), ako aj ľudia v neistej ekonomickej situácii (13 % v porovnaní s 5 % u bohatších).
Nebinárna mládež mala väčšie obavy z predĺženia štúdia v dôsledku mobility (33 %) ako iní (asi 15 %), ako aj tí z menej šťastného ekonomického prostredia (18 % v porovnaní s 12 % u mládeže v šťastnejšej ekonomickej situácii) a u mládeže z menšín (20 % v porovnaní so 14 % u väčšinovej mládeže). Rodinné problémy počas mobility a nedostatočná podpora rodiny sa častejšie vyskytujú u 30 – 35-ročných (12 %, resp. 11 %) a v menšinových skupinách (8 % a 10 %, v porovnaní s 5 % v oboch prípadoch u ich rovesníkov). Nedostatok podpory zo strany rodiny sa však viac obávajú aj ľudia v menej ekonomicky šťastnej situácii (9 % v porovnaní s 3 % u mládeže z bohatšieho prostredia) a tí, ktorí vo svojom okolí nemajú nikoho so skúsenosťami s mobilitou, ako sú rodinní príslušníci alebo priatelia (9 % v porovnaní so 6 % ich rovesníkov), a v menšinách (10 % v porovnaní s 5 % väčšinovej mládeže). Premeškania príležitostí sa viac obávajú ľudia v menej šťastnej ekonomickej situácii (14 % v porovnaní s 9 % u rovesníkov) a menšiny (16 % v porovnaní s 10 % u väčšinovej mládeže). Menšinová mládež zostáva najvýraznejšou skupinou, pokiaľ ide o obavy z rôznych negatívnych dopadov mobilitných pobytov, no hlbšie analýzy ukázali, že tieto obavy presahujú aj menšinové skupiny.
Usmernenie týkajúce sa návratu z mobility by malo byť vo všeobecnosti dostupné pre mladých ľudí s osobitnou prispôsobenou podporou pre menšinové skupiny.

Obrázok 37: Výzvy pri návrate z programov mobility, ktoré zažili mladí ľudia, ktorí absolvovali mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023.

Obrázok 38: Prekážky v prístupe k programom mobility, ktoré zažili mladí ľudia bez skúseností s mobilitou v roku 2022 alebo 2023, časť III.

KULTÚRNY ŠOK A REVERZNÝ KULTÚRNY ŠOK

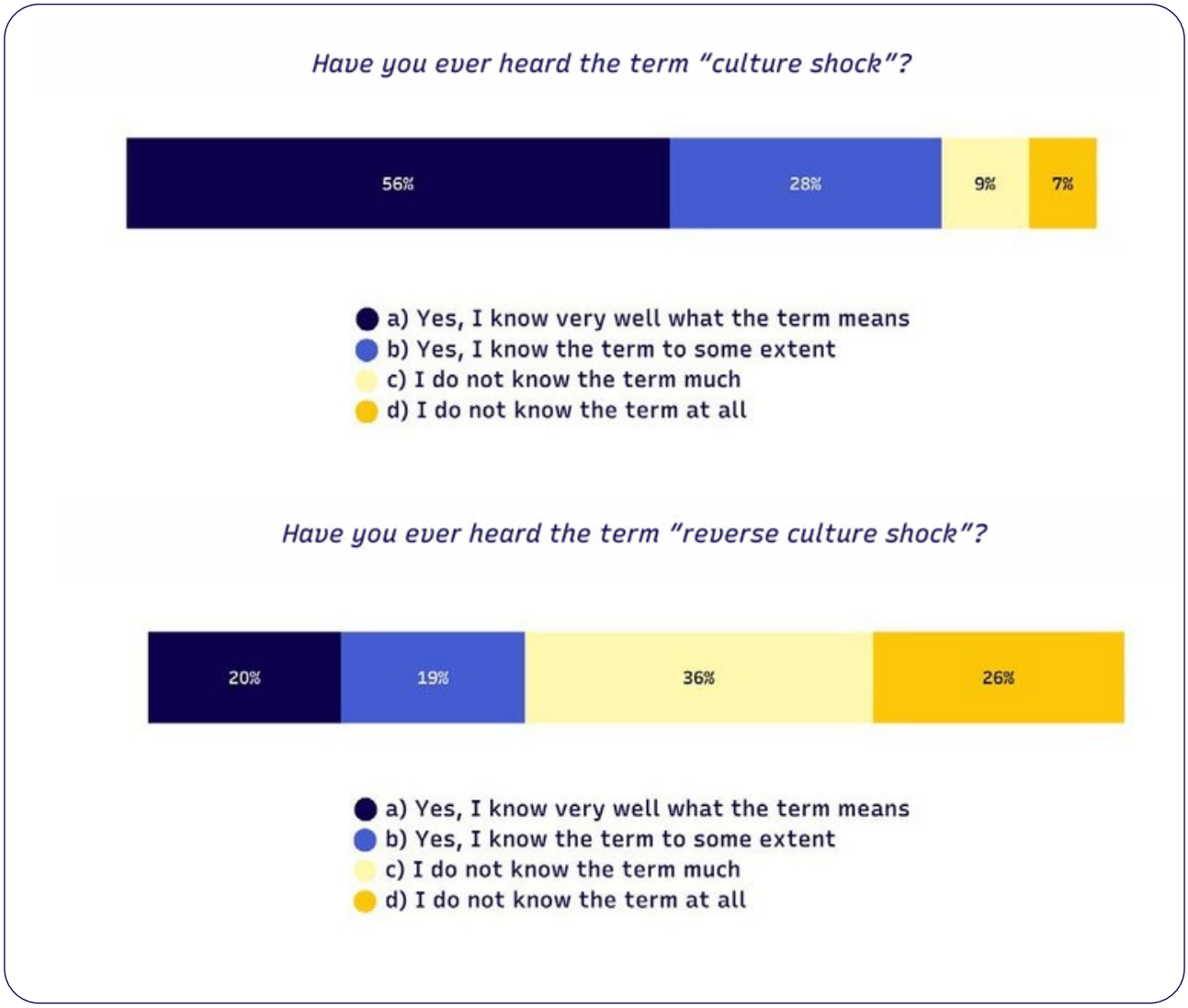
Kultúrny šok je dobre popísaný fenomén spojený so životom v cudzej krajine s inou kultúrou. Je spojená s pocitmi dezorientácie a nepokoja a môže človeka ovplyvniť psychicky aj fyzicky. Podobne spätný kultúrny šok nastáva po návrate z dlhodobého pobytu v zahraničí a prejavuje sa v rade negatívnych pocitov podobných pocitom kultúrneho šoku, ale súvisiacich s prispôsobovaním sa rodnej krajine a kultúre.

Približne 45 % respondentov Eurodesk Youth Info Survey 2025 priznalo, že zažili kultúrny šok alebo opačný kultúrny šok v dôsledku svojho pobytu v zahraničí v roku 2022 alebo 2023 (pozri obrázok 39). V skupine mladých ľudí bez skúseností s mobilitou 86 % vedelo o fenoméne kultúrneho šoku, zatiaľ čo len 39 % poznalo pojem reverzný kultúrny šok.

Detailné analýzy ukázali, že menšinová mládež bola na svojich mobilitných pobytoch náchylnejšia na kultúrny šok (13 % v porovnaní s 9 % u väčšinovej mládeže), kým obeťou opačného kultúrneho šoku boli častejšie 24 – 29-roční (21 % v porovnaní s približne 15 % u ich rovesníkov), ako aj menšiny (19 % v porovnaní so 14 % väčšinovej mládeže).
Pokiaľ ide o znalosť pojmov u tých, ktorí neodišli do zahraničia,
Tento pojem častejšie nepoznali 13-15-roční (18 % z nich tento pojem vôbec nepoznalo), ako aj tí, ktorí neukončili základnú školu a tí, ktorí základnú školu ukončili (20 % a 13 % z nich tento pojem vôbec nepoznalo). Povedomie o tomto termíne bolo priamo úmerné veľkosti sídiel, v ktorých mladí ľudia žili, t. j. kým 63 % mládeže z veľkých mestských oblastí veľmi dobre vedelo, čo tento pojem znamená, v stredne veľkých mestách to bolo len 53 % a na vidieku iba 50 %.
Podobne reverzný kultúrny šok bol neznámym pojmom pre 38 % z nich
13-15-ročných. Absencia vedomostí o reverznom kultúrnom šoku bola priamo úmerná aj veľkosti sídiel, v ktorých mladí ľudia žili, t. j. kým 24 % mladých ľudí z veľkých mestských oblastí veľmi dobre vedelo, čo tento pojem znamená, v stredne veľkých mestách to bolo len 20 % a na vidieku len 13 %.

Obrázok 39: Zažívanie kultúrneho šoku a spätného kultúrneho šoku u mladých ľudí, ktorí absolvovali mobilitný pobyt v roku 2022 alebo 2023.

Obrázok 40: Uvedomenie si kultúrneho šoku a spätného kultúrneho šoku u mladých ľudí bez skúseností s mobilitou v roku 2022 alebo 2023.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

MLADÍ ĽUDIA, KTORÍ SA ZÚČASTŇUJÚ INFORMAČNÉHO PRIESKUMU PRE MLÁDEŽ EURODESK 2025...

- ... zdieľali, že hlavným dôvodom, prečo neodísť do zahraničia, je nedostatok času. Napriek tomu sa ďalšie dôležité dôvody všetky točili okolo nedostatku informácií!
- ... identifikovali najvýraznejšie prekážky pri organizovaní mobilit v zahraničí: finančné a administratívne problémy a nedostatok informácií.
- ... poukázal na hlavné výzvy, ktoré sa vyskytujú počas mobilitných pobytov: vyjsť z komfortnej zóny, nájsť si priateľov a chýbajú vám jazykové znalosti.
- ... zdôraznil, že najčastejšie negatívne vplyvy mobility po návrate do domovskej krajiny nasledovali dlhé štúdiá, strata zamestnania, problémy s bývaním a premárnené príležitosti.
- ... súhlasili s tým, že vyššie uvedené prekážky sú relevantné pre tých, ktorí odišiel do zahraničia a obávaný tým, ktorí do zahraničia (zatiaľ) neodišli.
- ... ktorí patrili k menšinovým skupinám, nebinárnej mládeži alebo ekonomicky menej šťastní čelili vyššie uvedeným bariéram častejšie ako ich rovesníci.
- ... priznali, že polovica z nich utrpela kultúrny šok alebo naopak kultúrny šok. U mládeže menšín bola väčšia pravdepodobnosť, že bude trpieť kultúrnym šokom aj opačným kultúrnym šokom!
- ... ukázali, že povedomie o termíne kultúrny šok je primerane vysoké, ale mladí ľudia oveľa menej vedia, čo znamená opačný kultúrny šok.

KEY TAKEAWAYS!

KĽÚČOVÉ ZBERY!

KEY TAKEAWAYS!

ČO SME SA NAUČILI Z INFORMAČNÉHO PRIESKUMU PRE MLÁDEŽ EURODESK 2025?

Najdôležitejšie je, že Eurodesk Youth Info Survey 2025 prináša ďalšie silné dôkazy, ktoré ukazujú, že mladí ľudia sú veľmi otvorení cestovaniu do zahraničia na svoje mobilitné pobyty, že ich považujú za hodnotných pre všetky aspekty svojho života a že svoje skúsenosti s mobilitou hodnotia mimoriadne pozitívne (pozri predchádzajúce publikácie Eurodesk prieskumu, kde nájdete podobne pozitívne výsledky: Bárta 2022, Sabuni 2019 a 2019).

Eurodesk Youth Info Survey 2025 tiež ukazuje, že existujú skupiny mladých ľudí, u ktorých je väčšia pravdepodobnosť, že budú čeliť rôznym prekážkam, pokiaľ ide o mobility, často systematicky v rámci mnohých rôznych prvkov organizácie mobility. Sú to často mladí ľudia z menšinového prostredia, nebinárna mládež a ekonomicky menej šťastní ľudia, ale aj ľudia s nižším vzdelaním alebo v ranom veku dospievania. Hoci to nie je dobrá správa, táto správa prináša aj zistenia, ktoré majú potenciál pomôcť zlepšiť šance týchto mladých ľudí na prístup k možnostiam mobility.

Existujú podrobné zistenia o zdrojoch informácií, ktoré používajú rôzne podskupiny mladých ľudí, aké typy informácií vyhľadávajú a prostredníctvom akých platforiem alebo kanálov fungujú a v akom prostredí ich možno nájsť. Tieto detaily by sa mali použiť na vytvorenie informačných stratégií prispôsobených na mieru pre rôzne podskupiny mladých ľudí, najmä (ale nielen) tých, ktorí čelia rôznym prekážkam častejšie ako ostatní. Táto kapitola poukazuje na niektoré špecifické zistenia, ktoré môžu byť spojené s cieľom podporiť informačné úsilie mládeže.

Mladí ľudia väčšinou hľadajú informácie v prostrediach, ktoré často navštevujú, ako sú online priestory a školy, a medzi priateľmi a ich rodinami.

Aj keď niektorí mladí ľudia niekedy siahajú po špecializovaných informačných službách, ako sú poradcovia pre mobilitu, informačné služby pre mládež by mali byť primárne zamerané na prostredia, v ktorých sa mladí ľudia najčastejšie nachádzajú. Platí to najmä pre rodičov mladých ľudí, najmä tých, ktorí nemajú vlastné skúsenosti s pohybom, a tých, ktorých deti sú v ranom veku dospievania.

Pokiaľ ide o špecializované webové stránky, ako je Európsky portál pre mládež, Eurodesk, EURES alebo EuropeDirect, využívajú ich najmä mladí dospelí.

Toto zistenie dáva poskytovateľom informácií na výber: buď tieto zdroje plne prispôsobiť tejto špecifickej cieľovej skupine a spoliehať sa na iné informačné zdroje pre mladšie vekové skupiny, čo povedie k ďalšiemu posilneniu poskytovania informácií mladým dospelým prostredníctvom týchto webových stránok, alebo upraviť jazyk a obsah tak, aby boli prístupné a ústretové aj pre mladšie vekové skupiny.

Existuje potenciál pri oslovovaní špecifických skupín mladých ľudí prostredníctvom špecifických nástrojov, napríklad zistenia tohto prieskumu jasne ukazujú, že mladí dospelí a vysoko vzdelaní mladí ľudia sú náchylnejší na používanie e-mailových bulletinov alebo webových seminárov ako informačných zdrojov. V kombinácii s tým, aké konkrétne informácie hľadajú, a s konkrétnymi výhodami, ktoré identifikujú po ukončení mobility, je to ideálne na vytváranie efektívnych komunikačných stratégií pre tieto konkrétne skupiny mladých ľudí.
Sociálne médiá ako zdroje informácií často využívajú aj mladí ľudia.
Táto štúdia jasne ukazuje, že Instagram a YouTube sú široko používané mladými ľuďmi vo všetkých podskupinách. Majú potenciál stať sa hlavnými informačnými kanálmi pre informácie súvisiace s mobilitou. Facebook je platforma sociálnych médií, ktorú používajú väčšinou 24-roční a starší, a TikTok najčastejšie používajú tí, ktorí majú 23 a menej rokov. LinkedIn je platforma sociálnych sietí užitočná na šírenie informácií medzi absolventmi vysokých škôl.
Je tu priestor na podporu mladých ľudí pri uchádzaní sa o možnosti mobility. 10 % mladých ľudí opustilo svoje žiadosti o mobilitu

2022 alebo 2023 a ďalším 10 % z nich boli ich žiadosti zamietnuté.
Hoci veľký podiel mladých ľudí uviedlo, že pri vypracovávaní žiadostí nepotrebujú žiadnu podporu, mali by byť k dispozícii vhodné informácie o tejto téme vrátane toho, kde možno v prípade potreby nájsť poradenstvo a podporu.
Rôzne typy mobility boli obľúbené u rôznych podskupín mladých ľudí a tieto môžu byť použité ako usmernenie pre informačné služby pre mládež na malých, cielených informačných zdrojoch. Napríklad letné školy sú menej navštevované mladými ľuďmi z menej šťastného ekonomického prostredia. Môže to byť inšpirácia pre článok o tom, ako čo najhospodárnejšie navštevovať letné školy, kde hľadať finančnú podporu a podobné užitočné rady.

Aj keď táto štúdia opäť potvrdzuje dôležitosť kombinácie zábavy a zmysluplne stráveného času pri motivácii mladých ľudí ísť do zahraničia, hlbšie analýzy tiež ukazujú, že v určitých podskupinách mladých ľudí sú dôležité aj iné motivácie: zamestnateľnosť je dôležitá pre mladých dospelých a napríklad zisky zo vzdelania pre tínedžerov.

Eurodesk Youth Info Survey 2025 prináša protichodné zistenia v oblasti používania AI. Zatiaľ čo jej použitie v úspešných aplikáciách pripustil len veľmi malý podiel respondentov, použitie AI pri navrhovaní žiadostí sa zdalo byť oveľa bežnejšie v neúspešných žiadostiach. To môže do určitej miery odrážať realitu, keďže aplikácie navrhnuté AI môžu mať horšiu kvalitu, a preto je pravdepodobnejšie, že budú zamietnuté. Môže to súvisieť s tým, že respondenti uviedli, že používali AI v rokoch 2021 a 2022, a preto používanie AI nebolo také rozšírené ako dnes a AI boli menej rozvinuté a poskytovali výstupy nižšej kvality ako dnes.

Do určitej miery však môžu byť zistenia ovplyvnené neochotou respondentov podeliť sa o to prostredníctvom prieskumu, pričom táto neochota môže byť väčšia u úspešných uchádzačov ako u odmietnutých. Ak táto oblasť zostáva predmetom záujmu informačných služieb pre mládež, mala by sa ďalej skúmať prostredníctvom rozhovorov alebo podobných kvalitatívnych metód, pretože tieto majú väčšiu šancu odhaliť pravdivé informácie, ako aj objasniť širší kontext a dôvody používania AI v kontexte mobility.

Ako už bolo spomenuté vyššie, mladí ľudia hodnotia svoje skúsenosti s mobilitou vysoko pozitívne. Existuje však jedna podskupina, kde je toto nadšenie potlačené: binárna mládež. To vyvoláva otázky o začlenení tejto konkrétnej skupiny do prostredia medzinárodnej mobility.

Predstavuje tiež oblasť, v ktorej by informačné služby pre mládež mohli podporovať organizačné (vysielajúce a hosťujúce) inštitúcie (napr. aké mechanizmy zaviesť, aby sa zabezpečilo, že nebinárna mládež sa cíti začlenená), nebinárnu mládež (napr. ako sa vysporiadať s novým prostredím a nadviazať pohodlnú komunikáciu a vzťahy) a mladých ľudí vo všeobecnosti (napr. ako sa spravodlivo správať k nebinárnej mládeži).
Eurodesk Youth Info Survey 2025 odhalil najbežnejšie prekážky, ktoré sa vyskytujú počas mobilít a ktoré bránia mobilite.
Finančné a administratívne problémy, ťažkosti s nadväzovaním nových priateľov v zahraničí, chýbajúce jazykové znalosti, vystupovanie z komfortnej zóny, a čo je najdôležitejšie, nedostatok informácií. Všetky tieto predstavujú pevný základ pre vytvorenie špecifického informačného obsahu pre mládež: riešenie týchto konkrétnych prekážok môže niektorým mladým ľuďom pomôcť pri organizovaní ich mobilitných pobytov a iným, aby ich pobyt bol príjemný a úspešný. Ako už bolo spomenuté vyššie, rôzne menšiny budú čeliť týmto prekážkam častejšie ako ich rovesníci z väčšinového prostredia, a preto by to informačné služby pre mládež mali brať do úvahy pri navrhovaní nového informačného obsahu.
Po ukončení mobility mladí ľudia uviedli problémy, ktorým museli čeliť najčastejšie: predĺženie štúdia, strata zamestnania, problémy s bývaním alebo premeškané príležitosti. Toto všetko sú dôležité otázky, ktoré ovplyvňujú, ako pozitívne mladí ľudia vnímajú svoje mobilitné pobyty: čím viac sa s týmito ťažkosťami stretávajú, tým menej sú nadšení z hodnotenia mobility. Informačné služby pre mládež by sa mali zaoberať fázou návratu z mobility, pričom treba pamätať na to, že mládež z menšín opäť častejšie čelí týmto výzvam.
Približne polovica mladých ľudí, ktorí absolvovali mobilitu v roku 2022 alebo 2023, priznala, že utrpela kultúrny šok a opačný kultúrny šok. Toto zistenie spolu so skutočnosťou, že problémy duševného zdravia boli hlásené aj v súvislosti s mobilitnými pobytmi, naznačuje, že informačné služby pre mládež by sa mali zaoberať touto oblasťou.
Zatiaľ čo povedomie o termíne „kultúrny šok“ je vysoké, pre termín „reverzný kultúrny šok“ je to naopak. Navyše, jednoduché povedomie o tomto fenoméne nedáva mladým ľuďom prostriedky na riešenie týchto stavov. Informačné služby pre mládež by mohli vytvoriť praktické usmernenia o tom, ako sa vysporiadať s (reverzným) kultúrnym šokom, alebo by mohli nasmerovať mladých ľudí na špecializované služby, ktoré im môžu pomôcť pri riešení týchto problémov.
Ako vidno z tejto poslednej kapitoly, táto štúdia prináša podrobné informácie o tom, ako mladí ľudia vnímajú oblasť mobility, pričom všetky sú relevantné a potenciálne veľmi užitočné pre informačné služby pre mládež.

BIBLIOGRAFIA

Bárta, O. (2022). Eurodesk Youth Info Survey 2022: Mobilita a úloha informácií pre mládež. Vydal Eurodesk. Online, dostupné na https:// eurodesk.eu/wp-content/uploads/2022/06/ED_survey_22_WEB_Final.pdf Bárta, O., Ples, M. (2023). Udržateľnosť vo vzdelávacej mobilite: Kompendium postupov. Online, dostupné na https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/129798510/Udržateľnosť+v+LM+Compendium+of+Practices.pdf/cd2e81e3-b11e-c3b6-138d-fc82ab44eb59?t=1701862170219

Bárta, O., Ples, M. (2021). Udržateľnosť vo vzdelávacej mobilite: *prieskumná štúdia. Európska platforma pre vzdelávaciu mobilitu v oblasti mládeže. Online, dostupné na https://pjp-eu.coe.int/*dokumenty/42128013/47261800/Sustainability+in+Learning+Mobility_Exploratory+Study+by+B%C3%A1rta+Ples.pdf/fef158f2-5309-5156-f571-da65253095e1#:~:text=%E2%80%9CSudržateľnosť%20v%20vzdelávaní%20mobilita%E2%80%9D%20znamená,sociálne%20a%20ekonomické%20udržateľnosť%20princípy

Borromeo, K. (2021). Beyond Average: Existujú rodové rozdiely v *dobrovoľníctvo? Online, dostupné na https://www.unv.org/Success-stories/*nad-priemery-do-rodovych-rozdielov-existuju-dobrovolnictvo

Európska environmentálna agentúra. (2018). Nerovnomerné vystavenie a nerovnaké vplyvy: *sociálna zraniteľnosť voči znečisteniu ovzdušia, hluku a extrémnym teplotám v Európe. Luxemburg, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie. online,* k dispozícii na https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/unrovnaké-expozičné-a-nerovnaké-vplyvy

Európskej únie. (2022). Bleskový Eurobarometer 502. Mládež a demokracia v *Európsky rok mládeže. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie* únie. Online, dostupné na https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2282

Sabuni, S. (2018). Prieskum Eurodesk 2017: Mobilita a úloha mládeže *Informácie. Vydal Eurodesk. Online, dostupné na https://eurodesk.eu/*wp-content/uploads/2018/02/eurodesk_survey-2017-01.pdf

Sabuni, S. (2019). Prieskum Eurodesk 2019: Mobilita a úloha mládeže *Informácie. Vydal Eurodesk. Online, dostupné na https://eurodesk.eu/*wp-content/uploads/2019/10/ED-SURVEY-2019.pdf

Wiepking, P., Einolf, Ch.J., Yang, Y. (2022). „Gendered Pathways to Giving *a dobrovoľníctvo: podobné alebo odlišné v rôznych krajinách? Štvrťročník pre neziskový a dobrovoľnícky sektor, 52(1), 5-28, dostupný na https://journals.*sagepub.com/doi/full/10.1177/08997640211057408

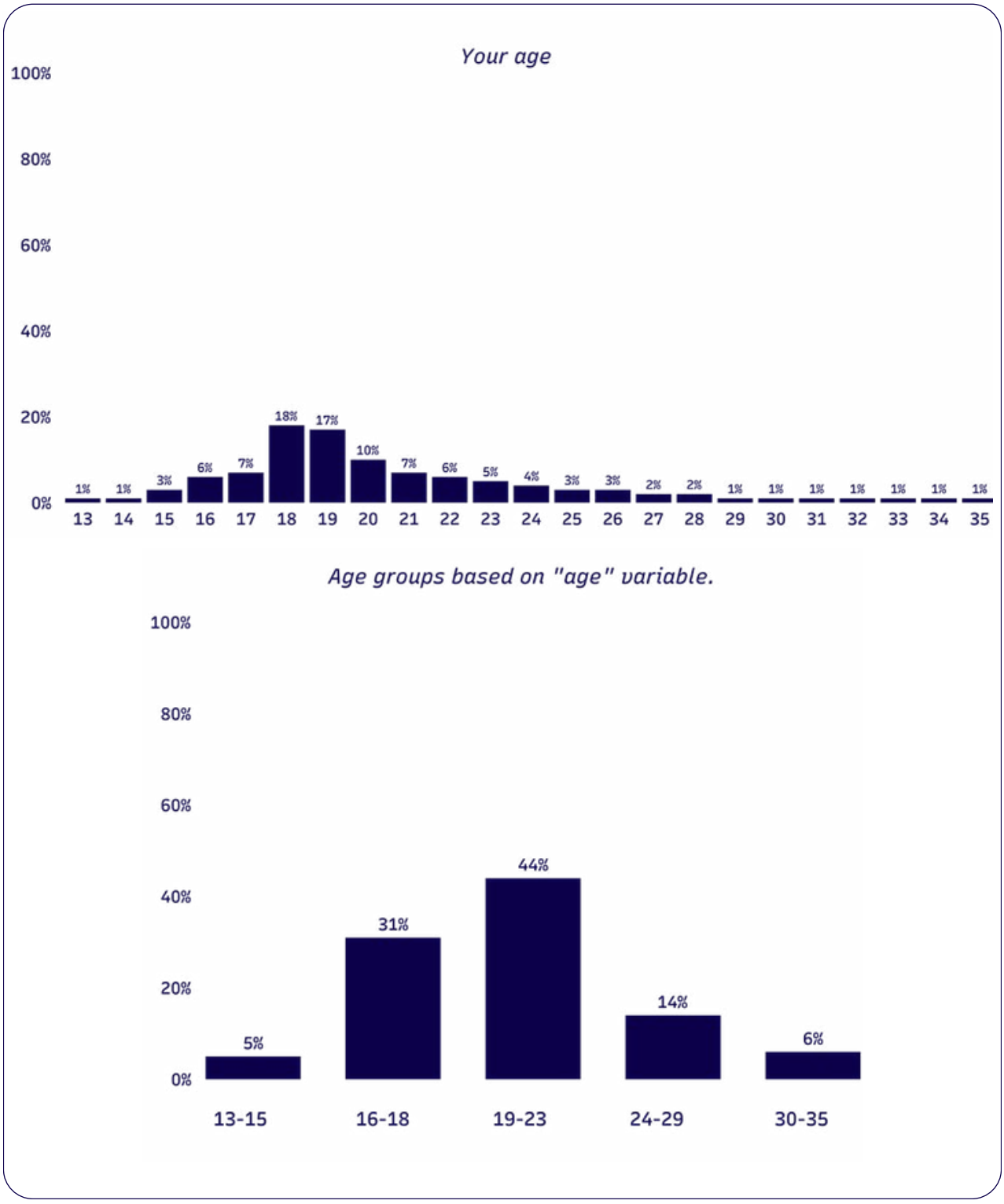
PRÍLOHY

VZORKA INFORMAČNÉHO PRIESKUMU PRE MLÁDEŽ EURODESK 2025

Prieskum mal celkovo 9 903 odpovedí, po vyčistení odpovedí tých, ktorí prekročili prípustné vekové limity (t. j. mladších ako 13 rokov a starších ako 35 rokov), zostalo 9 877 odpovedí. Okrem toho boli do analýz zahrnutí iba tí respondenti, ktorí odpovedali aspoň na 50 zo 76 otázok prieskumu (t. j. aspoň 65,8 %), aby sa zabezpečila spoľahlivosť odpovedí, čím sa počet odpovedí zvýšil na 7 360. Napokon odpovede, ktoré obsahovali nesúvislé odpovede (napr. tí, ktorí tvrdili, že majú 13 rokov), boli tiež vyradené z celkového súboru údajov a zároveň boli z celkového súboru údajov odstránené. počet respondentov Eurodesk Youth Info Survey 2025 na 7144. Všetkých týchto 7144 odpovedí bolo analyzovaných a zistenia z tohto dátového korpusu sú prezentované v tejto správe.

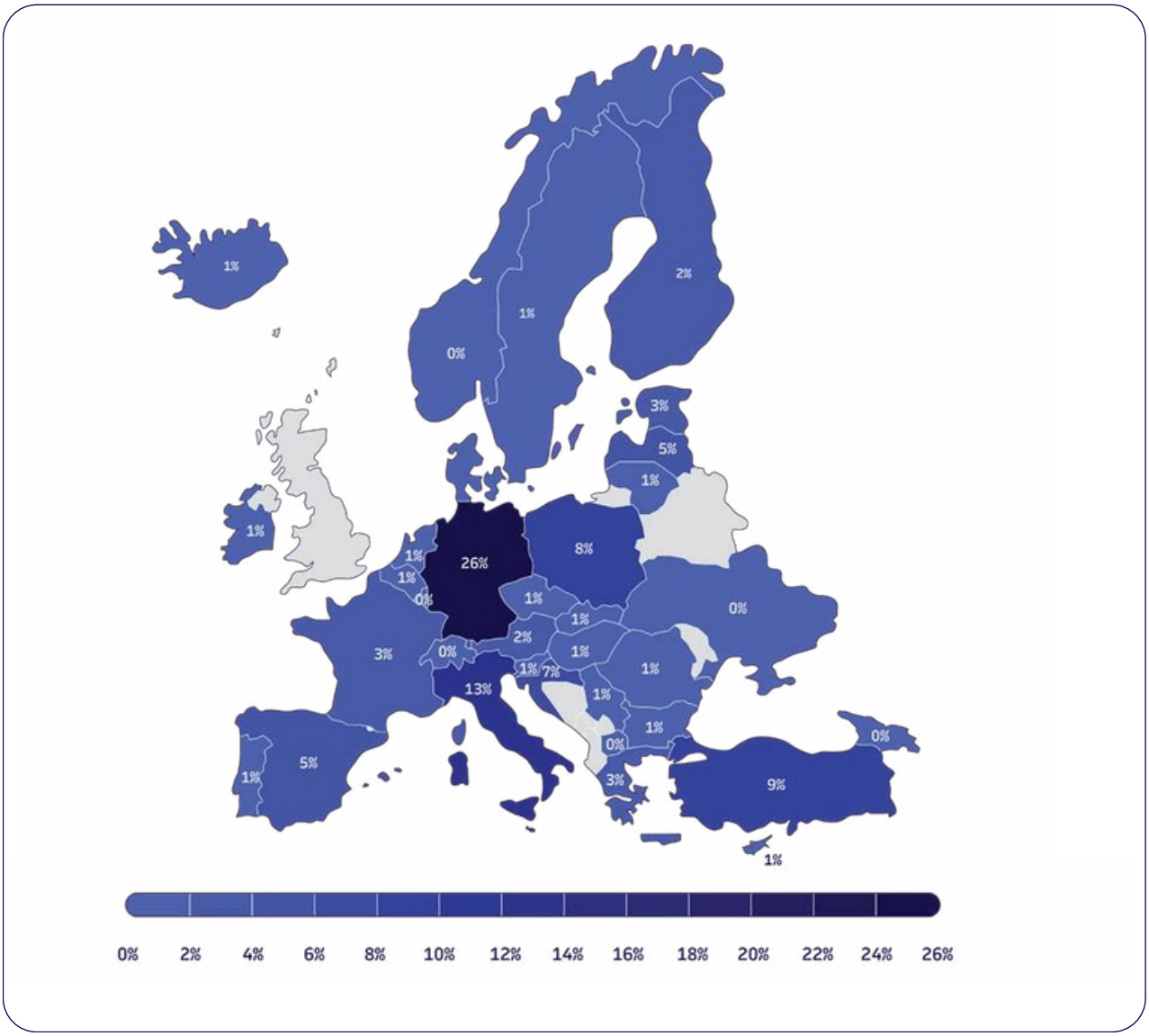
Väčšina respondentov Eurodesk Youth Info Survey 2025 mala 18, 19 a 20 rokov (pozri obrázok 41), pričom najviac sú zastúpené vekové skupiny 19-23-roční (44%) a 16-16-roční (31%). Boli použité tieto vekové skupiny na ďalšie skúmanie rozdielov v názoroch na rôzne témy a v súlade s predchádzajúcim prieskumom Eurodesk Youth Info Survey (Bárta 2022: 11) predstavovali tieto špecifické charakteristiky:

- 13-15-roční: Mladí ľudia, ktorí väčšinou ešte chodia povinnú školskú dochádzku a sú právne považovaní za maloletých, čo má dôsledky na ich možnosti mobility (napr. môže byť potrebný súhlas zákonného zástupcu na vycestovanie do zahraničia atď.);
- **16-18-roční: Mladí ľudia často navštevujú vyššie stredné školy vzdelanie (stredné školy) a stále sú zo zákona maloletí, čo má dôsledky na ich možnosti mobility;**
- 19-23-roční: Mladí ľudia, ktorí buď vstupujú na trh práce, resp. navštevujú univerzitu, ktorí sú už právne uznaní za dospelých a môžu cestovať cez hranice krajiny v súlade so všeobecnými predpismi;
- 24-29-roční: Mladí ľudia buď už na trhu práce, resp. vstup na trh práce po ukončení vysokej školy; a
- **30-35-roční: Mladí ľudia v pokročilom štádiu kariéry a súkromným životom.**

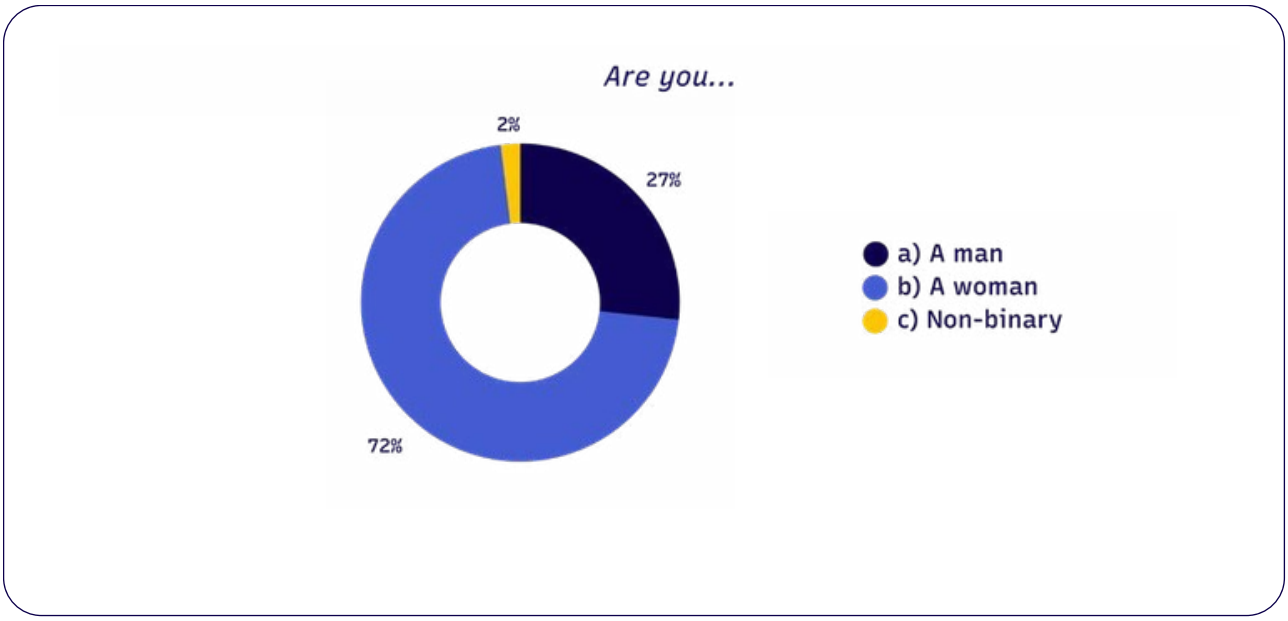

Obrázok 41: Vek respondentov.

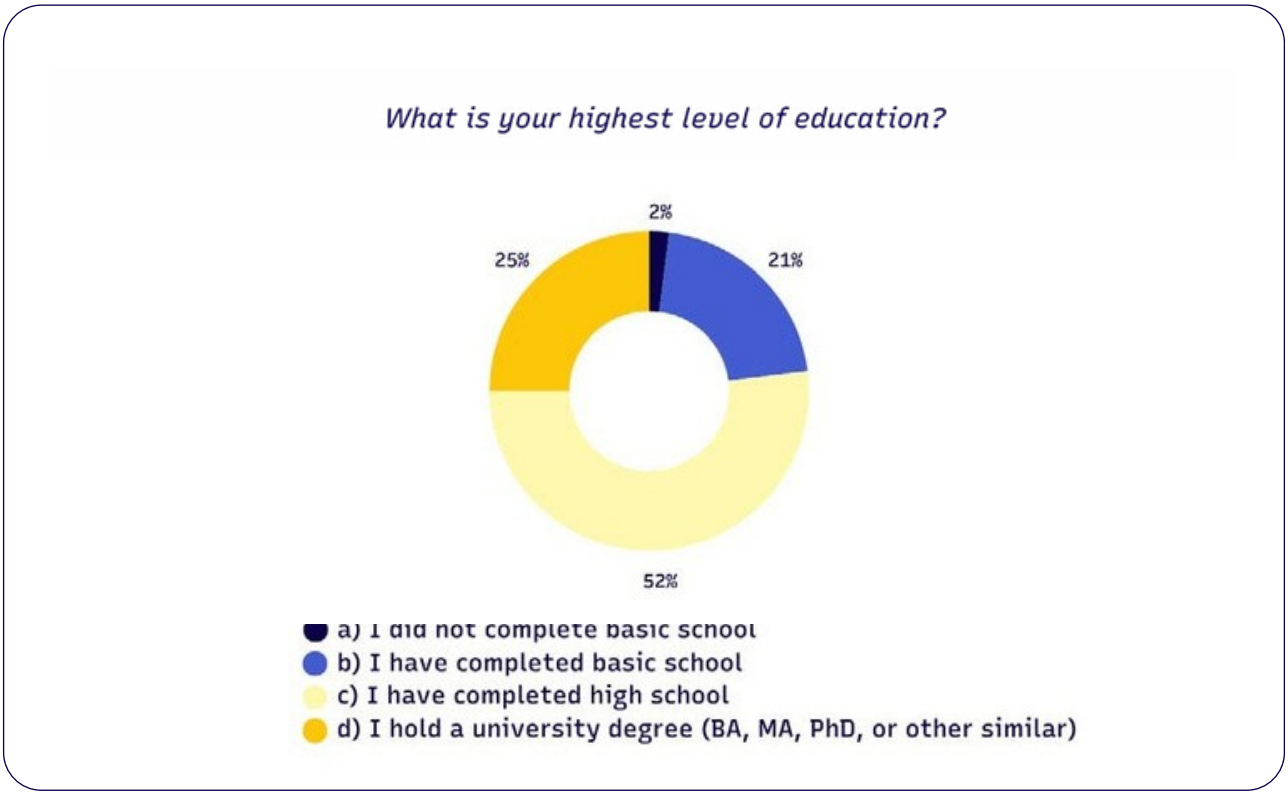
Respondenti z Eurodesk Youth Info Survey 2025 mali najčastejšie bydlisko v Nemecku (26 %), Taliansku (13 %) a Turecku (9 %; pozri obrázok 42).
Väčšinu respondentov tvorili ženy (72 %) a malá menšina respondentov sa označila za nebinárnu mládež (2 %; pozri obrázok 43).
Väčšina respondentov boli absolventi stredných škôl (52 %; pozri obrázok 44).
Väčšina respondentov sa vzdelávala alebo odborne vzdelávala na plný alebo čiastočný úväzok (74 %) a 16 % sa nezúčastňovalo vzdelávania, zamestnania ani odbornej prípravy (NEET; pozri Obrázok 45).
Väčšina respondentov pochádzala z mestských alebo metropolitných oblastí (55 %), pričom len menšina mala bydlisko vo vidieckych alebo odľahlých oblastiach (16 %; pozri obrázok 46).
Respondenti pochádzajúci z vidieckych oblastí mali s väčšou pravdepodobnosťou ukončenú iba základnú školu (31 %) v porovnaní s respondentmi z veľkých mestských oblastí (13 %). Podobne tí, ktorí bývajú vo veľkých mestských oblastiach, mali s väčšou pravdepodobnosťou vysokoškolské vzdelanie (30 %) ako ich kolegovia z vidieckych oblastí (15 %).

Obrázok 42: Miesto bydliska respondentov.

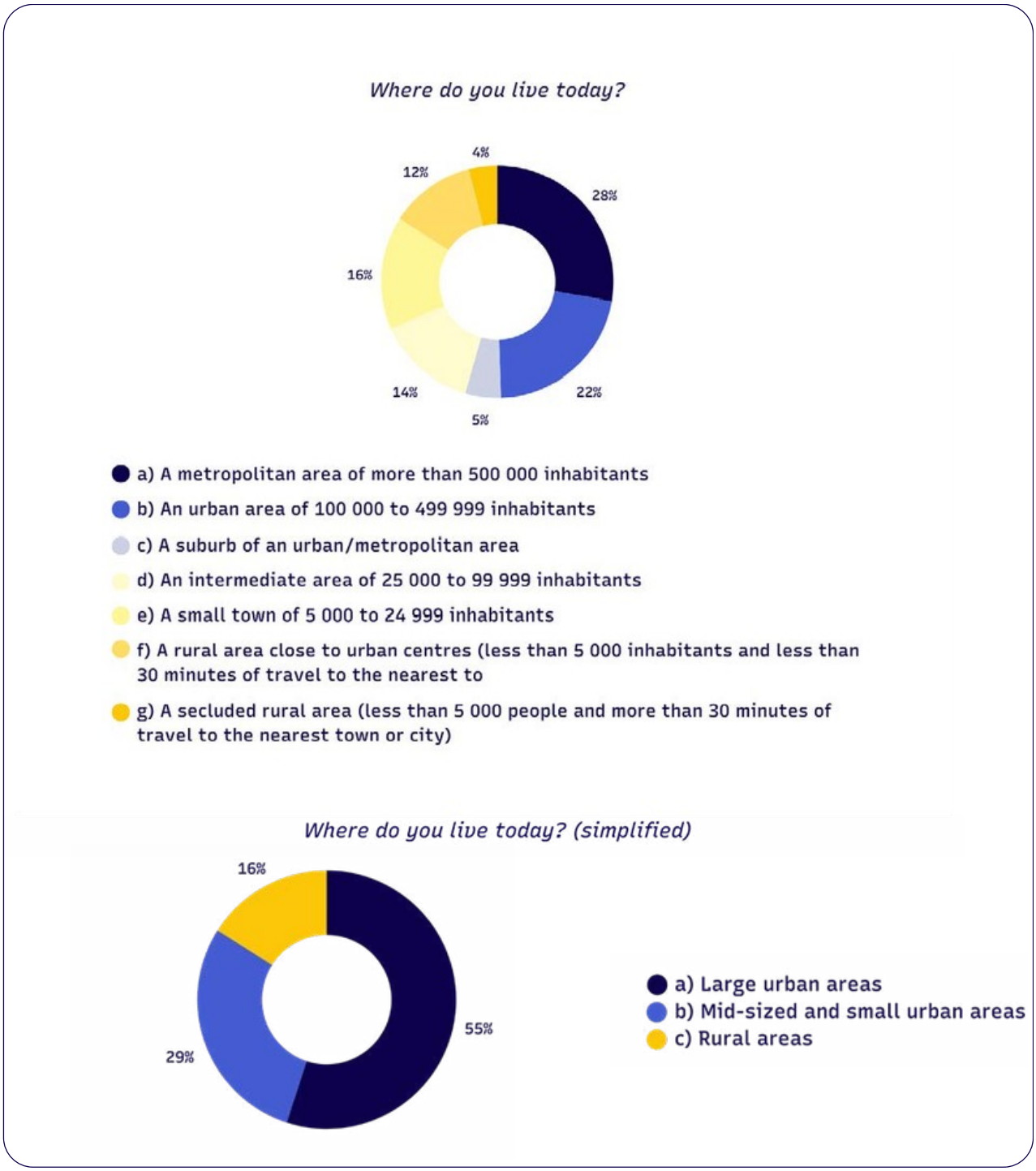
Obrázok 43: Pohlavie respondentov.

Obrázok 44: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie respondentov.

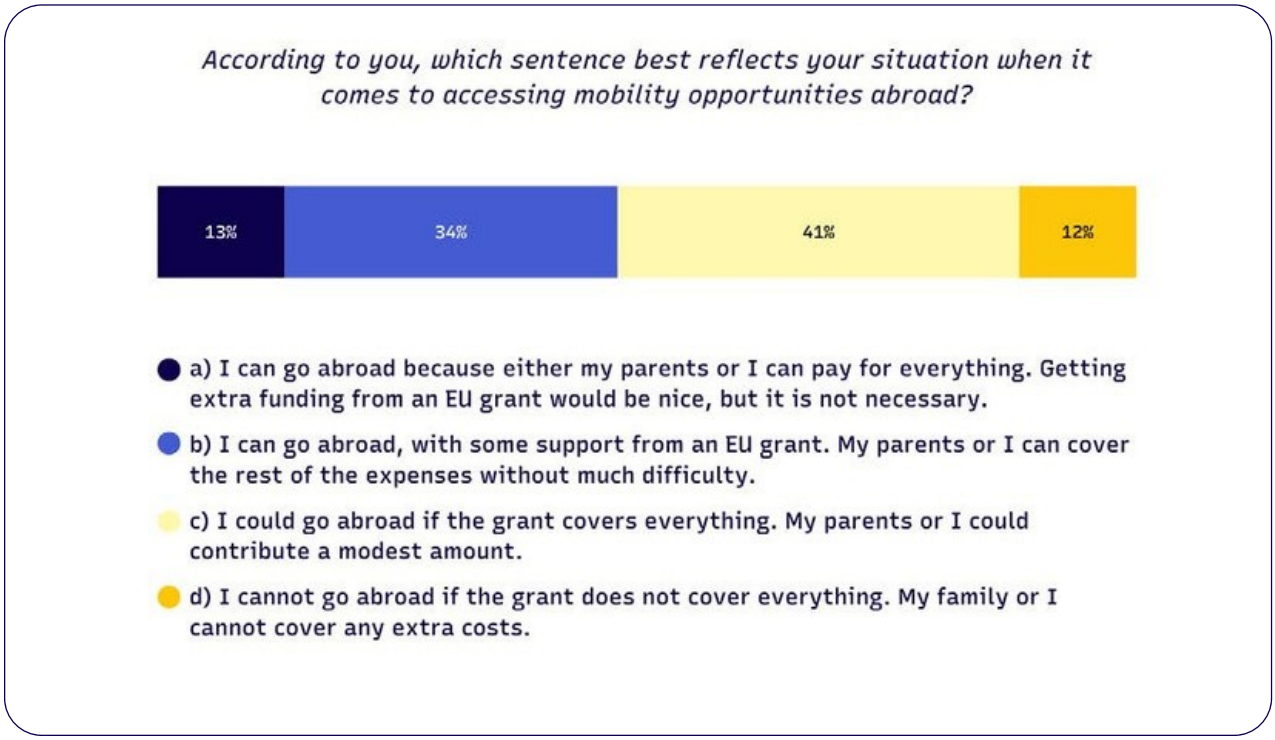

Obrázok 45: Ekonomická aktivita respondentov.

Obrázok 46: Veľkosť sídiel, v ktorých mali respondenti bydlisko.

Respondenti boli tiež požiadaní, aby zhodnotili svoju ekonomickú situáciu v kontexte mobility mládeže (pozri obrázok 47). Pre 53 % respondentov boli grantové schémy EÚ absolútne kľúčové: do zahraničia mohli ísť len v prípade, že boli finančne podporení prostredníctvom týchto grantových schém. Ďalších 34 % opýtaných mohlo ísť do zahraničia s grantovou podporou EÚ, ale pokrytie niektorých výdavkov im nerobilo problémy. A len 13 % všetkých respondentov uviedlo, že by mohli ísť do zahraničia bez akejkoľvek finančnej podpory. Na účely hlbších analýz boli dve skupiny mladých ľudí, pre ktorých odchod do zahraničia nepredstavoval žiadne alebo len malé finančné starosti, zrútené do skupiny nazvanej „mladí ľudia z bohatého prostredia“ a dve skupiny mladých ľudí, pre ktorých cestovanie do zahraničia predstavuje vážne finančné problémy, boli zrútené do jednej skupiny opísanej ako „mladí ľudia z menej šťastného finančného prostredia“.

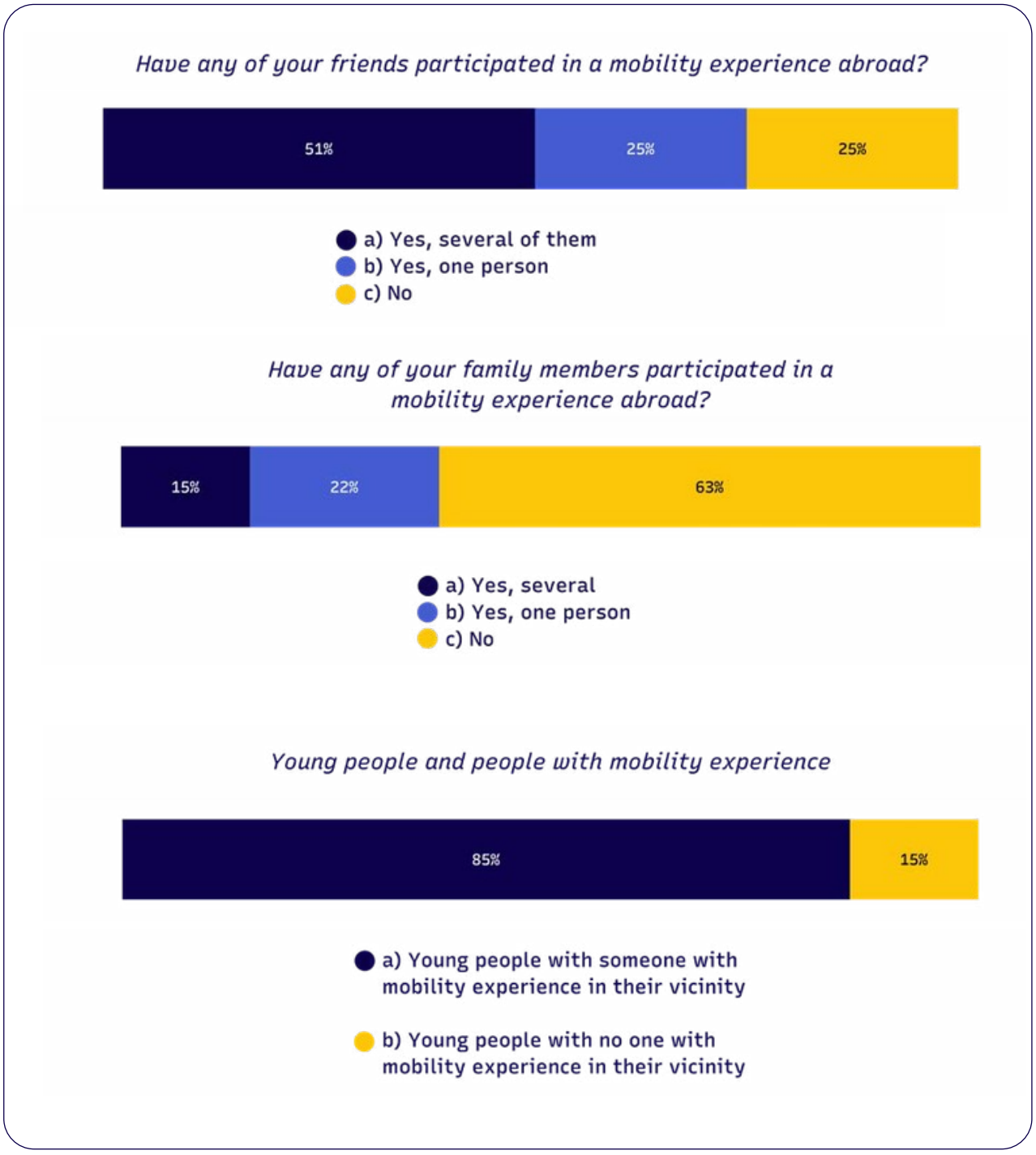

Obrázok 47: Ekonomická situácia respondentov.

Mladých ľudí sa pýtali aj na skúsenosti s mobilitou ich priateľov a rodiny (pozri obrázok 48). Zatiaľ čo viac ako polovica opýtaných uviedla, že má niekoľko priateľov so skúsenosťami s mobilitou, len 15 % to môže povedať o svojich rodinných príslušníkoch. Svedčí to o pomerne hlbokom generačnom rozdiele medzi mladšou a staršou generáciou, kde skúsenosti s mobilitou medzi mladšími generáciami začali byť pomerne bežné, zatiaľ čo u starších generácií to zďaleka neplatí. Potvrdili to aj ďalšie analýzy, ktoré ukazujú, že kým 30 – 40 % 13 – 18-ročných poznalo viacero priateľov so skúsenosťami s mobilitou, vo vekovej skupine 30 – 35-ročných sa tento podiel vyšplhal na 66 %. Inými slovami, skúsenosti s mobilitou sú v dnešnej mladej generácii čoraz bežnejšie.

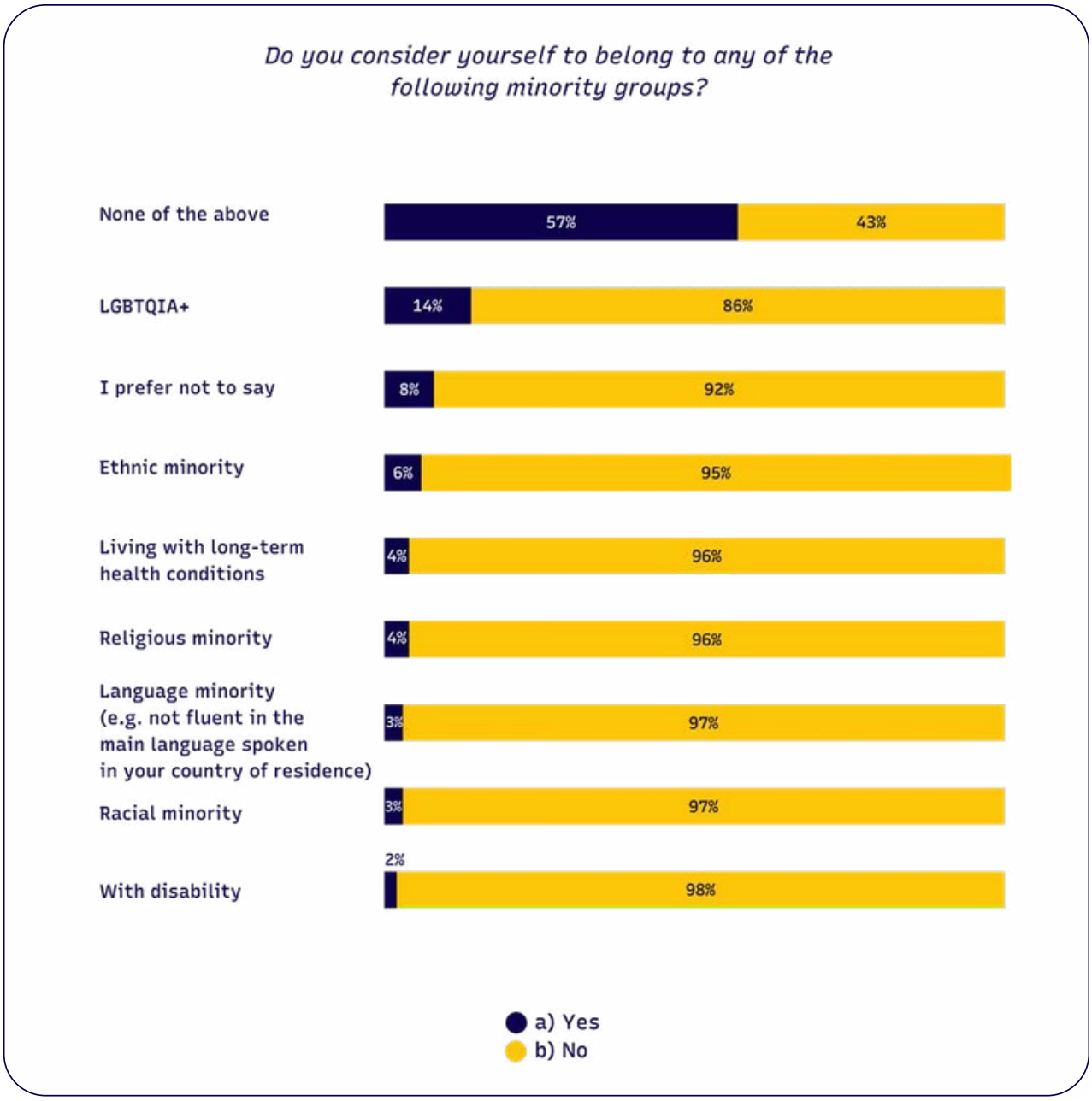
Pochádzanie z rodín so skúsenosťami s mobilitou malo tiež pozitívny vplyv na počet priateľov so skúsenosťami s mobilitou: 80 % mladých ľudí pochádzajúcich z rodín s viacerými členmi so skúsenosťami s mobilitou malo aj niekoľko priateľov so skúsenosťami s mobilitou, zatiaľ čo iba 43 % z rodín bez skúseností s mobilitou malo niekoľko priateľov so skúsenosťami s mobilitou. Mať v blízkosti niekoho so skúsenosťami s mobilitou bolo pozitívne spojené s absolvovaním vlastnej skúsenosti s mobilitou: 81 % tých, ktorí nemali žiadnych priateľov so skúsenosťami s mobilitou, neodišlo do zahraničia v roku 2022 alebo 2023, zatiaľ čo len
45 % tých, ktorí mali niekoľko priateľov so skúsenosťami s mobilitou, neodišlo do zahraničia v rovnakom období.

Celkovo však ohromujúcich 86 % opýtaných malo vo svojom okolí aspoň jednu osobu, či už člena rodiny alebo priateľa, so skúsenosťami s mobilitou a iba 15 % opýtaných nikoho s takouto skúsenosťou nepoznalo. Dokonca aj toto kombinované opatrenie bolo dobre prepojené so skúsenosťami s mobilitou samotných mladých ľudí, pričom 43 % tých, ktorí mali vo svojom okolí aspoň jednu osobu so skúsenosťami s mobilitou, si v roku 2022 alebo 2023 zrealizovalo svoj vlastný mobilitný pobyt, zatiaľ čo medzi tými, ktorí v ich okolí nemali skúsenosti s mobilitou, bolo iba 17 % tých, ktorí odišli do zahraničia v roku 2022 alebo 2023.

Obrázok 48: Okolie ľudí so skúsenosťami s mobilitou.

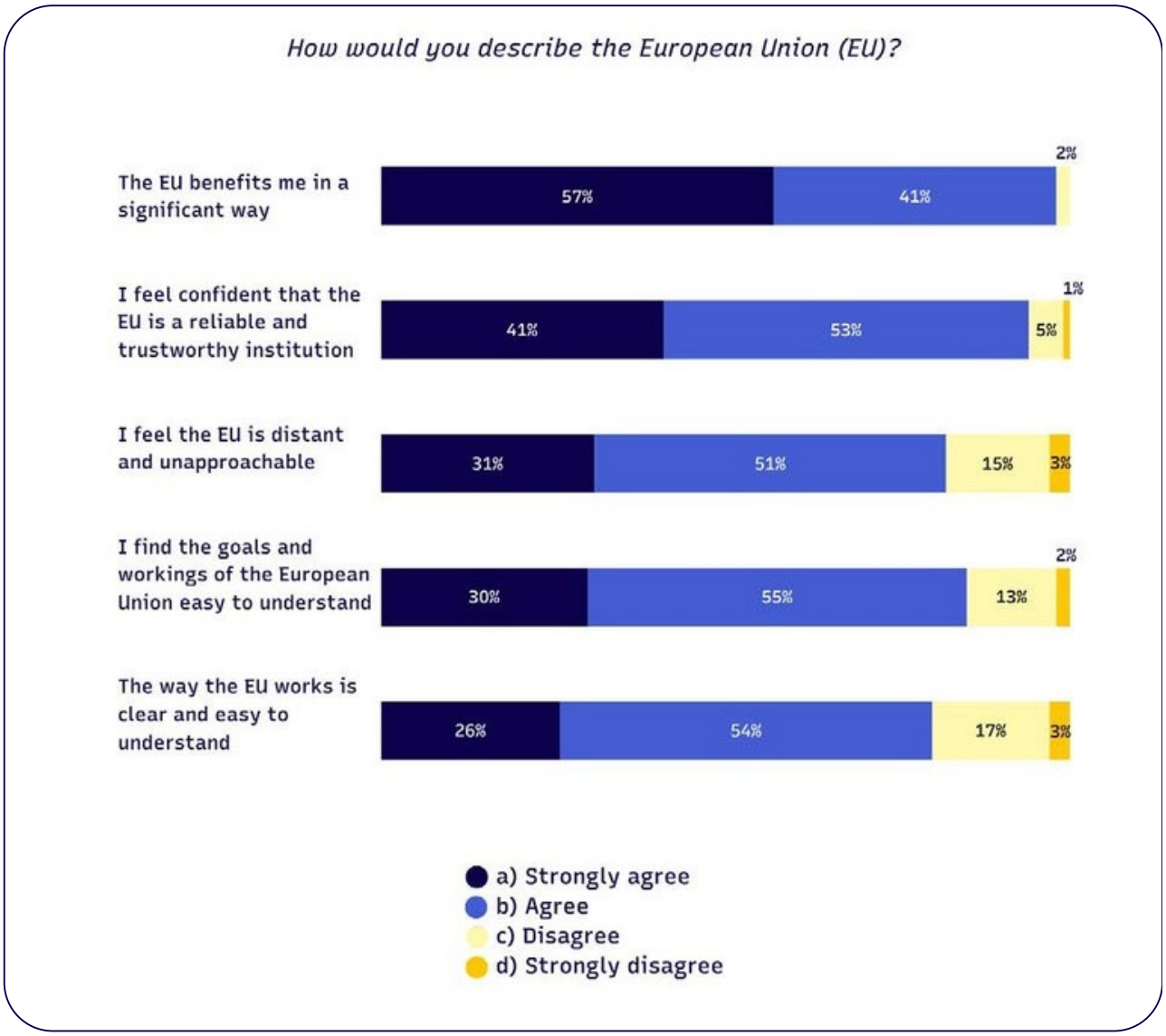
Respondenti mali tiež príležitosť podeliť sa o ďalšie informácie o svojom pozadí (pozri obrázok 49). Takmer 60 % opýtaných potvrdilo, že nepochádzajú zo žiadneho menšinového prostredia, 14 % potvrdilo príslušnosť ku komunite LGBTQIA+, 8 % radšej nezdieľalo podrobnosti o svojom menšinovom pôvode a 6 % patrilo k etnickej menšine.

Obrázok 49: Menšinový pôvod u respondentov.

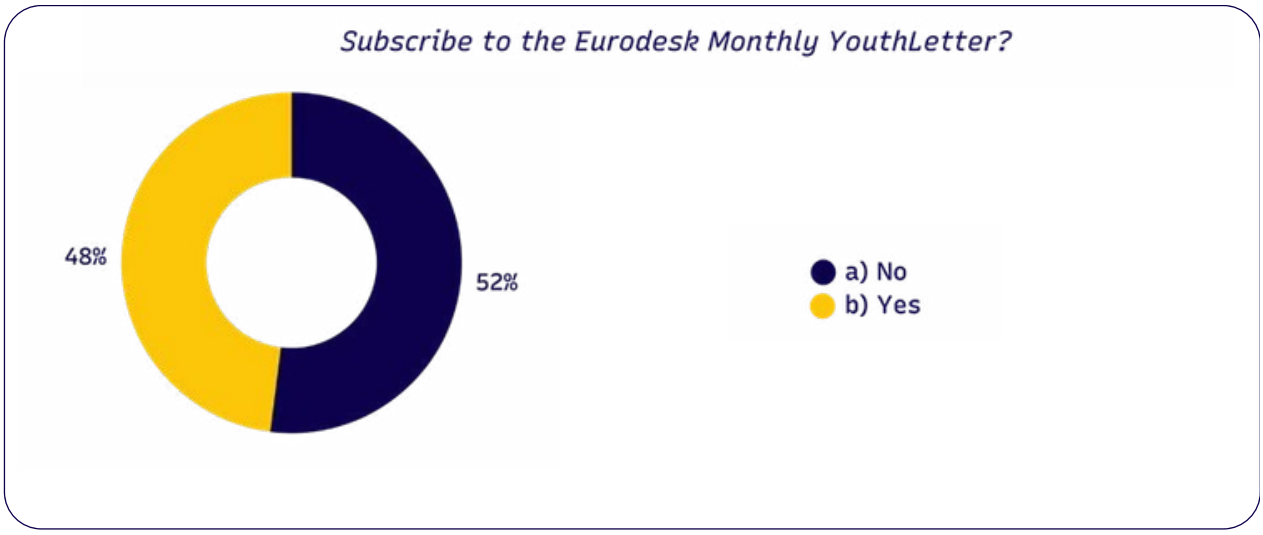
Respondenti informačného prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025 boli tiež vyzvaní, aby predložili svoje názory na EÚ (pozri obrázok 50). Zatiaľ čo názory boli vo všeobecnosti pozitívne, pričom 81 % až 98 % respondentov hodnotilo EÚ pozitívne vo všetkých ponúkaných dimenziách, bolo zrejmé, že existuje priepasť medzi tým, že EÚ sa považuje za prospešnú (výrazne súhlasí 57 % respondentov) a EÚ sa považuje za zrozumiteľnú (výrazne súhlasí 26 – 30 % respondentov).

19 – 29-roční ľudia s najväčšou pravdepodobnosťou považovali EÚ za prospešnú, zatiaľ čo muži hodnotili všetky výroky systematicky pozitívnejšie ako ženy a binárna mládež. Podobne aj mladí ľudia z veľkých mestských oblastí hodnotili EÚ vo všetkých aspektoch pozitívnejšie v porovnaní so svojimi rovesníkmi z menších sídiel.

Obrázok 50: Vnímanie EÚ.

Respondentom bola tiež ponúknutá možnosť dostávať mesačný Eurodesk YouthLetter a takmer polovica všetkých respondentov si túto informačnú službu predplatila prostredníctvom prieskumu (pozri obrázok 51). Potvrdzuje to záujem mladých ľudí odísť do zahraničia a ukazuje pridanú hodnotu informačného prieskumu Eurodesk Youth Info Survey 2025, kde sa takmer 5 000 mladých ľudí prihlásilo na odber informačného bulletinu o mobilite mládeže.

Obrázok 51: Odber newslettera respondentmi prieskumu.

eurodesk